

PUȘI DINULESCU

BURLACUL

roman

„Eu stau într-un local ieftin de consumațiune, într-o berărie populară, pierdut în mulțime, și mă gândesc: eu nu sunt un cine, eu sunt un ce; în masa omenirii, eu sunt un număr trecut la statistica populației, și poate chiar acolo, trecut cu vederea, fiindcă la ultimul recensământ al populației Capitalei, mai la toți au mers agenții cu catastifele, la mine n-au venit. Nu sunt vreun ambițios; dar gândul acesta mă mâhnește...”

(I.L. Caragiale, *Amicul X*)

PREFAȚA AUTORULUI

*Romanul a fost scris în 1978. L-am publicat în 1980 Se chema **Galaxia Burlacilor**. L-am revăzut ușor acum.*

*Dar l-am distrus într-o parte importantă. Avea trei părți :**Burlacul, Aventurierul și Repetentul**. A rămas o singură parte : **Burlacul**.*

*Restul n-am aruncat, dar nu-și mai avea locul aici, în această cutie pură de chihlimbar sau în această tentativă de singularizare cum o numea Lucian Raicu pe-atunci, în **România literară** Dar nu cred că era și nici nu e vreo tentativă, ci doar expresia directă a unei singularități, care nu e numai dătătoare de cununi de laur, ci cel mai adesea și de nedumeriri iritate ale unor carieriști plesnind de ciudă și disperare în binecunoscutul sindrom Salieri.*

Dar nu pot totuși să nu mă-mpăunzez cu ce scria ilustrul critic despre cartea mea :

Față de o întreagă literatură complicată, ambițioasă și mândră de tehnicile ei evolute, care o diferențiază de trecutul clasic al povestirii unidimensionale, Dumitru Dinulescu (pe atunci așa mă chemam!) se detașează încă și mai ambițios, printr-o singularizare paradoxală, ingenuă, printr-o strategie a simplității și a directității fără replică și fără substrat aparent, lăsându-se descoperirii și răsfațându-se în propoziții elementare, în locuțiuni și sintagme tipice narațiunii *copilărești*, compozițiilor de factură școlară, dărilor de seamă stângace, frapând însă prin autenticitatea detaliilor și bruschețea plină de farmec a relatării. Accesul spre niște adevăruri candid-uimitoare, de care nu-și mai amintesc sau nu mai vor să știe spiritele subtile prin limbaj analitic, îi este astfel dintr-o dată asigurat. Sinceritățile sale sunt stupefiante, un vast domeniu ignorat de percepția savant-literară a lucrurilor se oferă proaspăt privirii neîncrezătoare.

Ați văzut dragi cetitori ce mare sunt și acum pot liniștit să continui cu lucrurile mele... Ajunsesem pe la părți, din care rămăsesem doar cu una și să nu uit să vă spun că am modificat finalul și cred că așa e mai simplu și mai adevărat. Și chiar că e!

Totuși cât pot fi de nesperios ! Și, mai ales, se poate întreba cineva, cum am putut să fiu atât de nesimțit și să nu pun în evidență și să nu înfierez comunismul, înăuntrul căruia se-ntâmplă toată povestea asta a mea...

Dar cum poți oare sfida cel mai tare ceva decât ignorându-l ? Cum ?

*Traducerea acestui roman trebuia să apară la Paris încă din 1981. Două edituri importante: **Laffont** și **La Table Ronde** erau interesate. Apoi au dat înapoi, pentru că eu, fiind dintr-o țară din Est, îmi permiteam luxul de a nu fi dizident.*

Sigur că nu devenisem dizident, pentru că nici nu fusesem vreodată membru de partid, dar nu mă opusesem fățiș poate și din comoditate sau poate chiar din lașitate. Și eram sigur că talentul meu e atât de firoscos că nu depinde nici de subiect, nici de activitatea politică, ci numai de Dumnezeu ! Dar până la Dumnezeu te mănâncă oamenii!

Adevărul este că întotdeauna am fost un naiv și asta-i și povestea din acest roman: poemul unei naivități strigătoare la cer!

PUȘI DINULESCU

7 martie 2008

CAPITOLUL I

Ce-i cu burlacul? Situația și pretențiile mele. Anturajul burlacului: Mariela, psihopata, Consuela, Nelly, actorul, avocatul etc.

Burlacul... ce este oare burlacul?
M-am întrebat adesea, răspund de-abia acum.
Am 35 de ani.
Vârsta la care în mai multe piese, romane etc. din literatura clasică rusă bărbații fac crize.
De exemplu Platonov.
Dar eu nu sunt căsătorit, deci nu sunt Platonov.
Și nefiind Platonov nu sunt ratat.
La o petrecere la care am fost sâmbătă, azi e vineri, o femeie tot puncta conversația în care eram antrenată mai mulți, șoptindu-mi mereu:
- Ratatule... ratatule...
De asemenea, o fată de 20 de ani, întâlnindu-se cu o prietenă și referindu-se la mine, a îndrăgănit:
- Un ratat care nu știe ce vrea...
Le cunoscusem pe amândouă anul trecut la mare. I-am replicat pârâcioasei:
- Nu știe ce vrea cine nu acceptă iubirea unei fete de 20 de ani...
Spuneam asta fiindcă celeilalte îi cam plăcuse de mine în cercul în care eram și chiar ne sărutasem într-o noapte cu urutul mării în spate, dar pe urmă o părăsisem.
Cu pârâcioasa mergând peste vreo câteva zile pe bulevardul Mărăști, mi-a spus și pârâcioasa:
- Ești un om fără căpătâi, asta ești...
Acum trei ani, când am intrat iar în serviciu, șeful comisiei de examinare, cercetându-mi cartea de muncă, mi-a zis:
- Ce-ai de gând, tovarășe? Uite, câteva luni aici, câteva luni dincolo, uneori un an, doi. Ești însurat, tovarășe?
- Nu, nu sunt însurat, am răspuns, dar dacă am să reușesc, aș vrea să mă-nsor.
Șeful comisiei m-a privit înduioșat. Apoi tot timpul examenului mi-a vorbit. Mi-a dat sfaturi folositoare și adânci, pe care abia așteptam să le urmez, dealtfel aveam și să am prilejul, fiindcă am reușit la examen.
Dar să mă-ntorc la femeia de la petrecerea de sâmbătă, care-mi șoptea mereu
- Ratatule... ratatule...
E o femeie micuță de statură și slabă ca un ogar, cu ochii verzi ca pătrunjelul proaspăt și cu un nas cam mare și are complexe. Are 35 de ani și de meserie e procuror la unul din tribunalele de sector ale Capitalei.
Mai era la acea petrecere altă femeie intelectuală, tot la vreo 35 de ani și tot celibatară ca și procurora. Înaltă, subțire, cu ochii cam stinși, dar mereu plini de lacrimi și în orice caz cu un corp foarte frumos, dar mie mi se pare că e psihopată.
Afară de alte două celibatate, dintre care una era gazda și cealaltă o prietenă de-a ei, mai eram noi bărbații: eu, un actor, un poet, un avocat, unul care se-mbătase și atât.
A fost o seară sinistă. Noaptea am visat că fata pe care aș lua-o de nevastă ar trebui să răspundă unor calități esențiale: în primul rând să fie supusă și să n-aibă complexe, în al doilea rând să nu se creadă mai deșteaptă decât este, deci, practic, combinând punctul unu și punctul doi, să nu se gândească nici un moment la valoarea ei, ca să nu se considere greșit.
Am trecut deci de un punct esențial.
Mai cer însă și alte calități. Să fie, aș vrea, imprevizibilă, dar nici chiar atât de imprevizibilă încât să-mi creeze mereu probleme.
Să fie deci imprevizibilă numai când trebuie și mai ales să fie imprevizibilă în sens constructiv și nu altfel. Ar trebui să fie desigur în același timp, conform cerințelor umane esențiale, frumoasă, fină, decentă și, mai ales, desigur, umană. Nu?

Sigur... nu e prea ușor. Dar vedeți? Vedeți? Nu sunt materialist!

Deși acolo, la petrecere, avocatul mi-a ghicit în palmă:

- N-ai să te-nsori din dragoste!

- De ce?

- Linia vieții e foarte departe de linia inimii!

- Da?

- Da.

- Păcat.

- Ai să te-nsori din interes.

- Te poți însura din trei motive, am spus eu, din dragoste, din interes sau din prostie.

- Ratașurile... ratașurile... a șoptit procuroarea.

Masa la care eram, de lemn masiv, simțea adânc înfipite coatele noastre în carnea ei.

- N-am fost niciodată fericit în iubire, am recunoscut eu.

Toți au rămas paf.

O grea tăcere plana, deși se-auzea televizorul, deși unii se uitau la întâmplările eroice din *western*-ul de sâmbătă seara. Cuvintele limbii engleze zgâriau aerul ca sfârâitul unor chibrituri mereu aprinse.

Abia despărțită de logodnic, cea mai tânără din femei, Nelly, de vreo 25 de ani, cu ochii umezi, de cal, își ridică ochii:

- Ce este oare iubirea?

- Iubirea nu e decât o abstracțiune, am conchis eu. E părerea noastră despre o anume tulburare.

- E foarte interesant, a spus fata cu ochii de cal.

- Nu e interesant, e logic, am întărit eu.

- Uite, eu care sunt mai în vârstă decât toți, știți de ce mă păstrez așa bine? Întrebă gazda, pe care o chema Consuela.

- De ce? a întrebat actorul.

- Fiindcă iubesc, tot timpul iubesc, a răspuns ea sfidătoare, sigură de victorie.

- Nu iubești, ești doar cochetă, am intervenit eu cu siguranță. Doar ți-ai făcut un sistem cu care minți.

- Cum e posibil așa ceva?

- Nu știu, dar uite că este posibil.

Și am început cu teoriile mele, am căutat să fiu interesant și chiar poate eram. Am vorbit mult, în domeniul speculativ fiind tare. Totuși, nu credeam în ce spuneam, nu vroiam decât să captivez asistența.

Psihopata însă mă luă în serios, ceea ce era de așteptat.

- Nu suntem decât niște călăi, ne omorăm singuri cu gândurile noastre și ele fac crevase în inimile noastre.

Ce frumos vorbea! Și cum încercau ochii ei, destul de stinși în orbite, cum încercau să strălucească și cum atunci nu făcea decât să-și adâncească distanța între ei și orbite! Așa îmbătrânim, mă gândeam eu, așa, încercând mereu să strălucim mai mult decât putem, mai mult decât ne lasă propria noastră putere.

Am luat însă din zbor concluziile psihopatei și am început să povestesc viața mea. Dar n-am avut mare succes. N-am găsit poate lucrurile cele mai interesante și avoatul începu să ghicească în palmă poetului, actorul se duse-n bucătărie unde gazda vroia să-i arate un dulap nou pe care abia-l montase, iar Nelly, fata cu ochi de cal, intrase iar în gândurile ei profunde.

Era cam ora 10 și jumătate. Noi hotărâsem să ne-ntâlnim mai devreme și la unsprezece cel târziu să plecăm. Și nici să nu fumăm. Să înființăm cu această ocazie Clubul Nefumătorilor.

Am vrut să n-o chemăm pe Mariela, procuroarea; fiindcă fumează ca un șarpe. Dar ea a promis că va fi cuminte și n-o să fumeze decât două-trei țigări, în bucătărie.

Dar am fumat toți. Și mai ales au fumat psihopata și Mariela.

Când îi comunicasem psihopatei condițiile și consemnul, izbucnise:

- Desigur... desigur... nu contează! Eu mă raliez la tot!
Și acum ce fum era!
Gazda era foarte enervată. Mai ales că fumam și eu, care propusesem înființarea clubului.
N-am plecat decât la 1 noaptea. Am dat o grămadă de bani pe taxi și-a doua zi am fost năuc.
Fiecare bărbat adusese ce găsisese. Unul venise cu Murfatlar de 27,50 lei, dar majoritatea cu chiluri de 17,50, care Pietroasele, care Cotnari. Nu se zgârcise nimeni la 12,50.
Aveam și de mâncare: pișcoturi, prăjiturile, salé-uri. Gazda vroia să facă plăcintă. Noi am oprit-o: și-așa era târziu.
Dar începusem să discut în general despre burlac. Fără să vreau, sau poate tocmai, dorind foarte mult, am atins și problema vârstei de 35 de ani. Problemă care depinde, desigur, de problema burlacului, cu care e, normal, consubstanțială.
Consubstanțială e și problema ratării. Deci: burlac, 35 de ani, ratare. Și nu numai eu sunt sau eram în această situație: tot cercul meu, tot acest morbid anturaj.
Să discutăm însă direct despre burlăcie, celibat sau holteism. În limba română mai există și termenul becher, folosit mai ales de Caragiale și perifraza poporană „flăcău tomnatec“. De ce oare, mă-ntreb eu, limba română e obsedată de acest termen? De ce are cinci nume pentru o singură situație?
Dar eu nu sunt lingvist, eu nu sunt teoretician și istoric, sunt pur și simplu eseist.
Și atunci oare ce este burlacul?
Om singur, deci, fără căpătâi, neajutorat, aproape infirm.
Se lamentază mereu despre sine, nu? numai despre sine, și judecă mizantropic lumea.
Are ori complexe, deci se crede inferior... ori invers, adică tot complexe, dar de superioritate.
Și se macină singur ca o moară fără grăunțe, dar cu prea mulți morari.
- Oare de ce-am ajuns așa? mă-ntreb eu. Că aș fi putut și eu să-mi fac un cămin. Că urât nu sunt, nici foarte egoist și în general sunt un om sociabil. Care, doamne, o fi explicația?
Dar poate nu e bine pentru asta să ne-ntoarcem în trecut, să facem mai bine ce e mai trist: să privim viitorul.
Oare cum aș face cât mai urgent să mă-nsor?
Tot stând în compania burlacelor și a burlacilor nu-i nici o sfârșială. Tot nu putem noi burlacii să ne căsătorim cu burlacele învederate, pentru că n-avem încredere în ele și nici ele n-au încredere, iar dacă am avea și unii și alții încredere, ar fi și mai rău.
Fiindcă am face acest pas nu prin prisma împrejurărilor ci dintr-o voință oarbă și n-ar avea cine pe cine să corijeze.
De aceea eu m-am hotărât că cel mai bine e să iau de nevastă o fată tânără, care să mă divinizeze.
Să am asupra ei ascendentul experienței și să-mpart cu ea zvâcnetele tinereții, pe care le am încă din belșug.
Dar unde oare aș putea-o găsi?
Ca să fiu sincer aș prefera o artistă. Dar din păcate artistele nu sunt gospodine. Și eu am nevoie și de o gospodină!
Deci nu artistă! Hotărât nu!
Poate o doctoriță! Asta da! O doctoriță e bună la casa omului, mai ales de la o vârstă încolo...
Sau o profesoară? Nu, o profesoară, nu.
Deci o doctoriță.
Dar de ce neapărat doctoriță? De ce neapărat să mă leg de o anume profesiune?
Esențial e cu totul altceva. Esențial este să nu fie burlacă.
Să fie deci până în douăzeci și cinci de ani, dacă se poate chiar 22-23 de ani, nu, mai tânără n-aș vrea să fie...
Cu vârsta am rezolvat-o.
Cu profesiunea deci în orice caz să nu fie artistă, în rest însă cred că n-are mare importanță.
Alte probleme...

Da. Anturajul și familia.
Gospodină, serioasă, nostalgică, dar numai atât cât trebuie.
Totul foarte, foarte ponderat.
Și frumoasă. Și fără decepții. Și supusă.
Dar de unde? De unde?
Să caut poate printre studentele care abia termină.
Dar să nu fie căministă. Că la cămin fetele se iau una după alta.
Sau poate o fată de familie. Chiar fără studii.
O funcționară modestă și frumușică, cu frica lui Dumnezeu, oare să rupă puțin englezește, puțin franțuzește, ce mai? ca pe vremuri.
Asta ar fi...
Dar unde? Aici, în București?
Nu. Trebuie să mă duc în provincie. Numai în provincie găsești așa ceva.
În Ardeal, mai ales, e bine, că ardelencele sunt gospodine.
Sau chiar la țară! Cu atât mai bine! Oameni gospodari, ardeleni de viță veche, cu animale-n curte, stupi etc.
Sau tot mai bine o artistă?
Nu știu. Nu văd nici o perspectivă.
Cu viitorul deci e mai greu și trebuie să vedem și ce-mi rezervă destinul.
Dar dacă tot nu pot privi viitorul, vă așteptați, nu?
Hai să privim trecutul.
Nu că ar fi ceva de învățat din trecut. Dar oricum trecutul ne dă formă, ne aprofundează fondul. Și poate o fată cum doresc eu, citind aceste rânduri, dacă nu va fi prea târziu, înduioșată de lucrurile prin care am trecut, îmi va scrie, cine știe?
Voi deschide scrisoarea, evident, plictisit.
Voi citi numai atât:
- Nu e cumva prea târziu?
Și dacă n-ar fi prea târziu și dacă fata mi-ar și place și ar și îndeplini calitățile la care m-am referit, poate, cine știe? Vom fi și noi fericiți!
Dar până atunci, ascultați, dragii moșului, povestea mării mele iubiri, de când aveam 21 de ani.
Dar înainte să încep cu marea iubire să vă prezint condițiile în care s-a născut această iubire.

CAPITOLUL II

Copilarie. 1963 în lume. Zile de armată. Dorul de Gaby, Lemuonde și maiorul Popescu. Liberarea.

În anul 1963 războiul se sfârșise de 18 ani. Fiind născut în 1942, pentru mine practic războiul nici nu existase. N-am nici o amintire din război.

Părinții mei mi-au povestit că totuși, în timpul războiului, strigam:

- Alala! Alala!

prin „alala“ eu înțelegând atunci „alarmă“.

Totuși, țin minte că la un moment dat aveam un an. Și știam că am un an. Tata mă purta prin dormitor și întrebam:

-Aia ce e? Aia ce e?

Cu răbdare, tata-mi explica fiecare tablou.

Iar la vârsta de patru ani eram fotografiat lângă zidul casei, de un prieten al familiei.

Aveam un costum alb de bumbac, sau așa ceva și aveam broderii mici albastre pe costum.

La 6 ani m-am îmbătat prima dată. Am furat o sticlă de vin și m-am ascuns după o draperie, bând jumătate. Casa, pământul, copacii se-nvârteau cu mine.

Părinții s-au speriat. Aveam temperatură. Apoi s-a descoperit că eram beat.

În 1963 aveam 21 de ani și eram student la Filologie.

Vara am făcut o convocare militară, între 1 iulie și 15 august.

Era o vară frumoasă. Convocarea am făcut-o undeva în Dobrogea.

La 18 august 1963 am cunoscut-o pe Monica. În ziua aceea la Saigon aveau loc demonstrații, la Madrid erau executați doi condamnați politici, în Algeria războiul abia se terminase, la Casa Albă Kennedy mai avea vreo trei luni de trăit. Până atunci mai conducea America.

Pe Stadionul Republicii din București se desfășura un cuplaj de fotbal în cadrul „Cupei Eliberării”. Petrolul bătea pe Progresul cu 4-2 și Rapid pe Steaua cu 2-1, prin golurile înscrise de Georgescu din pasa lui Năsturescu și Năsturescu pentru Rapid, handicapul fiind redus în minutul 86 de Pavlovici. Mai jucau la Rapid Dan Coe, Motroc, Greavu, Dumitriu II și Ion Ionescu, iar la Steaua Staicu, Jenei, Creiniceanu, Raksi, Sorin Avram și Tătaru.

Se turnau la Buftea *Comoara din Vadul Vechi, Străinul și Pași spre lună*.

Dirjorul George Georgescu și pianistul Valentin Gheorghiu obțineau mari succese la Salzburg.

La televiziune se transmitea la ora 21, în nocturnă, repriza a doua a meciului Steaua-Rapid, iar mai devreme fusese un montaj intitulat *Verile de-altădată*, cu schițe dramatizate după Caragale, Bacalbașa și Brăescu. În rolurile principale jucau Birlic, Giugaru, Ninetta Gusti, Tamara Buciuceanu, Adela Mărculescu și Trăian Dănceanu.

Di Stefano mai era fotbalist la Real-Madrid, Florin Gheorghiu juca în campionatul mondial al juniorilor (avea atunci patru victorii consecutive!) și Pele era dat afară de pe teren într-o partidă din campionatul brazilian.

Eu, care abia mă-ntorsesem din armată, o cunoșteam în acea seară de 18 august pe Monica.

Era deci vară și linia modei feminine arăta în croială o tendință discretă de evazare jos și o linie curgătoare la partea de sus, marcând ușor talia. Decolteul și umerii trebuiau să fie cât mai degajați.

Pe lângă țesăturile de cânepă și în se purtau buretul, olanda, stamba și bineînțeles mătasea.

La bărbați se purtau cămăși de nailon și pantofi ascuțiți.

Teatrele nu-și începuseră stagiunea, dar cinematografele lucrau din plin. Abia avusese loc premiera cu *La Fayette*, primul film pe ecran panoramic care venise la noi. Continuau să ruleze *Rocco și frații săi, Copiii minune, Căpitanul Fracasse, Adorabile și mincinoase, Legea e lege* cu Totó și Fernanel, *Tinerii* cu Cliff Richard și *Elena din Troia*.

Eu n-o dusesem foarte rău în armată, dar oricum abia așteptam liberarea, întreținând o foarte bogată corespondență cu părinții, rudele, prietenii și fetele care mi-eră dragi.

Dar mi-era dragă numai o fată, pe care o chema Gaby: Mama-mi spunera că i-s dragi acum toți soldații. Eu ceream în scrisoare un maieu și un pahar. Afară de asta mama-mi trimetea 1/2 kg zahăr cubic, 1 kg rahat, 1/2 kg biscuiți, ciocolată și 6 pachete de țigări.

Mai îmi scria prietenul Manițoiu, care era foarte încântat de filmul *Elena din Troia*.

Alt prietem îmi scria că distracția la mare (4-5 zile) l-a costat 575 lei, având masa și casa asigurată. Adăuga că nu stă prea bine cu femeile, fiindcă cele cunoscute nu-s încă în București, sunt toate plecate. Și altele n-are.

Ai mei îmi scriau iarăși și-mi trimiteau alt pachet, cu 1/2 kg rahat, colonie de bărbierit, 6 pachete de țigări, 1/2 kg zahăr (dă forță!) și 2 pachetele de ciocolată.

Gaby nu-mi răspundea. Eram distrus. Nu știam ce se-ntâmplă.

Apoi am aflat: Gaby mă uitase. Era de fapt acum cu un alt băiat.

I-am scris într-o seară:

„Dragă Gaby, azi am avut o mare satisfacție. E un tip aici pe care am boală; fiindcă e nesuferit din cale afară. Azi, la masă, în momentul în care ducea lingura plină spre gură, cocoloșul de pâine aruncat de mine s-a izbit, de marginea lingurei și i-a alunecat pe gât“.

După ce-am scris am rămas gânditor.

- Ce să mai scriu? mă-ntrebam eu.

Și:

- Să-i trimet scrisoarea sau nu?

Atunci am continuat. I-am spus că de ce mă trădează și ce găsește bun în trădare, e oare trădarea mai bună decât credința?

Eu îi scriam cu umor, de frică să n-o plictisesc. Afară era o noapte plină de febră. Abia se termina amurgul. În aerul plin de praf soarele se sfârșea ca un dement. Îi simțeam avanul regret, dar pentru noi era foarte bine când ziua se liniștea, puteam scrie și fuma și cine avea relații cu caporalii care mergeau în sat avea și de băut, bineînțeles dacă avea bani.

Eu, deși o iubeam pe Gaby, scrisesem unei prietene, Mihaela, să-mi trimeată adresa Manuelei, o prietenă comună, de fapt o cunoștință a mea recentă, de la un ceai dinainte de plecare. Dar Mihaela mi-a scris că n-a putut face rost de adresă.

Era atunci pe la sfârșitul lui iulie sau începutul lui august.

La Skoplje fusese marele cutremur și încă pământul se zvârcolea. Erau mișcări și în Japonia și în Ecuador. Etna era în erupție.

John Pennel sărea la prăjină 5 m 10 cm, impunând utilajul din fibre de sticlă. Stanley Kramer anunța următorul lui film: *O lume nebună, nebună, nebună...* și apărea filmul *Harakiri* de Kobayashi, cu Toshiro Mifune în rolul principal.

În Asturii era grevă.

La București, în *Contemporanul*, apărea *Cronica Optimistului*. Eftimiu scria despre I.A. Bassarabescu.

Ansamblul de Estradă din Pitești venea în turneu la București.

La Buftea se turna cunoscutul film *Pisica de mare*.

Locțiitor politic la noi la companie era un locotenent major pe care-l poreclisem Lemuonde, fiindcă pronunța toate numele proprii așa cum le citea. Noi abia așteptam un nume nou. Spunea: Lemuonde, Vașington, Bruxeles și așa mai departe.

Odată ne povestise cum a prins un spion. Lemounde venea cu motocicleta la unitate, era slab, de vreo 50-55 de kilograme, pricâjit îngrozitor, dar îi plăcea să se dea mare, ca și-n cazul cu spionul.

Comandantul nostru era unul, maiorul Popescu, un bărbat înalt, slab, cu mustață mică, brunet-țigănos și făcuse războiul la cavalerie.

Striga după mine prin curtea cazărmei graseind și băgând *h*-uri aspirate unde nu putea spune pe *r*:

- Nu ești bun nici de sub-soldat tova'ăhșu elev!

Dar când am reușit la trageri, cu un rezultat excepțional, maiorul s-a mirat foarte:

- Cum se poate, tova'ăhșu elev, dumitale ca'he ești exec'habil la inst'hucția de f'hont să t'hagi admia'hbil la inst'htucția de foc?

- Am nimerit și eu, tovarășu' maior...

- Da, dah dumitale dacă ai fi mai atent la inst'hucția de f'hont, ai bate și pasul ca la 'hegulament.

- Ordonai?

- Dumitale ești t'hena'hdul plutonului, asta ești!

Și totuși maiorul Popescu mă privea cu grijă părintească. Și era mulțumit că măcar nimerisem bine la trageri.

Prietenul meu cel mai bun era un băiat înalt, cu ochii albaștri, student la Conservator. Un om de o teribilă finețe și de o mare bunătate. Și un bărbat foarte frumos. Cred, de aceea, că primea cele mai multe scrisori.

Împărțeam țigările și banii, stam în câte-o seară sub luna imensă și vorbeam despre femei, muzică și viață. După armată abia am reușit să ne mai vedem. Viața ne-a despărțit.

Dar iată că se apropia momentul cel mare al liberării. Calculam toți cu precauție grozavă câte zile mai aveam și ne făceam planuri, unii încercau să se lase de fumat, unii încercau să-și odihnească creierul și nu aveau nici o preocupare intelectuală.

Totuși unul din colegii mei citea într-o duminică *Secolul 20*.

Lemuonde era de serviciu. Se apropie de el și-l întreabă:

- Ce carte citești, măi tovarășe?

- *Secolul 20*, răspunse colegul.

Lemuonde îi ia volumul, se uită la el și spune:

- Cartea asta parc-am citit-o și eu, dar parcă avea altă copertă.

- O fi fost alt număr.

- Nu, măi tovarășe, era 20, ce eu nu știu? se înfoie Lemounde.

În felul acesta Lemuonde ne demonstra că avea preocupări intelectuale. Iară această problemă a preocupărilor intelectuale era adesea dezbătută.

Odată, fiindcă Ion Șochete, unul din colegii mei, nu știu ce făcuse, Lemuonde i-a zis:

- Ești un nesimțit, tovarășe Șochete!

- Nesimțită e și natura, a răspuns Șochete. De o nesimțire metafizică!

- Cum? Natura e nesimțită? a ricanat Lemuonde.

- Păi da, natura e materie, nu spirit, și atunci e nesimțită, a conchis Ion Șochete. Și e metafizică fiindcă și noi suntem natură, dar avem conștiință de sine.

I-am ținut și noi partea lui Ion Șochete și cu mărunte exemple am căutat să-i demonstrăm lui Lemuonde nesimțirea și deci materialitatea lumii.

După un moment de tăcere, însă, ca să nu se lase nici el mai prejos, Lemuonde ne-a ntrebat:

- Ascultați, măi tovarăși, voi știți cine i-a pus vioara-n mână lui Ciprian Porumbescu?

- Cine? am întrebat noi curioși.

- Moș Stănică, măi tovarăși, așa să știți! a răspuns triumfător Lemuonde. Și noi am tăcut rușinați și ne dădeam seama că prea facem pe grozavii și deși suntem studenți mai avem încă mult de-nvățat.

În rest, Lemuonde continua cu informările politice. Ne vorbea despre tratatul de neproliferare a armelor nucleare, care se pregătea la Moscova, și despre alte evenimente la ordinea zilei.

În același timp Lemuonde ne sfătuia pe toți să ne lăsăm de fumat, pentru că citise într-un ziar că tutunul distruge sistematic vitamina C și de-aceia obosește oamenii.

- Eu aș propune, a zis Ion Șochete, să intervenim la cantină să ne dea mai mulți morcovi cruzi, pentru că au multe vitamine C.

Unul dintre colegi era turc de naționalitate și-l chema Ali Bulat. Era un bărbat extrem de solid, frusese luptător și acum era halterofil la Steaua. Ali Bulat a spus că și el e de acord să se dea mai mulți morcovi, că morcovul are vitamină și chiar dacă nu formează fibra, o fixează.

Lemuonde a spus că e de acord în principiu să raporteze mai departe să se introducă morcov natur în alimentația noastră, dar a spus că tot trebuie să ne lăsăm de fumat și ne-a dat exemplul un fost coleg căruia odată i s-a făcut rău de la fumat și de-atunci n-a mai fumat.

Dar noi ne pregăteam de finalul convocării militare.

Eu eram cu moartea-n suflet că Gaby nu mă mai iubea, poate chiar nu mă iubise niciodată, dar speram, speram și aveam încredere în mine, eram chiar convins că am să găsesc altă fată, la fel de frumoasă și la fel de zăpăcită.

Și-ntr-adevăr, la 18 august aveam s-o cunosc pe Monica.

Dar liberarea s-o descriu întâi. Avu loc pe 13 sau 14 august.

Când ne-am simțit iar în hainele civile era desigur cel puțin straniu. Ne uitam unii la alții și râdeam prostește. Dar mai ales ne venea să râdem de ofițeri.

Aveau toți cămăși scoase pe dinafară, poate pentru a scăpa în fine de obsesia centironului. Și nu mai aveau nimic marțial. Hainele curgeau de pe ei, parcă erau de împrumut. La fel sunt uneori și sportivii.

Ne-am urcat în camioane și ne-am îndreptat spre Eforie.

Pe drum a răsărit o femeie.

- Uite-o, mă! mi-a șoptit unu, băiat de la țară, care mergea în pluton în rând cu mine și care era printre cei mai dornici după civilie.

Era o femeie potrivită, o femeie de vreo treizeci de ani care însă față de femeile de la cantină de la noi era un progres considerabil.

Am ajuns la Eforie. Am revăzut marea. Cumplita mare.

Ne-am așezat la un restaurant ca să bem cu toții câte ceva, ofițerii și studenții.

Maiorul Popescu, care era pățit, ne-a pus să ne înscriem pe o hârtie fiecare cu ce comandă, ca să nu rămână singur el să completeze, dacă alții s-ar fi eschivat.

Marea era la picioarele noastre. Am băut și noi câte un chil de vin, am mâncat o friptură și la un pahar am început să ne-aducem aminte și să spunem ofițerilor ceea ce îndrăznisem mai puțin când eram sub comandă. Dar n-am exagerat prea mult cu această posibilitate, fiindcă eram toți nerăbdători să ne-mprăștiem, ca potârnicile bineînțeles.

Eu și Dan, unul din bunii mei prieteni, hotărâsem să rămânem câteva zile în Eforie. Dealtfel Dan avea o cunoștință în Eforie, și scăpând de cei de la banchet ne-am dus pe plajă.

Acolo ne-am întâlnit cu un coleg. Era foarte amărât. I se furaseră 100 lei. Și vinovatul era cunoscut: un alt coleg de-al nostru, care împreună cu alt coleg formaseră un comando și operau după bani în timpul nopții, la cazarmă.

Acum continuaseră.

La cazarmă nu le făcusem nimic.

De fapt se și dezvinovățise hoțul, cu o inocență dezarmantă, evident:

- Nu se poate altfel, nu vă dați seama? Trebuie să trăim și noi mai interesant, mai viu.

Am fost probabil lași, am fost desigur lași și iată că totul continua.

Dacă le-am fi tras o bătaie bună celor doi hoți, cum era normal, alta ar fi fost situația.

Așa, Ovidel a rămas pe malul mării fără nici un ban. Noroc de foaia de drum.

CAPITOLUL III: Pe malul mării. Ali Bulat. În tren cu Doru Răducanu. Nostalgii. Înainte de armată. Birgit. În Câmpia Dunării. Părintete, don Stănescu, tața Dumitrica... Gaby și Bucureștiul. Manițoiu, Hipodrom, Tedi, Bursă, Albinel, Alcolicul. La o bere.

Pe malul mării eu și Dan zgâriam cu croturile noastre nisipul aspru și stam cu ele-nfipte ca niște parmaci de cort.

Ne era bine, ne era lene și priveam tandru marea.

Mă mai gândeam la Gaby. O vedeam acum aievea. Era ca un abțibild capul ei lipit de cerul de deasupra mării.

Avea obrajii pufoși, o gură plină și somnoroasă, ochii drapați de o-ntoarcere mereu spre oglinzile mișcătoare ale sufletului ei.

Și peste mare treceau pescăruși, negri și albi pescăruși, țipând ca niște spasmodice sirene și spuma mării era albă și pură și laptele și soarele trecea somptuos spre amiază.

Dar nu simțeam nevoia de această lene în care eram, doream s-o părăsesc rapid, aveam nevoie de regăsirea mea cât mai concretă, de camera și patul meu, de aerul special al Bucureștiului, de lumea suportând greu vara, eram nerăbdător să stau de vorbă cu Gaby, mai speram într-o minune, poate totul nu era decât o confuzie.

- Dane, eu am să plec, i-am spus prietenului.

- Păi era vorba să mai stăm trei-patru zile.

- Eu nu mai stau, mă duc acasă.

- Eu am să mai rămân.

Și am pornit pe plajă. Vedeam lumea tolănită, aspirând puterea văzduhului, lăsându-se cu fiecare bucată din trup, cu fiecare por și fir de păr în atacul brizei perverse, al soarelui care juca lapte gros cu marea.

Pe dig mai ales, digul cel mare din Eforie, lumea stătea ca la un târg de caracatițe, cu picioare subțiri, albe și negre și treceau și splendide femei, purtând cu mândrie decorațiile grozave ale sânilor și echilibrul de martir al picioarelor.

Când am făcut vizita medicală și a trebuit să ne dezbrăcăm în pielea goală, în comisie era o doctoriță brunetă, frumoasă, cu buzele roșii ca roșiile și colegul meu Als Bulat a spus că el e musulman și religia lui nu-i permite să se dezbrace în fața unei femei. Doctorița n-a zis nimic, și-a aprins o țigară și tot privindu-l cum stă și nu se dezbracă, a pufnit disprețuitoare și a ieșit afară să-și fumeze țigara. Dar, după ce Ali s-a dezbrăcat, doctorița s-a-ntors. El se uita mereu la doctoriță și dădea din cap a dojană, acoperindu-și cu multă pudicitate sexul cu o mână, iar cu mâna cealaltă frământând nervos niște mătâni frumoase, maronii, de chihlimbar și murmura cuvinte neînțelese din limba lui, probabil se ruga să-l ierte Allah pentru păcatul în care intrase.

Altfel Ali nu prea era pudic și-i plăcea să treacă majestuos cu pieptul gol, atât de atent sculptat, prin fața femeilor de la cantină, care-l arătau cu degetul, își puneau mâna la gură și râdeau. Iar el, cu o ochire plină de adânci rezonanțe venite din haremuri pline de umbră și mister, trecea ca un pașă prin curtea cazarmii în zilele de duminică, și-și făcuse relații la cantină pentru porții suplimentare, mai ales morcovi și alte verdețuri, pe care trebuia să le mănânce crude. Odată furase o găină și-l văzusem alergând prin curtea cazarmii cu orătania sub braț, care nu se știe de unde o luase, urmărit de două fernei de la cantină și-n cele din urmă, fiind încolțit, dăduse drumul găinii, care abia mai trăia după strânsoarea teribilă a pumnului lui.

Mie mi-era foarte milă de găini, așa cum mi-a fost întotdeauna, dar acum eram la mare, priveam marea, aproape nu mai vedeam deloc lumea din jurul meu, aproape fugeam spre gară, era cam 15-16 august, am ajuns în gara mică și cochetă din Eforie, am reușit să iau un bilet și treceam prin Dobrogea cu viteză, la Constanța trenul s-a aglomerat foarte tare și m-am întâlnit cu unul Doru Răducanu, puțin mai în vârstă decât mine și care făcea parte din aceeași echipă de ceaiuri.

Doru era beat. Vorbea incoerent. Eu nu eram beat. Ne-nțelegeam totuși destul de bine.

Eram toropit, dar aveam și tonus. Ciudat, nu?

Tot îngăimam o melodie și mă opream brusc din cântat. Pe Doru-l amuza foarte tare cântecul meu și încerca să mă imite. Am încercat să-l întreb cum a fost la mare anul ăsta, dar nu mă puteam înțelege cu el, începea să povestească ceva și apoi uita, fața-i era roșie, râdea prostește și încerca iar să îngaiame melodia pe care o cântasem împreună. Neavând ce face îi țineam hangul, deși mă simțeam în inferioritate, nefiind băut, și pe urmă am început să tac. Doru moțăia. Stăteam amândoi pe coridor, n-aveam locuri în compartiment, chiar pe coridor era mare înghesuială și Doru moțăia cu capul pe bara de la geamul deschis.

Se însera. Eu mă gândeam. Abia așteptam să-mi pun ceasul la mână, pe care nu-l luasem în armată, deși nu era decât un Ruhla, cel mai ieftin ceas care se găsea, dar era un ceas, nu altceva și așteptam să-mi pun stiloul în buzunar, peste cămașa de nailon să-mi pun scurta de piele și să mă duc pe la biblioteca din Parcul Herăstrău. Acolo mă-ntâlneam adesea cu prietenii, acolo învățam în sesiune, dar jucam și șah, treceam câteodată pe la bodega Bolta Rece din apropiere și beam câte un chil de vin și erau acolo și fete au care intram în șăgalnice și galante flirturi.

Se apropia totuși toamna, toamna cu minunata mea scurtă de piele (de fapt imitație) și pantalonii de cow-boy și cămașa mea înflorată, care mi-o adusesse frate-meu din Polonia!

Lăsăm în urmă amurgurile cu luna roșie, cu soarele atacând norii vibrați, cu vântul care bătea dinspre mare și încercam să-mi fac planuri de vacanță, dar nu puteam. Mă gândeam însă cu bucurie la niște cartofi prăjiți cu ouă ochiuri și roșii, ceapă, castraveți și un pahar de vin roșu.

Și mă gândeam totuși la Gaby, la vocea ei voalată, la aerul ei zăpăcit, era nefiresc de zăpăcită, iar eu care-i scriam din armată scrisori pline de umor, ca să n-o plictisesc... Totuși avusesem umor cât putusem, nu puteam avea la infinit și speranța într-o rezolvare spectaculoasă scădea treptat, o vedeam când fusesem ultima dată la ștrand; deși plecasem puțin înainte de 1 iulie, fusese o vară timpurie și am avut parte de ștrand chiar în iunie și mergeam cu Gaby la Ștrandul Tineretului și pe urmă ne duceam la bere.

Armata mă făcuse s-o iubesc mai mult, absența îi întărise trăsăturile și iată tocmai atunci se găsise ea să mă părăsească. De ce oare tocmai când totul ar fi trebuit să devină mai sianplu, de fapt totul se spârgea? De ce? Nu puteam înțelege asta și o ciudă ascuțită îmi măcina creierul. Hotărâsem cu colegii să petrecem la mare vreo două zile înainte să ne prezentăm la unitate.

M-am întâlnit în tren atunci cu Marincea, Enopian, Stan Ion și alții și ne-am dus direct la Mamaia. Ne-am cazat însă în Constanța, la gazde din cartierul Soveja, care era aproape de Mamaia. Dimineața eu, Marincea și Enopian am cunoscut o suedeză.

Era blondă ca un sparanghel în soare. Pe mine blondele m-au nelinișt întotdeauna. Fiind brunet asta era și firesc. Și Enopian, care era armean, era foarte brun, și chiar Marincea putea fi socotit în această direcție.

Formasem un grup noi patru. Suedeza era educatoare. I-am spus că noi suntem studenți. Făceam baie și plajă toți patru, iar eu cu Enopian, care știam ceva englezește, puteam conversa cu ea.

De cunoscut, noi am cunoscut-o întâi. Pe urmă a venit și Marincea. A intrat în mare după noi și suedeza s-a prezentat. O chema Birgit.

Seara m-am întâlnit numai eu și Birgit. Am fost la restaurant. Stăteam liniștiți și vorbeam rar, când deodată au apărut Marincea și Șant Enopian. Apoi am condus-o pe suedeză la hotel. Noi ne-am urcat în troleibuz. Era înghesuială, ei n-au mai luat bilet, dar eu, conștiincios, am luat pentru toți. Cu toată înghesuiala, a apărut un controlor. Marincea și Enopian dădeau din colț în colț. Eu am scos biletele. Lor nu le venea să creadă. Iată ce frumos m-am purtat eu și ei ce lipsiți de tact au fost că au venit atunci la masa mea!

Dar așa e viața, n-ai ce-i face, câteodată trebuie să dai mai mult decât ți se dă, după cum se arată și acum în reportajele de televiziune.

Cu suedeza ne-am întâlnit a doua zi toți trei. Pe plajă. Eu și Șantic ne-am îmbătat însă și până la urmă ne-am întâlnit cu alt grup al nostru, care era într-un cerc de nemțoaice.

Pe mine mă plăcea una, Hilde, dar mie nu-mi plăcea, că era foarte mare și foarte grasă și ne-ntrebam ce-o fi făcând Marincea, care era probabil cu suedeza, și el nu știa nimic, nici o limbă străină.

Dar poate că limbajul internațional al valurilor și al inimilor îi ajuta. De-aia ne și-mbătasem Enop și eu, pentru că spre prânz se vedea bine că suedeza-l place pe Marincea.

Am mai băut și cu nemțoaicele și ne-am dus în Soveja să ne culcăm.

A doua zi ne-am prezentat la unitate și eu am fost numit de la-nceput comandant de grupă.

Acum se-apropia toamna. Cu Gaby probabil n-am să mă mai duc la ștrand și nu din cauza toamnei, fiindcă vară mai era. Dar Gaby nu mai era Gaby, Gaby era iubita altuia și eu trebuia să-ncep o viață nouă.

Aveam însă un costum de haine nou, o cămașă de poplin și o cravată de mătase naturală. Cu o țigară scumpă în margimea gurii, puteam sfida totul, vârsta mea era de 21 de ani, eram spiritual și distrat și sigur de mine și Gaby iată nu mai conta, totuși amintirea ei intra-n mine ca un cuțit, îmi sfâșia cămașa și inima și cuțitul tremura din inerția zborului și a înfigerii și trenul despica prin noapte Câmpia Dunării de Jos.

Înainte de-a ajunge-n București, m-am întâlnit cu părinții într-un sat de pe calea Constanța-Bucureștii, unde erau la niște rude și acolo m-am simțit ca un copil, în așternuturile mirosind înnebunitor a calm și a tihnă de țară, proaspete ca florile albe de noapte, adânci ca laptele și visam, visam adânc și se-amestecau în vis mirifice păduri prin care treceam cu o fată cu pulpele albe și sâni acoperiți de o tunică vaporosă, se-amestecau marșuri forțate sub lumina unui soare încremenit și fără raze, ca o lună prea mare, poate într-o altă vârstă a pământului sau altă planetă și-acolo Gaby venea din nou, poate ea trecea alături de mine cu pulpele albe, ieșind din iarnă, toată iarna fusesem adânc constrânși de credință și iată vine dimineața, dimineața normală și trec prin curtea patriarhală, privesc direct în ochi câinele din lanț, care surprins de intensitatea gândului meu nu mai latră, se gudură penibil și stau la masă cu părinții mei, cu vărul meu, părintele paroh și cu cucoana preoteasă și părintele râde mereu și-mi spune:

- Ce faci măi țurlane? A fost bine militar? Vorba cântecului: „Frunzuliță de stejar, bună-i viața când ești militar“.

- Da, părinte, cum să nu, îi zic eu, și deși mi-e văr, tot părinte-i zic.

- Vă rog să mă credeți, Sănducu-i băiatul nostru, nu-i așa? un băiat excepțional, vă rog să mă credeți, intervine don' Stănescu sau nenea Vasilică, cumnatul tatii, învățător pensionar, socrul părintelui.

- Ei atunci fii binevenit, măi țurlane și vezi că te-așteaptă fetițele din București, da' mai lasă-le puțin și mai stai cu noi.

- Ce să-ți fac la prânz, Sănducule? Întreabă coana preoteasă cu ochii blânzi și albaștri ca zorelele, vrei să-ți fac un pilăfior, ce-ți dorește inima mai mult? Sau să-ți fac așa, ca la țară, o ciulama bună de pui?

- Eu vreau rață pe varză, spune însă tata, care-i place când vine la țară să mănânce tot felul de delicatessuri și stă cu părul alb și râde mereu încălzit de soare.

Soră-sa, țața Dumitrica, nevasta lui don Vasilică Stănescu, râde și ea mereu și tot timpul lăcrimează.

- Bine, Mitică, să facem o rață pe varză, spune Dumitrica.

- Nu-i așa, vai de mine, se poate, să prindem o rață, nu-i așa, spune don Stănescu, o facem pe varză, nu-i așa? Uiii!

Avea don Stănescu astfel de exclamații, începând cu „u” și terminând cu „i” șuierat sau alteori repetându-l pe „u” la sfârșit.

Când dădea această exclamație își lăsa capul pleșuv și nervos pe spate și avea aerul că chiuie. Dar nu chiuia.

- Auzi, măi țurlame, îmi zice iar părintele, las' că bem noi la prânz niște vin d'ăla mânăstiresc, vin de împărtășanie, auzi?

- Abia aștept...

- Sandu, băia~tu' nostru, nu-i așa, zi~ce don Stănescu... se poate, băiat excepțional!

Între timp, coana preoteasă și mama își împărtășesc din experiența lor în ce privește aluatul franțuzesc.

Una din rațe, care nu știa ce-i rezervă destinul, se plimba liniștită prin curte, se oprea în fața câte unui smoc de iarbă, își întindea gâtul și se lupta să-l smulgă. Spre deosebire de celelalte, ea nu va mai porni în ziua aceea spre baltă, o aștepta cuțitul și moartea, o așteptau stomacurile noastre de bucureșteni puși să guste cât mai substanțial din plăcerile vacanței.

Ochii albaștri ai țaței Dumitrica și-ai coanei preotese își dau prin aer aceeași liniștită vibrație. La difuzorul care stă agățat în curte, lângă niște ghivece cu flori, se-aude melodia *Nopti cu lună-n București*, cântată de Nicolae Nițescu. Țața Dumitrica lăcrimează:

- Auzi tu, Sănducule, așa-i că-i frumoasă, nu?

- Așa e... zic eu.

Țața Dumitrica n-a mai văzut de mult Bucureștiul. Are picioarele umflate, e foarte grasă și se deplasează greu, abia merge prin curte. Don Stănescu, în schimb, deși e trecut bine de șaptezeci de ani, aleargă prin curte ca o sfârlează. Mama spune de el că parcă-i uns cu terebentină.

Don Stănescu e și membru de partid, activează neobosit, e nelipsit de la toate serbările școlare și militează pentru o viață mai bună și pentru ridicarea, mai ales culturală, a satului.

- Eu cu vioara, știți, am cântat, vă rog să mă credeți... ui-ui... da... da... a fost ceva excepțional... m-a ascultat toată lumea... Se poate? Vai de mine...: nu-i așa, Sănducule?... Ui... vă rog să mă credeți.

- Da, nene Vasilică, zic eu, mai e vorbă, trage tare, nu te lăsa! Dă-i înainte cât mai tare!

Între timp mama a început să povestească. Deși a avut deranjament de stomac e plină de vervă, povestește totul cu mult umor și râde foarte adânc; ba chiar îi dau lacrimile când râde. Țața Dumitrica o ascultă hipnotizată. Iar coana preoteasă a luat și ea loc. Dar nu stă decât pe jumătate de scaun, altfel n-are răbdare, seamănă cu don Stănescu.

Părintele a plecat între timp, după treburi. Avea în ziua aceea o înmormântare și mortul era deja la biserică.

Mama tot povestește, tata și-a aprins și el o țigară, lucru care se-ntâmplă la câteva luni o dată, țața Dumitrica râde și lăcrimează, don Stănescu se-agită mereu și deodată se-ntoarce cu vioara.

Eu mă duc să-nchid difuzorul.

Nenea Vasilică începe usor, întâi ciupește corzile, pe urmă ia și arcușu și cântă *Deșteaptă-te, române!* Se acompaniază cu vocea, mai mult șoptit și arcușul alunecă lin, apoi vijelios, apoi iar lin și-n ramuri paseri albastre și albe s-au oprit, toți stăm înlemniți, ascultăm să prindem fiecare notă, fiecare cuvânt, în pacea grădinii pisicile dorm la umbră, o găină s-a oprit din mers, clipește și pleacă mai departe, eu fumez, ceașca de cafea cu lapte stă în fața mea și don Stănescu termină, aplaudat și ovaționat de noi.

Trece apoi la melodii populare, române și din când în când un cântec patriotic.

Soarele se duce spre amiază, eu ascult, ascult și-aștept, totuși a doua zi dimineață va trebui să plec, Bucureștiul m-atrage îngrozitor și sunt curios ce fac Spoitu, Aloolicul, Manițoiu, Tedi, Albinel și fetele, mai ales fetele.

Am băut la prânz vinul mănăstiresc promis, am băut și seara și rămas singur înainte s-adorm încerc în mod decisiv să mă confrunt cu Gaby. Dar ce să mai confrunt? De fapt Bucureștiul contează. M-așteaptă cum așteaptă marea vaporul. Iar Gaby nu m-așteaptă.

Nici n-am nevoie de ea. Am nevoie de București, orașul care seamănă cu ea.

E la fel de zăpăcit, are același fior secretos și bizar, același zâmbet mereu jenat, aceeași eleganță balcanică, aceleași surprize, același august și sfidător resort care unește tot ce se leagă sub lumina și-ntunericul lui.

Și totuși un oraș a fi ca o femeie nu poate părea un compliment adresat acestui oraș.

Dar trăind într-un oraș, primind în el fiecare binecuvântare, a vârstei și-a energiei, te lansezi în cele mai avane speculații, ca să-ți explici ce-nseamnă atracția puternică, nefirească.

E parcă o femeie la care mereu te-ntorci. E parcă o justificare a vacanței care n-are rost decât prin începutul și sfârșitul ei. Pentru că o vacanță e un loc gol, minunat loc gol, dar fără sprijinul plinurilor ea nu există.

A doua zi dimineață mi-am luat rămas bun și am plecat singur spre București, părinții mei mai rămâneau câteva zile și eu pe la ora 12 am ajuns. Era sâmbătă - 17 august. A doua zi avea să fie duminică, 18 august.

Se-ncheia o săptămână agitată, în vara frumoasă a anului 1963, mai aveam până la toamnă câteva zile sau chiar o lună, mai aveam și ceva vacanță, destul de mult și treceam prin Gara de Nord voios, Bucureștiul mă aștepta cu brațele deschise, cu soare, femei frumoase, parfumuri de zambile și carne încinsă de om în troleibuze și spații aranjate funcționărește cu flori și pacea adâncă a străzilor, amiezile încă foarte puternice și nopțile binefăcătoare, adânci, argintate de-o lună plină de-alean, cu câinii lătrători, pisicile smerite și pepenii verzi din piețe, deschiși, atacați de muște și intru în tutungerie, îmi cumpăr țigări Carpați, îmi cumpăr și de mâncare, eram singur acasă, îmi curăț cartofii, îi prăjesc bine, sparg ouăle, le-arunc în tigaie, tai roșiile, tai brânza, tai castraveții, tai ceapa și desfac sticla de vin alb, o beau cu sifon, beau doar jumătate de sticlă și iată, mă culc, m-arunc în brațele generoase ale somnului și nu visez nimic.

Trezindu-mă, e destul de târziu. E-aproape ora 6. Deschid radioul. Ascult muzică ușoară și-ncep să dau telefoane. Sunt în București și Hipodrom și Bursă și Manițoiu și Albinel.

Într-un târziu îl găsesc și pe Alcoolicul. Se-ntorsese și el din armată.

Hotărâm într-un consens unanim să facem a doua zi un mare ceai la mime, în cele două camere din fund.

Ar urma să mai vină, afară de cei citați, inginerul Ionescu, prieten de-al lui frate-meu, unii din gașca lui Costel și-a lui Șeriful și să aducă fiecare băutură, facem un ceai fără mâncare, să mănânce acasă cine vrea mâncare și cu magnetofonul a fost solicitat să vină Manițoiu. Manițoiu e un vecin al meu, fost coleg de clase primare. Un băiat foarte înalt, de 1 m 92 cm, și foarte slab, cu glas cavernos, foarte bun jucător de ping-pong, ca și mine, cu care și făcusem dublu la Balcaniada din 1959 când ne bătuseră nu foarte ușor iugoslavii Teran și Markovici II, Marcovici II fiind pe-atunci vicecampion european la simplu, la campionatele de la Zagreb sau Ljubljana, când ieșise campion ungarul Berczik.

Manițoiu era un tip foarte strângător și reușise chiar din bursa de student să-și cumpere un magnetofan și era invitat de onoare cu toată magaoaia lui.

El îmi fusese și coleg de clase primare ca și Bursă, care tot mi-era vecin, Hipodrom era cu vreo trei-patru-cinci ani mai mare și-l cunoșteam tot de la liceu când venea după noi și sufla fum de tutun pe gaura cheii în clasă. Era poreclit așa fiindcă fugise de-acasă de mic și se făcuse grăjdar la hipodrom. Îi plăceau foarte mult caii, dar având boala vitezei, mai încercase și alte plăceri: fusese pilot încercător de automobile, parașutist, planorist și acum lucra ca tehician pe un șantier de construcții. Avea un glas foarte gros și o viplă chiar în mijlocul gurii, îi lipsea și un deget, care i se tăiasse când se infectase de la cai, de când lucra ca grăjdar la hipodrom. Altfel e un tip îndesat, solid și cu o figură brutală.

Dar șeful grupului nostru era Tedi, care acum nu era în București. El era student la Medicină, un bărbat foarte bine făcut, arogant și inteligent, oare disprețuia femeile și căuta să ne domine pe toți prin aerul lui, dar era totuși simpatic, deși ne cam temeam de el, nu se știe de ce.

Bursă era artistul nostru, un artist plin de talente, se pricepea foarte bine la tot felul de meserii: croitorie, tâmplărie etc. și chiar desena, făcea chiar tablouri pe care le vindea la prieteni cu 5 lei, sau cu 10 lei. Acum, mânat de nevestă, face icoane, pe care le vinde la țărani cu 200 lei și și-a făcut singur mobilă, fiindcă deși e lenș a dat peste o nevestă cu care nu te poți juca și l-a făcut să-și vadă de treabă. Dar Bursă era în același timp de neînțeles când era vorba de femei. Parcă nu mai era el. Se încrâncena tot și vrând să fie foarte fin, nu era decât mitocan și brusc, ceea ce cam displicea femeilor. A rămas de pomină la el povestea cu sifonul. Întâlnindu-se odată cu o fată, s-a dus la întâlnire cu un sifon plin. I-a spus fetei că trebuie să treacă întâi pe acasă ca să lase sifonul. Fata ne-a povestit pe urmă toată întâmplarea și un timp l-am poreclit Sifon, dar pe urmă i-am spus tot Bursă. Un timp i-am spus însă Șnobătescu, sau Șnopă, fiindcă-i spuneau copiii de pe strada lui: Șchiopătescu, după ce-și scrântise piciorul. Și-i mai zisesean și Șnăbă croitorul după ce știuse să repare foarte bine un fileu de ping-pong, punându-i o bandă galbenă la partea de sus, ca să stea tare..

Albuiei era mare ștab pe la centrul universitar și avea politica în sânge. Ne băgase și pe mine și pe Alcoolicul să fim activiști la centru și inspectam ca oameni ai lui formațiile artistice din institute și-i raportam cum merge treaba. Mi-aduc aminte că făcând inspectia la I.S.E., cum i se spunea pe atunci A.S.E.-ului, era instructor la taraf Gheorghe Zamfir, marele naist de azi, care era student la Conservator. Eu constatând că Zamfir nu prea se ținea de treabă, i-am raportat lui Albinel că treaba nu merge și că ar trebui schimbat, dar Albinel avea politica în sânge. A zâmbit cu înțeles și m-a sfătuit să mă liniștesc, fiindcă nu mă pricep, iar treaba o să meargă. La brigadă se afirmau pe atunci Nae Lăzărescu și Lili Bulaesi, care aveau să devină el stea la estradă, iar ea dizează la Restaurantul Ambasador. Mai aveam în subordinea mea și Agronomia și am fost foarte mulțumit când instructorul i-a certat o dată pe cei de la brigadă că nici când vine tovarășul de la centrul universitar, adică eu, nu-s în stare să-și învețe textul.

Iar Alcoolicul, cu care în seara de 17 august m-am dus să beau o bere, după ce aranjasem ceaiul până în ultimul amănunt, era de asemenea un om foarte strângător. Pe atunci era student, dar după ce a ieșit inginer a strâns în mod diabolic vreo zece ani ca să-și cumpere mașină. Nu se lipsea astfel de nimic dar punea meticulos de o parte. Iar după ce și-a luat mașină și a reușit să facă o combinație ca să-și ia și casă, ne-a evitat pe mine și pe cei din vechiul grup, privindu-ne acum de sus și căutând să-și demonstreze superioritatea. Până atunci noi eram însă buni pentru că cu bani puțini (îi plăcea să zacă după-amiezile pe la câte unul, să asculte muzică și să bârfească, să iasă la câte o bere sau la un ceai) putea să-și petreacă timpul până la marele moment al mașinii și casei.

I se dase porecla de Alcoolicul fiindcă atunci când eram elevi de liceu și terminasem bacalaureatul se punea problema banchetului și a contribuției la banchet. El însă, când a auzit de banchet, a spus că cu banii ăștia își cumpără trei sticle de vin și stă acasă să le bea. Mama mea, care era în comitetul de sprijin, a spus că este un alcoolic dacă spune așa ceva. Și atunci l-am poreclit Alcoolicul.

În seara aceea m-am întâlnit însă cu Alcoolicul și m-am dus cu el la grădină, la Bolta Rece, lângă Piața Aviatorilor și am comandat bere. Am început să depănăm amintiri din armată, să visăm și să vorbim despre ceaiul de a doua zi.

Berea aluneca cu atenție pe căile digestive, luna tremura deasupra și eu aproape plângeam gândindu-mă la Gaby, la trădarea ei și la modul general al femeilor de a trăda și ne pregăteam

pentru ziua ce urma, ziua de 18 august 1963, care avea să devină atât de importantă pentru toată viața mea, deși, bineînțeles, în seara aceea nu-mi închipuiam deloc, dar simțeam ceva, sufletul meu după atâta armată și după atâta trădare avea un mare loc gol și-n acest mare loc trebuia să intre a doua zi Monica.

CAPITOLUL IV: Date meteorologice pentru 18 august 1963. Găinile. Pisicile. Deșteptarea în stil umanist. 1963 și august în calendar. 18 august 1963 la București. Ce-nseamnă o zi. La ștrand. Înapoi acasă.

La 18 august soarele a răsărit la ora 5,21... sau poate 5,22. Era deci plină vară.

Eu dormeam încă, bineînțeles.

Se pregătea o zi iar foarte caldă. Nu era de mirare. În ultimele zile, deasupra Europei de sud-est, în distribuția centrelor de mare presiune atmosferică se produsese o schimbare, datorită extinderii anticlonului nordafrican.

Sub influența acestuia, mase de aer cald, de origine tropicală, au pătruns până deasupra regiunilor noastre, extinzându-se chiar până în câmpia Ucrainei. În urma acestei situații, vremea s-a încălzit simțitor.

Temperatura aerului a atins valori deosebit de ridicate.

În sudul Banatului, de pildă, la Berzeasca, în ziua de 15 august, a fost înregistrată o temperatură de 40 de grade în aer la umbră. În ziua de 16 august la București au fost 40 de grade în aer, la umbră și 65 de grade la soare pe sol, aceste valori de temperatură constituind recordurile ultimilor 7-8 ani înregistrate în capitală.

În câmpia Dunării au fost de asemenea înregistrate temperaturi record: 41 de grade în aer la umbră au fost înregistrate la Turnu-Măgurele, Alexandria, Budești, Giurgiu, Dâlga-Lehliu și în alte localități. La soare, pe sol, au fost de asemenea înregistrate temperaturi peste 63 grade.

Totuși, în ce privește perspectivele caniculei, pe baza prognozei întocmite pentru următoarele trei zile, se prevedea că vremea excesiv de călduroasă va lua sfârșit.

Modificările vor fi provocate de unele schimbări în circulația atmosferică, care vor curma transportarea aerului tropical deasupra țării noastre, aerul tropical urmând să fie înlocuit cu un transport de aer oceanic (din Atlantic) mai umed și deci... mai răcoros. Vor cădea ploii sub formă de averse însoțite de descărcări electrice mai ales în Ardeal și în regiunea de munte. Vântul va prezenta intensificări de scurtă durată din vest. În București temperatura aerului va scădea ușor, cerul va continua să fie mai mult senin noaptea și dimineața, cu înnorări trecătoare după-amiază. Temperatura minimă va fi cuprinsă între 14 și 17 grade, iar maximele nu vor depăși 35 de grade.

Dar în ziua de 18 august 1963 maxima a fost de 38 grade, iar în timpul nopții minima a fost de 20 grade, anticlonul nord-african lăsându-se mai greu înlocuit.

Iar pe la ora 8 erau în acea zi în București 24 de grade. Cam pe la ora 8 m-am trezit și eu.

Iată pe ce căldură deci mă-ntorsesem eu de la mare și de la țară!

Dar câmpia..., dar căldura... iată mediul oare-mi face bine și care mă face să fiu poet.

Totdeauna am invidiat găinile care-n miezul zilei își scurmă un culcuș în praf și iubesc mult aceste viețuitoare, iar dacă aș crede în reîncarnare, aș crede și că într-o altă viață am fost găină. Am, în acest sens, mai multe argumente. De exemplu, nu-mi place carnea de găină și mirosul de găină fiartă, mai ales, îmi face rău.

Nu pot să sufăr nici ghearele și capetele de găini, care se vând în pungi și pe care mama le cumpără, le fierbe și le dă de mâncare la pisici. Nu mai vorbesc de faptul că nu tai niciodată găini, deși, fără repulsie, l-am ajutat odată pe bunicul meu să taie porcul. Dar când se tăiau găini plecam întotdeauna de la locul supliciuului, mai ales că bunicul meu lega găina de o buturugă și o tăia cu toporul. Când eram însă copil mă uitam totuși cu curiozitate cum se zbătea trupul găinii, în timp ce capul despărțit de trup stătea liniștit ca o biserică.

După ce, în fine, moartea venea și-n trupul găinii, bunicul meu lua găina și însoțit de pisicile care-ntre timp se jucaseră puțin cu capul ei, o ducea în casă. Eu luam capul găinii și îl dam la porc.

Noi aveam pe atunci în curte un porc și eram mereu mirat de pofta lui de mâncare, mai ales că eu când eram copil nu aveam o poftă de mâncare grozavă.

Încă de atunci îmi plăcea însă să mă uit la găini, le urmăream cu atenție mersul, am avut și un cocoș care a ajuns foarte bătrân, cocoș frumos ca un curcubeu, care ajunsese la o asemenea vârstă că se-mpiedica în piteni și abia mai putea merge. Pe cocoș îl chema Alexandru, ca pe mine și când a fost sacrificat eram convinși cu toții că o să fie greu de mâncat. Dar a fost fraged și-n toată familia noastră s-a creat un moment de mare mirare, ba chiar de uimire.

Alexandru a fost ultima noastră pasăre, pe urmă n-am mai ținut găini și după ce am tăiat și porcul, n-am mai avut decât pisici, care mureau foarte repede. Le vedeam în câte-un colț trăgând să moară și rânjind de fiecare dată când moartea se-apropia. Odată am crezut că o pisică turbase și am făcut mai multe injecții în burtă la Institutul antirabic.

Apoi a venit o generație de pisici care nu au mai murit așa curând și iată că de mulți ani trăiesc acum laolaltă cu noi o pisică neagră pe care o cheamă Șușu și are treisprezece sau paisprezece ani și e foarte sperioasă de când i s-au scoas toate ovarele, acum vreo șapte-opt ani, și doi motani, unul pe care-l cheamă Țurlă și face pipi pe unde apucă, dar mai ales pe mătura care stă de strajă în antreul de lângă bucătărie și în fine unul Chiț, care este foarte boieros și este corcit, se pare, cu un siamez, fiindcă are o coadă groasă și un umblet aristocratic. Țurlă e gri și slăbănog, iar Chiț este brun, cu rotocoale aurii în unele locuri ale blănii.

Dar mie îmi plac cel mai mult găinile și acum că sunt om matur îmi place mult să stau să le privesc și chiar le știu bine imita nu numai cotcodăcitul sau cucurigu, care sunt imitații ușoare, dar chiar a cel discret și cochet co... co... co-co... co-co-co..., care nu e-n stare oricine să-l imite și bineînțeles atunci că la cotcodăcit și cucurigu e un simplu joc de copii. Am chiar mai mulți prieteni care știu și ei să cotcodăcească și să strige cucurigu.

Când eram în armată și eram ultimul planton și trebuia să ne scoale dimineața la ora 5, colegul meu Stan Ion, în loc să răcnească:

- Deș-tep-ta-rea !

începea să strige:

- Cucurigu! Cucurigu!

Și imita foarte bine cocoșul.

Când ne scula Stan Ion eram mai bine dispuși, iar la exercițiu mergeam cu drag și sârg.

Eu am și o idee în acest sens: ar fi bine ca în unitățile militare să existe stații de amplificare în dormitoare și ora deșteptării să fie marcată printr-un cucurigu, înregistrat pe bandă și transmis prin stație. Sau măcar să imite cel însărcinat cu deșteptarea strigătul cocoșului. În felul acesta ne-am lega mai bine de o tradiție milenară a poporului nostru și printr-o subtilă psihologie a hăurilor sufletești, am promova o înclinație naturală transmisă desigur și pe cale genetică.

Astfel de idei eu mai am încă și în alte domenii și sper că odată și-odată să-mi vină și mie rândul să mi se pună măcar unele în practică, fiind toate deosebit de interesante și pătrunse de un fierbinte umanism și chiar de geniozitate.

Dar să revenim la data de 18 august 1963. Era cald, enorm de cald.

Eram în Leu, în luna revărsării Nilului, în Pi Mentekoon și ne pregăteam să intrăm în Aspolia sau Virgo.

Eram în 1963, în anul de la Facerea lumii 7471, cum ar spune cronicarii, în anul 2716 de la Fundarea Romei și era după calendarul republican al iacobinilor spre sfârșitul anului 170, în Fructidor.

Sau în Gustar sau în august, luna lui Augustus, căruia senatul, drept mulțumire pentru serviciile aduse imperiului în acea lună, i-a închinat-o pentru totdeauna.

Eram în luna caldeeană Abu, între lunile Dû-zu și Ululu. Iar soarele trecea spre est, părăsea încet locul pentru Fecioară, iar steaua Regulus, steaua iubită a caldeenilor, era orbită de soare, cădea în focul mării noastre stele, dar se-aștepta momentul când Regulus avea să se vadă înainte de răsăritul soarelui, din ce în ce mai mult, soarele depășindu-i poziția spre est.

Eram în ziua de 18 august, a sfinților mucenici Flor și Lavru, ziua avea 13 ore și noaptea avea 11 ore, ziua scădea, ne-ndreptam spre echilibrul echinoctiului, temperatura aerului era deci 38

de grade la umbră, de circa 60 de grade la soare și-n București, la estrada amatorilor din Parcul Herăstrău, se produceau casele de cultură din Roșiori și Zimnicea, la estrada din Ciurel echipele de la ICEM, pe estrada din Drumul Murgului luau loc artiștii de la Banca de Stat a R.P.R., și spitalul „Grigore Alexandrescu”.

Se anunțau în librării volumul II al operelor lui Tacitus, *Prima iubire* de Turgheniev și *Luna și doi bani jumate* a lui Maugham.

S.M.T. Ciorogârla, cu sediul în comuna Ciorogârla, raionul 16 Februarie, oraș București, căuta tehnician I - specialitatea tractoare-mașini agricole, precum și maestru mecanic șef de atelier, conducători auto pentru ateliere mobile, tractoriști cu carnet de calificare și trei ani practică în producție.

Se anunța că în 1966 campionatele mondiale de popice vor avea loc la București.

O.C.L. Tehnometal organiza expoziții cu vânzare. La casa de cultură a raionului 1 Mai se deschidea un nou curs de dansuri moderne.

Constructorii de la I.C.M.-4 lucrau de zor în Berceni - străzile Sergent Nițu Vasile, Secuilor și Brâncoveanu. Pentru ștranduri (Floreasca I, Floreasca II și Mogoșoia), O.C.L. Aprozar pregătise o surpriză: puncte speciale pentru desfacerea fructelor.

În Filipine era holeră. În insula Cebu muriseră 28 de persoane. În Venezuela fusese extrădat fostul dictator Marcos Perez Jimenez, acuzat de a se fi îmbogățit în mod ilegal în timp ce a fost președinte, însușindu-și aproximativ 13 milioane de dolari. Ajuns la aeroport, Jimenez a fost condus direct la închisoarea San Juan de Los Moros.

Institutul de artă teatrală și cinematografică „I.L. Caragiale” din București primea înscrieri la examenul de admitere până la 5 septembrie, examenul începea la șapte septembrie.

OSTA anunța apropiatele turnee ale orchestrelor de estradă ale Radioteleviziunii sovietice și Radiodifuziunii și Televiziunii din R.D.G., ale cântăreților francezi Annie Fratellini, Paul Desjardins și Raymond Falgayrac.

Se anunța o nouă emisiune de mărci poștale, dedicată Muzeului Satului din București.

La handbal în 11, Dinamo bătea pe Rapid cu 21 la 8, remarcându-se Costache II cu 9 goluri, Hnat (2) și Costache I (2).

Se anunța pentru 26 august la televizor *Pygmalion* de G.B. Shaw, cu Liliana Tomescu și George Constantin.

La restaurantul Cina cânta Gaby Hereny din Ungaria, acompaniată de orchestra Arghir Petrescu, la Parcul Trandafirilor Lia Ivanova din Bulgaria și cvartetul Amigo, la Restaurantul Berlin Gisela Knuta și orchestra Maiwald Manfred.

Pe 25 august avea să se deschidă al 46-lea campionat de fotbal al țării, programând în cuplaj pe „23 August” meciurile Steaua-Steagul Roșu și Dinamo-Farul.

Magazinul copiilor din București pusese în vânzare un mare număr de uniforme școlare, dar și alte articole.

C.I.V.A-D.A.T.M. din București cumpăra mari cantități de scoabe dulgherești.

La Vrjancka Banja, Florin Gheorghiu lupta din greu în campionatul mondial al juniorilor, întrevăzându-se epilogul dramatic al barajului cu cehoslovacul Janata, care avea să aibă loc la 3 septembrie.

Dar acum eram la 18 august. Un soare amețitor urca pe cer.

Vara anului 1963, vara când la Festivalul de muzică ușoară de la Mamaia se lansaseră cu brio *Spre soare* de George Grigoriu, *Zorile* de Temistocle Popa (cu Luigi Ionescu, mi se pare), *În tot ce e frumos pe lume* de Elly Roman, *Te caut* de Florentin Delmar și *Soarele e-ndrăgostit* de Dinu Șerbănescu.

Se pregătea deschiderea braseriei Grant și orchestra simfonică a cinematografilei va inaugura stagiunea cu *Arta fugii* de Johann Sebastian Bach, audiție integrală.

Școala tehnică de activiști culturali din București primea înscrieri.

Acum sunt destul de matur: am 35 de ani. Și mă-ntreb: maturitatea nu e oare o insomnie? Altfel cum s-ar explica interesul meu pentru lucruri atât de vechi?

Dar fiecare zi, dincolo de istorie, este o zi. Trezindu-te în fiecare dimineață îți dai seama cu candoare că ești iarăși tu însuși, că deci continui, că deci lupta continuă, speranța și forța de-a trăi renasc mereu și poate în aceeași situație cu mine, în acea zi, în situația recunoașterii existenței, era și Monica în apartamentul din centrul orașului București unde locuia cu părinții, cu un câine și o pisică. Pisica se numea Scârbița.

Deocamdată eu, după ce mâncasem de dimineață, după ce mă spălasem pe dinți și-mi aprinsesem o țigară, am încercat să citesc ceva.

Dar nu de citit aveam chef. Se făcea tot mai cald.

I-am dat telefon lui Alcoolicul și l-am întrebat dacă nu merge la ștrand. Alcoolicul mi-a spus că nu merge fiindcă aseară, când se-ntorsesese acasă, îl găsisse pe taică-său treaz și mai băuseră niște vin și acum voia să se refacă pentru ceaiul de diseară.

M-am dus totuși la ștrand. Dar era trist la ștrand, fiindcă eram singur și nici prea mult curaj n-aveam ca să-ncep să fac noi cunoștințe.

La ștrand am văzut o găină. Era probabil a administratorului. M-am trântit aproape de ea și găina nu s-a speriat. Am încercat să mă împrietenesc cu ea în stilul meu, vorbindu-i pe limba ei. Ea stătea pe loc și mă privea fix. Apoi i se făcu somn, își lăsă pleoapa peste un ochi și ridică un picior în sus. Se scutură mediat supărată și fără să mai țină seama de mine, începu să scurme, să dea pământul la o parte, pregătindu-și un culcuș. Reuși după câțiva timp și se trânti pe-o parte, dar tocmai atunci veni un copil în fugă, și găina se sculă și o rupse la fugă, cu aripile întinse. Copilul se trânti în locul găinii și începu să râdă la mine.

Eu m-am ridicat atunci supărat și am plecat spre apă. Era tare murdară și plină de brădiș apa lacului Floreasca, dar m-am lăsat liniștit în ea și cu dulcele stil bras am pornit spre malul celălalt. Pe la mijlocul apei m-am plictisit să înot și am făcut pluta.

Soarele ataca însă cu putere chiar în această situație și de aceea am pornit iar înot. Destul de obosit am ajuns la malul celălalt și m-am întins pe nisip.

Aveam abdomenul plat, fiindcă eram slăbănog și stând așa la soare mi s-a făcut foame. M-am aruncat în lac și, înotând din ce în ce mai greu, obosisem, nu mai înotasem de-atât de mult, am ajuns la mal cu mușchii încordați de efort, m-am dus sub duș.

Cădea pe mine apa ca o Niagara, eram ca o stâncă splendidă pe care veneau izvoare reci de munte și-mi creșteau pe umeri, pe brațe, pe piept, floarea-reginei și galbene, portocalii, albe, albastre plante de munte și eram tânăr, sănătos ca un campion olimpic și mi-era o foame genială. Ne prea având bani la mine, m-am îmbrăcat repede și m-am dus acasă, chiar la ora aceea. Soarele ataca, avea mii de avioane de bombardament, eram tot transpirat și acasă când am ajuns, nici nu mai aveam chef de mâncat. Parcă făcusem insolație. Am făcut un duș, dar toată pielea-mi frigea și m-am aruncat direct în pat și am dormit ca un nou-născut până pe la ora cinci când m-am trezit ușor, am sărit repede din pat, iar am făcut un duș și până pe la ora șase eram și cu burta plină și cu o nouă țigară Carpați în gură și cu un pahar de vin rece cu sifon, cu care-mi ajutam organismul să intre-n seară.

CAPITOLUL V: Seara de 18 august. Pregătiri de ceai. Șanviși-cu-Șuncă și Viplă. Sticle și dopuri. Picturile. A venit Monica. Ceaiul. „Un tango italiano.” Mario. Doctorul Tedi. Motocicleta. Un tablou și stelele.

Venise deci seara de 18 august, celebra seară în care marea mea iubire avea să se nască precum Minerva din inteligența lui Zeus, așa avea ea în mod invers să-mi intre-n cap și să-mi înfierbânte imaginația.

Și-nchipuiți-vă stelele treceau spre toamnă în marșuri atât de fastuoase, ne-apropiam de zodia Fecioarei, când soarele va tremura în Berbece și mă pregăteam și eu, cu-nfocare, cu bucurie imensă, mă-mbrăcam, îmi curățam fiecare por, mă spălăm, mă rădeam, mă parfumam și pe cer către ora nouă într-o fericită conjuncție soarele, luna și Venus aveau să se-ntâlnească la 25 de grade ascendent, deși Jupiter, marele benefic, era retrograd, fiind în această situație la 19°20' în Berbece. În

rest Neptun era la 13° în Scorpion, Uranus la 5° în Fecioară, Marte la 14° în Balanță, Mercur la 22° în Fecioară, iar Saturn era și el retrograd la 19°22' în Vărsător și toți curgeau sub semnul puternicului Leu, învingător perpetuu, cu gheara înfiptă pentru totdeauna în gâtul prosternatului șarpe.

Dar eu îmi făceam socoteli meschine și așteptam cu-nfrigurare invitații, sperând să descopăr printre fetele pe care nu le cunoșteam, o fată care s-o înlocuiască în inima mea pe Gaby.

Fiindcă aceasta era atunci problema mea esențială. Aveam între mine și restul lumii o mare diferență de potențial, era în mine un mare gol și aveam nevoie de o fată care cu delicatețe să asaneze mlaștinile pe care le lăsase Gaby.

Avusesem inițial intenția s-o chem și pe Gaby, chiar cu iubitul ei, dar mi-a fost frică de mine, am crezut că n-am să reușesc bine la această confruntare, era totuși mai bine să încerc să încep o viață nouă.

Vedeți însă, dragi cititori, că deși au trecut de-atunci 15 ani, eu n-am reușit nici până astăzi să-mi refac viața și nu sunt altceva decât un tandru și melancolic burlac.

Dar probabil că așa e soarta unora, de ce să ne plângem oare? Tot răul trebuie că este spre mai bine.

Dar să ne-ntoarcem iar în 1963 și la momentul când așteptam cu-nfrigurare dar și cu oarecare liniște invitații, liniștea pe care ți-o dă încrederea în tine, bucuria de-a trăi și restul.

Între timp se anunțase și Tedi, care-mi telefonase că se întorsese chiar dimineață în București și era bineînțeles invitat de onoare, el chiar fiind, am mai spus, un fel de șef neîncoronat al găștii noastre.

Numele cele mai frumoase dintre fetele invitate le aveau Istihia, Carina și Mavie. Pe Mavie o chema de fapt Marie-Victoire, dar îi plăcea să i se zică Mavie, pentru că era mai scurt și oricum era un nume cu cântec, delicat și straniu și mergea direct la esență.

Mai era o elevă de care mă-ndrăgostisem când făcusem practică pedagogică la un liceu, dar acum era cu alt băiat, o fată Elvira, o fată Melania, o Luminița și cam atât. Mai trebuiau să vină și fete pe care nu le cunoșteam, pe care între timp le cunoscuseră pristenii mei sau prietenii prietenilor mei.

Prietenii mei erau deci Hipodrom, Bursă, Manițoiu, Alcoolicul, Albinel, Tedi și afară de ei mai veneau și alții, după cum am arătat mai sus, cei din gașca lui Costel și a lui Șerifu, noi fiind practic gașca lui Tedi. Din celelalte două găști mi-aduc aminte de Coco, Florică, Sandu, Nicu și Răzvan și bineînțeles Costel și Șerifu.

Cei din gașca lui Tedi eram mai mult foști colegi de liceu și prieteni de la biblioteca din Parcul Herăstrău. Mergeam și pe la biblioteca de artă și la biblioteca tehnică, dar mai mult la cea literară: „Alexandru Vlahuță”, care avea o perspectivă mai largă de gazon și se puteau lua de-acolo și șahuri, dar nu era voie de jucat șah în bibliotecă, jucam ori la terasa de șah din apropiere, ori pe câte o bancă. Cel mai bun șahist din noi era Tedi, ceilalți nu prea străluceam la jocul ăsta.

Mai veneau la noi la ceai și Șanviși-cu-Șuncă și Viplă, două fete care erau mai de mult în cercul nostru. Prima era poreclită Șanviși-cu-Șuncă fiindcă era cam câcâită și nu-l putea spune bine pe „s” și zicea:

- Păi da, șă fașem niște șanvișuri cu șuncă, niște parișer și șă chemăm mai mulți băieși, șigur...

Iar Viplă avea într-o splendidă dantură, chiar în față, o viplă strălucitoare ca un tren în noapte.

Mai veneau și cele două păturici, erau două surori cu paltoane la fel, care erau desenate ca niște pături, dar acum era vară și păturicile vor veni fără păturici.

Ceaiul avea să se desfășoare în cele două camere din partea din spate a apartamentului, una fiind mai mult cameră de trecere.

Pe una din etajerele bibliotecii se aflau mândria mea :mai multe sticle pe care le păstram de vreo cinci ani, de când eram elev de liceu și scriam pe eticheta fiecărei sticle când am băut-o și în ce seară și cu cine. Se făcuse o colecție frumoasă, dar chiar în toamna anului 1963 având eu nevoie de bani, m-am dus la un centru ICVA și le-am vândut. Mi-a dat o mare părere de rău vinderea lor,

eram ca prostituata aceea din *Opera de trei parale* care-l vinde pe Mackie Șișul. Și totuși am fost prost, că dacă eram băiat deștept păstram măcar etichetele. Dar tot n-aveam cum să le păstrez că se degrada scrisul când le-aș fi băgat în apă.

Și pe urmă am tot vândut sticle. Le puneam frumos în cada de baie, etichetele se desfăceau și le duceam și eu la centru, stăteam la coadă și pe urmă luam banii. Când eram copil fusesem filatelist și tot așa desfăceam timbrele de pe plicuri în apă, acum iată că locul plicurilor îl luaseră sticlele, dar eu nu păstram etichetele ca timbrele, deși poate ar fi fost o idee să fac colecție de etichete de sticle, chiar fără notițe pe ele.

În schimb acum colecționez dopuri și pot spune că am deja o colecție destul de valoroasă.

Dar să ne-ntoarcem la petrecerea aceea și la camerele mele. Pe pereți aveam și vreo trei tablouri semnate de prietenul meu Bursă, unul cu un nud foarte frumos de culoare portocalie pe un fond albastru cu mii de nuanțe și o floare roșie spânzurată într-un pom negru, un alt tablou intitulat „Ieșirea din Neant” înfățișa un bărbat și o femeie, femeia având o figură de monstru, de maimuță în cel mai bun caz, iar bărbatul, din profil, era un fel de fierar, blond, cu o pălărie neagră și printr-un fel de *veduta* apărea de după un balcon cu fier forjat un peisaj citadin în alb-negru, cu balcoane urcând pe un bloc, o casă scundă abia schițată și încă un bloc în construcție. Dar cel mai interesant tablou era intitulat „Urâciunea lumii”, care te izbea de cum intrai. Era făcut în cărbune și înfățișa portretul unei fete monstruoase, dar de o spiritualitate ieșită din comun. Mama zicea că i se face rău când o vede și-ntr-adevăr a profitat de plecarea mea în armată și a distrus tabloul.

Constatam această pierdere cu nesfârșit regret, mă apucase și furia, dar nu aveam ce face, tabloul zăcând probabil deja sfârtecat și incinerat de cine știe ce mare crematoriu de gunoi al Capitalei.

În rest nu era nimic esențial în camerele mele, un dulap mic, un birou, un pat, un fotoliu și 2-3 scaune. Îndârjit însă și îndurerat de pierderea tabloului „Urâciunea lumii” mă apucasem să pictez. Dar cum n-aveam prea multe acuarele, adăugam și pastă de dinți, cremă de ghete, cerneală, suc de roșii și tuș.

Chiar dac-aș fi avut suficiente acuarele tot aș fi adoptat tehnicile mixte, pentru că ele îmi dădeau mai acut sentimentul lucrului asupra materiei și din febrila mea întreprindere m-a trezit o sonerie. Era Alcoolicul. Așa avea el obiceiul să vină mai devreme la ceaiurile mele, ca să ținem înaintea o mică ședință.

Dar văzându-mă pictând, după ce a desfăcut sticla de vin cu care a venit, un vin rozé de țară, care-l luase de acasă din damigeana lui taică-său și după ce a turnat vinul în două pahare, a luat și el o pensulă și a început să picteze.

Apoi a venit Monica. Cu un băiat pe care nu-l cunoșteam, era probabil din gașca lui Costel sau a lui Șerifu și încântați s-o cunoaștem pe Monica, eu și Alcoolicul am încercat să lucrăm ceva special pentru ea.

Noi lucrăm la aceste tablouri nu în camerele mele ci în hol, eu având un hol destul de mare, cu tablouri odioase pe pereți, cu marine de Florian, țigănci și fructe care să-ți deschidă apetitul și cu fotografiile de familie.

Monica s-a așezat pe-un scaun, celălalt băiat la fel, și eu cu Alcoolicul am terminat tablourile și i le-am înfățișat lui Monica.

Al meu reprezenta ceva albastru în care un bărbat venea din sus cu capu-n jos. Era de fapt un sinucigaș și pe lacul albastru în care cădea omul în costum cenușiu, străluceau departe o lumină roșie și mai multe alte lumini albe și verzi. Era deci o atmosferă de gară și de lac în același timp și o atmosferă de sinucidere în totalitate.

Monicăi i-a plăcut foarte mult tabloul meu, dar i-a spus și lui Alcoolicul că i-a plăcut tabloul lui, deși cred că nu i-a plăcut așa de mult tabloul lui Alcoolicul, fiind foarte plat, așa cum era și el, Alcoolicul, și probabil florile, casele și pomii desenați de el nu erau decât niște mărunte însăilări ale unui creier oarecare. De aceea cred eu că încă de la început Monica m-a preferat pe mine.

Apoi invitații au început să curgă și ne-am dus cu toții în camerele mele. Consemnul era ca fiecare băiat să aducă o sticlă de vin sau de altceva, eu tot aduceam pahare și tirbușoane și magnetofonul lui Manițoiu cânta, eu treceam pe la toți și la un moment dat Alcoolicul mi-a atras

atenția că Monica mă tot urmărește cu privirea. Multumindu-i lui Alcoolicul pentru informație, am invitat-o pe Monica la dans. Cânta *Un tango italiano*.

Monica era într-o rochie albastră, largă, uni. Am luat-o cu dreapta de mijloc și cu stânga îi țineam dreapta. În timpul dansului Monica mi-a spus că semăn cu cineva.

- Cu cine? am întrebat eu.

Atunci Monica a lăsat ochii în jos și m-a lăsat să cred că e vorba de ceva foarte important. Îl chema Mario, era un bărbat foarte frumos și el trebuise să plece în străinătate. Era italian. Ochii mei semănau grozav cu ochii lui.

Trebuie să fac aici o paranteză, care e neapărat necesară. În 1963 nu veneau încă italienii la noi la mare și din această cauză să ai un iubit italian sau să fi avut un iubit italian nu era un lucru trivial. Era chiar romantic, era exotic într-un fel. În acel moment când ea mi-a vorbit de Mario eu dintr-odată am devenit bun. Bun și milos. Fiindcă biata de ea suferise și o fată atât de interesantă nu merita să sufere. Și m-am simțit îndreptățit s-o fac să uite suferința. Mă simțeam în stare să-i demonstrez că viața poate fi frumoasă, și chiar foarte frumoasă.

- Cu ce te ocupi, Monica? am întrebat-o eu atunci

În tot acest timp cânta *Un tango italiano*. Atunci melodia s-a terminat, dar Manișoiu a întors banda și a început din nou *Un tango italiano*. Am invitat-o iar pe Monica la dans.

- Dau examen la facultate, mi-a zis ea. Vreau să mă fac doctoriță.

- Ce frumos... m-am emoționat eu iar, care vedeam în dorința ei de-a fi doctoriță tot un mod milos de-a privi lumea, ca și modul meu milos care se-ndrepta acum spre ea, încercând s-o facă să-l uite pe Mario.

Monica era destul de înaltă și foarte subțire, nu dansa grozav de bine și nici nu o simțeam prea străpunsă de dramatismul cuvintelor cântecului și-al melodiei extraordinare.

Uitasem însă să spun că odată cu ea și cu băiatul acela din gașca lui Costel sau a lui Șerifu mai venise o fată. Cred că o chema Coca. Coca, prinsă-n furia dansului și fiind destul de mitocancă, se descălțase.

Cu ea tot dansa inginerul Ionescu, un tip ceva mai în vârstă decât noi, prieten de-al lui frate-meu. Avea ochelari și o figură tipică și patentă de încuiat.

După acel dans am luat-o pe Monica dar și pe Coca și pe inginerul Ionescu, am intrat în baie și am închis ușa cu cheia.

Știam că băieții nu sunt prea paroliști în chestia cu vinul și atunci pitisem în dulăpiorul de la baie sticla cu un sfert de triple-sec, pe care o adusesese inginerul Ionescu.

Am luat fiecare câte o cană și am turnat triple-secul. După ce am băut, am ieșit din baie și am luat-o pe Monica iar la dans.

Între timp ceaiul se-ntinsese și în hol. La un moment dat am venit și eu cu Monica în hol. Mi-am aprins o țigară. Monica m-a rugat s-o învăț și pe ea să fumeze, fiindcă dă examen la Medicină și trebuie să-nvețe să fumeze.

Am aprins și pentru ea o țigară și i-am dat-o. I-am arătat cum să tragă și cum să sufle fumul, ca să fac pe grozavul i-am arătat cum se fac rotocoale. Mai ales povestea cu rotocoalele a impresionat-o.

Unei fete i s-a făcut rău. Doctorul Tedi, de fapt student la Medicină, s-a dus la ea, în camera din fund. Dar nu era decât un banal simptom de isterie, mai ales că fata aceea era moartă după Tedi. Pe toți ne-a impresionat adânc momentul. Simțeam că suntem în pericol tot timpul. Oricine putea să cadă, imediat, fără explicații, fără preaviz.

Dar curând a venit Tedi și a spus că fata și-a revenit.

Eu cu Monica am ieșit în curte. Cerul era plin de stele. În fundul curții mele era o motocicletă. M-am așezat pe ea.

- Nu știi să conduci? m-a-ntrebat ea.

- Ba știu, am mințit eu, dar n-am cheia de contact.

- Nu e motocicleta ta?

- Nu, am răspuns eu și priveam pierdut stelele.

- Știi, Mario avea motocicleta. Mă plimbam mult cu el.

- Și?
- Și..., nimic... Tu ce faci? Cu ce te ocupi?
- Sunt detectiv particular!
- Ei taci, a zis ea. Mai îmi dai o țigară?
- Nu, nu-ți mai dau, am răspuns eu, o să-ți faci rău, nu ești obișnuită.
- Și ce dacă? Dacă nu-mi dai, mă supăr.

I-am întins pachetul. Monica a luat o țigară și eu am aprins chibritul, dar ea n-a reușit să aprindă țigara. I-am aprins-o eu și i-am dat-o.

Trăgea cu efort din țigară, care nu o prea asculta, se uita pe cer, pe urmă se uita la mine și zâmbea.

- S-a făcut frig, spuse ea într-un târziu și ne-am întors amândoi în casă.

Ceaiul se pregătea să se spargă. Am întrebat-o pe Monica dacă poate să-mi dea numărul ei de telefon, a ezitat, dar pe urmă mi l-a dat și eu l-am notat cu grijă într-un carnet.

Am întrebat-o dacă nu vrea s-o conduc eu acasă, dar ea a spus că nu, mai bine nu, că n-a venit singură, dar s-o sun la telefon și poate am s-o conduc altă dată.

Apoi mi-a cerut voie să dea un telefon și a vorbit cu maică-sa. A plecat în cele din urmă cu băiatul cu care venise și cu Coca și în treacăt, când să iasă pe ușă, mi-a făcut un semn cu mâna.

Atunci m-am repezit și-am întrebat-o

- Nu vrei tabloul?
- Ce tablou? a zâmbit ea.

Tabloul era chiar foarte aproape de ușă, pe o vitrină cu pahare de cristal și l-am apucat repede și i l-am întins. Tabloul era destul de mare. L-am făcut sul și am alergat după o sfoară, dar cât am căutat în viteza aceea nebună, n-am găsit sfoară.

- Nu-i nimic, a zis ea, și l-a luat așa cum era. I-am sărutat mâna și ea a plecat cu băiatul cu care venise și o aștepta acum jos lângă poartă și cu Coca. În casă nu mai era nimeni. Rămăsesem iar singur. Nu mai era nici nimic de băut. Mai aveam o singură țigară. M-am trântit în pat și am aprins-o. Abia am stins-o că am și adormit.

Astfel se sfârșea ziua și seara de 18 august 1963, un sfârșit așa de banal, când în lume lucruri atât de importante și dramatice se petreceau.

Când pe cer din tripla conjuncție ieșea luna și rămâneau doar soarele și Venus, la cele 25 de grade ale orizontului și eu dormeam calm, liniștit, totul era foarte normal și foarte frumos, foarte firesc și nu mi-a fost foame deloc, am adormit ca un prunc, dormea desigur și găina aceea de la ștrandul Floreasca, iar la antipozi era mare animație, deși era plină iarnă și prin America de Nord și prin Japonia era zi, o zi febrilă, puternică și eu dormeam și Monica adormea și ea, poate privind o ultimă oară, înainte de-a intra în somn, tabloul cu sinucigașul, sau poate-l aruncase în cel dintâi coș de gunoi întâlnit și vara înainta spre toamnă cu pasul ei greu de căldură, pierdută-n imensitatea nopții temperate și mie poate-mi fierbea, undeva, într-un colț, puternic înconjurat de suflet, marea misiune a salvării, plănuită încă din seara aceea, în legătură cu Monica.

CAPITOLUL VI: Ziua de 19 august. La Telefoane. Insula Trandafirilor. 20 august. Fotografiile. Biserica Italiană. Sirena de vapor. Strada Polonă. Scrisoarea. În fundul curții.

A doua zi, pe la 10 dimineța, i-am dat telefon. Dar numărul era al Radiodifuziunii. Știam însă că în astfel de cazuri omul nu are prea mare imaginație și trebuie să fie undeva în loc de un 4 un 5 și în loc de un 6 un 7 sau așa ceva. Și într-adevăr, am avut dreptate.

După vreo 5-6 încercări, mi-a răspuns cu voce somnoroasă chiar Monica.

- Bună, la telefon e Sandu.
- Sandu? Care Sandu?
- Sandu de aseară, ai fost la mine la ceai.
- A? Sandu? Bună...

- Te-am trezit din somn.
- Da...
- Bine, lasă că te caut eu mai târziu.
- Bine, pa...

Și Monica a închis telefonul. Și eu am rămas cam mofluz, dar totuși mulțumit că aveam numărul de telefon cel bun.

Pe la ora 11,30 am ieșit în oraș. M-am întâlnit cu Doru Răducanu, care ieșise să-și plătească telefonul. De Doru Răducanu am mai vorbit, îl întâlnisem în tren când mă-ntorceam de la mare.

Doru m-a-ntrebat ce mai fac.

- Ce să fac mă, bine. Dar tu?
- Și eu. Nu mai facem vreo mișcare, ceva?
- Păi de ce nu mi-ai dat telefon? Ieri a fost ceva la mine.
- Și pe mine de ce nu m-ai chemat?
- Am sunat, dar nu mi-a răspuns nimeni.
- Așa e. N-am fost acasă.

Apoi m-am despărțit de Doru și i-am dat telefon lui Monica. Fiind chiar la Palatul Telefoanelor aveam toate motivele să nu las ocazia să-mi scape.

Monica era acasă. Eram deci pe data de 19 august. Era extrem de cald. Buletinul meteorologic consultat de mine ulterior arată că în acea zi erau 35 de grade la umbră.

I-am spus că vreau s-o văd. Monica a acceptat. Am stabilit să ne întâlnim la ora 6, pe bulevardul Magheru, în fața Bisericii Italiene. Acum era ora 1. M-am dus acasă să mănânc.

La ora 6 ne-am întâlnit. Am așteptat-o circa un sfert de oră. Știam că trebuie să vină dinspre Institutul de petrol, gaze și geologie, actualmente Facultatea de farmacie, o clădire gri și mare, destul de lugubră.

Era vară. Lumea era-mbrăcată desigur de vară, cu cămăși pe dinafară, cum se purta, eu eram în niște blugi polonezi și în celebra mea cămașă înflorată poloneză din care nu știu dacă lipsea o culoare și iat-o pe Monica strecurându-se printre lume, era în fustă și bluză, o fustă gri destul de lungă, încă nu venise moda cu mini și ochii îi străluceau ca niște insecte, ca scarabeul sacru egiptean și-am prins din fugă autobuzul și ne-am îndreptat cu drag spre parc.

Ne-am oprit la Piața Aviatorilor și-am traversat. N-are rost acum să descriu parcul, dar am trecut înainte pe la bibliotecă, vroiam să văd dacă e cineva pe acolo, nu era nimeni și direcția noastră a fost Insula Trandafirilor.

Se-nsera ușor.

Ne-am așezat pe-o bancă, cu fața spre lac. Eram chiar aproape de intrarea-n insulă, sub bustul lui Chopin. Am discutat despre mare, iarbă și fericire. Deși părea foarte cald, Monica a-nceput să tremune, nici eu nu aveam haina la mine. Monica s-a ridicat de pe bancă și s-a apropiat de lac.

Prin salcia de deasupra noastră stelele tăiau aerul ca niște bomfaiere.

Când ea s-a așezat dim nou pe bancă, eu m-am lungit și i-am pus capul în poală. Am continuat să vorbim despre mare, iarbă.

Am plecat și pe drum am hotărât să ne-ntâlnim a doua zi de dimineață, mai ales că ea trebuia să plece din București, la niște rude, ca să poată-nvăța în liniște.

Ne-am întâlnit pe la 11. Eu eram cu aceiași dangarezi și aceeași cămașă. Ea era cu o fustă strâmtă și o bluză cu broderii. După ce ne-am plimbat puțin prin centru ne-am oprit în Piața Palatului.

Mi-am luat de pe umăr aparatul de fotografiat și Monica s-a așezat în fața unui zid plin de iederă, chiar zidul palatului.

Privesc acum fotografiile. Monica avea pantofi albi. Era bronzată. Monica avea ceva de fiară-n ea, o mândrie de fiară, care depășea limitele.

M-a fotografiat și ea pe mine. Încercând să zâmbesc, mai mult m-am strâmbat. Aveam și ceas la mână. Părul meu era scurt și plin.

Am fotografiat-o și în fața unui gard de fier forjat care parcă-i făcea un fond cu semne de ntrebare.

Am și două fotografii cu Monica-n costum de baie. Avea în ele părul foarte scurt. Era pe-o yolă. Se văd în spate panzele yolei. Fotografiile mi le dăruise ea, nu atunci, ceva mai târziu.

Pe una din fotografii a scris:

„De teamă să nu spun o minciună îți spun doar atât:

Odată totul se va sfârși din vina mea.

Îți cer deci iertare.

Monika"

Știu că eram la cofetăria Albina, pe strada Academiei și beam cafea. Eu am insistat să scrie ceva. Și Monica a scris.

În costum de baie era frumoasă peste limitele admise.

Mai ales pentru felul cum știa să pozeze. Ținea un braț drept întins pe una din parâme și brațul celălalt era în unghi drept cu antebrațul, atingând iar parâma cu degete deschise, ca pe o harpă.

În fotografie mai sunt două fete. Dar Monica e regina lor, cu cele mai grave și mai sincere pulpe, cu torsul lăsat peste parâmă și cu mijlocul ușor cabrat.

Fața e destul de rotundă, aproape lată, dar gura, ținând în echilibru toată fața, pare un târg plin de remușcări. Ochii sunt mereu foarte atenți, foarte plini de un sine mereu conștient de diferența necesară între adevăr și conjunctură, nevrând să scape nici una din părți. Pomeții sunt oarecum proeminenți și sâni de o eleganță extremă, ca o procesiune condusă de însuși sfântul sărbătorit.

Părul îi flutură ușor.

După ce am plecat din Piața Palatului, Monica spunea mereu că ne urmărește cineva.

- Cine să ne urmărească și de ce? mă miram eu.

Dar Monica nu răspundea.

Când am fotografiat-o, Monica nu avea o bluză brodată, cum am crezut la început, avea o bluză de imprimeu.

Când am ajuns aproape de casa ei, am rugat-o ceva, i-am spus întâi că am s-o rog ceva. A așteptat cu curiozitate. I-am spus să nu se supere, dar vreau s-o văd și după-amiază, din moment ce tot pleacă a doua zi. Monica a zâmbit, cu mare generozitate și-a zis că va veni.

Și-ntr-adevăr din nou la ora 6, din nou în fața Bisericii Italiene și din nou în Parcul Herăstrău. Am ajuns la aceeași bancă din Insula Trandafirilor și bustul lui Chopin se distinge în dreapta noastră, privind destins umbrele asfințitului.

Era deci 20 august. Într-adevăr zodia Leului se sfârșea. Nu erau decât vreo 25-26 de grade, noaptea aveau să fie 15 grade. La prânz au fost însă 31 de grade.

Eu am venit cu dangarezii, o cămașă albă de nailon și cu scurta mea de piele neagră din material sintetic, parcă era de motociclist, de proveniență din R.D.G.

Ea era într-o rochie albă cu poauri albastre.

Să nu credeți, iubiți cititori, că dau degeaba aceste amănunte. Eu chiar eram îmbrăcat așa, ea chiar era îmbrăcată așa.

Țineam pe atunci un fel de evidență. Îmi notam totul. Și povestesc urmărind exact documentul.

Deci stam pe malul lacului și priveam amândoi asfințitul. Eram niște bieți copii, niște candido larve și asfințitul ne aurea fața.

O pasăre trecea pe cer blândă ca sufletele noastre. Ne-am ridicat amândoi și ne-am dus până la marginea apei. Am sărutat-o pe frunte.

O sireună de vapor care ducea pleziristii de la un mal la altul răcni ușor.

Apoi ne-am întors pe bancă.

Vântul trecea prin salcia de deasupra noastră zburându-i ramurile.

Monica mi-a povestit de Mario.

De la restaurantul „Pescăruș” se-auzea muzica. Pe lac treceau yole și bărci cu vâsle.

Ne-am ridicat și mi-a spus că trebuie să treacă pe la cineva pe strada Polonă. Am condus-o spre strada Polonă.

Monica a-nceput să cânte. Era un cântec italianesc despre „le nostre labbra inaridite”, ah... ce frumos... Mergeam destul de departe unul de altul. Intrasem pe strada Polonă. Monica tot cânta și făcea piruete.

Se simțea pe stradă un puternic miros de regina-noptii, dar și mirosuri de gunoaie.

La intervale mașini erau parcate pe stradă. Pe cerul senin strălucea luna. Din curți sunau greierii. În fața unei case ne-am oprit.

Până la ușă era o singură treaptă. Monica s-a ridicat pe treaptă, s-a-ntors la mine și mi-a întins mâna. Am vrut s-o sărut, dar Monica a lăsat capul în jos și-am sărutat-o pe frunte.

Din curți se auzeau greierii. Chiar lângă noi era un atelier mecanic, puțin mai încolo o firmă particulară invita la remaiat ciorapi.

M-am întors și fără să mai privesc în urmă m-am îndepărtat încet, poate speram că Monica o să mă cheme, treceam pe lângă curți tradiționale cu zorele agățate pe casele fără etaj, case dând direct în stradă și având curțile plasate lateral.

Poate Monica rămăsese-n fața ușii, poate aștepta să mă-ntorc, poate era tot cu bărbia-n piept cum o lăsasem când mă-ntorsesem și plecasem și sta cu ochii ei galbeni, ca păpădia, ca scarabeul sau ca dovleacul, măriți de intensitatea polenului lor, cu mii de corpuscule arbitrar aruncate pentru-a face acel desen, foarte neașteptat, Și după ce am ieșit de pe strada Polonă, când știam că oricum nu mai pot fi privit, m-am întors.

Strada era întunecată și eu eram într-un colț de întuneric, nu riscam nimic, am vrut să mă-ntorc să recunosc totuși casa, ea mi-ar fi dat vreun indiciu, dar era în asta ceva nedemn și mai ales riscam să fiu descoperit. Luasem însă adresa de-acolo de unde plecase, puteam să-i scriu, puteam să mă desfășor cât vreau în scrisori și poate chiar în seara aceea m-am apucat și i-am scris. În orice caz i-am scris o scrisoare grozavă, cred că în mod foarte direct i-am mărturisit cât de importantă e pentru mine toată povestea asta și câte speranțe îmi pun în ea.

Nu știam dacă e bine ce fac, dar trebuia să fac asta. Am deschis geamul. N-aveam o perspectivă frumoasă. Priveam direct în geamul vecinului, care stătea cu toată familia la televizor. Era cam ora 11 și ca să plece scrisoarea cu poșta din zori, am alergat și-am pus-o la cutia de la mine din colț.

Un vânt ușor trecea prin teii de pe strada mea. Și era multă liniște. M-am dus în mijlocul drumului și-am privit cerul. Am înțeles atunci că cerul e timpul, fiindcă timpul e tot.

M-am dus la mine-n fundul curții și am urinat. M-a luat ușor cu frig. Cu două seri înainte stătusem cu Monica pe motocicletă și discutaseam. Erau deasupra aceiași corcoduși cu frunze roșii, pe atunci nu tremurau deloc, acum trecea destul de tare vântul, în rafale și noaptea înainta, eu stam pe-o ladă acolo-n fundul curții și mă gândeam la iubire, la viață, la moarte, la oameni și-n mijlocul tuturor ieșea strălucitoare ca Venus din spuma mării Monica, înaltă ca un duh, cu bărbia destul de voluntară și ochii galbeni ca o piatră galbenă, cu mâini leneșe, de aripi de libelulă și cu părul castaniu adormit ca amintirea și se-auzi departe un cocoș, nu era totuși, m-am uitat atunci la ceas, decât ora trei dimineața, ce dracu m-am gândit atât și câte țigări fumasem, erau în fața lăzii vreo 10-12 mucuri și eu stam ca somnambulul și-ntr-adevăr era o lună galbenă și isterică, o lună cu părul verde și ochii de lut ars, m-am întors prin noapte, m-am rezemat de poartă, rar trecea câte o mașină și ochii se-ntâlneau acum cu somnul și m-am trântit în pat și-am adormit îmbrăcat și nu știu dac-am visat ceva.

CAPITOLUL VII: Psihopata. Gigi și Jeni. Un revelion. Cu psihopata la telefon. Bebe. Simțul distructiv. Monica pictorița. Floarea și fluturile. Dezordinea naturii.

Înoepusem acest roman de la dovedirea cât de cât a esențialului în problema burlacului și arătând și destul de străveziu câteva burlace din anturajul meu actual.

Pe Mariela procuroarea, pe psihopată și pe Consuela mai ales, unde am fost cu avocatul, actorul și încă alții la sinistra aceea de petrecere.

Aseară am vorbit iar la telefon cu psihopata. N-aveam ce face și am întrebat-o ce face ea. Mi-a spus că sora ei pleacă la film cu prietenul ei și tocmai o sărută. Apoi sora ei a plecat și am înțeles să vorbesc cu ea. I-am povestit de romanul la care lucrez, i-am spus că va rămâne și ea în el și Bursă și Hipo și Alcoolicul, de care-i povestisem și mai ales Monica, această eterică și carnală prezență, frumoasă ca o bestie și calmă ca un cer.

Psihopata, fiind femeie, m-a întrebat cum am descris-o. I-am spus că nu i-am dat un nume propriu, am caracterizat-o foarte sumar: psihopata.

Am mai discutat și alte lucruri, apoi m-a întrebat ce înțeleg eu prin psihopată. N-am vrut să-i răspund, pe urmă ea m-a întrebat ce facem astă-seară.

Adevărul e că aceste discuții le aveam eu acum 10-15 ani cu Alcoolicul.

Care-mi dădea un telefon pe la ora 6 și mă-ntreba

- Ce facem *in questa sera*?

De obicei ne-ntâlneam și beam bere sau stăteam și vorbeam. Acum însă nu prea mai îmi place să stau și să vorbesc fără rost, prefer lucruri constructive.

I-am povestit atunci psihopatei de Alcoolicul. Ea n-a zis nimic. A schimbat vorba.

Acum vreun an am fost cu psihopata și alte burlace la o mică petrecere la prietenul nostru actorul.

Cea mai sinistră cucoană dintre burlace era una Jeni, profesoară de limba germană, care pentru că-l ura pe actor i-a băgat mucuri de țigări în receptorul telefonului.

De fapt actorul nu-i făcuse nimic grav, îi spusese că e urâtă. Și ea s-a supărat foarte tare, mai ales că fusese foarte drăguță cu el, îi adusese o prietenă, un monstru de fapt și afirma că actorul s-ar putea însura cu acest monstru. Era o femeie foarte înaltă, plină toată de bube, de vreo 40 de ani, cu ochelari și umbla mereu îmbrăcată-n negru sau în bleumarin.

Lui Jeni i se mai spune și femeia-jandarm pentru că e foarte dură în toate relațiile și la un ceai din preajma revelionului care s-a ținut în Balta Albă fiindcă m-a invitat la dans și n-am vrut să dansez mi-a dat un pumn în inimă și vreo douăzeci de minute nu mi-a fost bine. Satisfacția mea a fost că totuși eu îl adusesem și pe Gigi, un prieten de-al meu extrem de gras, cu care Jeni se bătuse la un ceai făcut la ea, când Jeni nu vroia să-l lase să plece pe fratele lui Gigi, care era iubitul ei și chiar îl mușcase. Atunci Gigi se ridicase ca să-și apere fratele. Dacă nu intervenea în mod hotărât psihopata ar fi ieșit rău, fiindcă Jeni îi dăduse un dos de palmă lui Gigi, Gigi o apucase de păr și-i dăduse un cap în gură și lui Jeni îi dase sângele la buză.

Atunci Jeni începu să urle, dar psihopata l-a apărât pe Gigi și Gigi s-a îmbrăcat imediat și a plecat.

Când ne-am întâlnit la ceaiul din Balta Albă și Gigi i-a întins mâna, Jeni n-a vrut să i-o întindă pe a ei și Gigi a zâmbit jenat. Acolo la acel ceai am cunoscut o fată ceva mai tânără și am dansat cu ea toată seara.

Am condus-o acasă cu taxiul și înainte de despărțire ne-am sărutat. Am hotărât să facem revelionul împreună. Înainte am mai fost o dată la film. Juca un vechi film cu Fred Astaire. Impresia mea față de această fată a fost acum mai puțin entuziastă decât la ceaiul unde ne-am cunoscut. Chiar înainte de film nu am avut ce vorbi și apoi era și urâțică și afectată.

Totuși am făcut revelionul împreună. M-am dus până în cartierul Militari, unde locuia, cu o sticlă de șampanie, o sticlă de vin și un pachet de țigări Kent.

Când discutasem la telefon unde facem revelionul și stabilisem să-l facem în doi, eu m-am gândit să-l facem la ea ca să nu se facă mult fum de tutun la mine, și apoi mă gândeam că o femeie se simte mai bine la ea acasă, are tot ce-i trebuie la îndemână, în timp ce eu fiind bărbat mă descurc mai ușor.

Am ajuns acolo și ea m-a primit într-un capot lucios, cum se vede de multe ori în filme, când personajul feminin aflat în această situație e pus pe fapte mari.

Pe o măsuță erau aranjate mai multe sandviciuri cu salam și paté de ficat și ea mai avea niște țuică.

Dar eu am început să beau vin din care adusesem, un vin Murfatlar de 12 lei și 50 de bani sticla și am început să mănâne sandviciurile. Fiindcă nu prea vroiam să fumez am mâncat aproape toate sandviciurile, deși nu-mi plăceau deloc, erau dealtfel cele mai ordinare și neinteresante sandviciuri pe care le mâncasem vreodată.

Stăteam în timpul acesta și mă uitam la televizor. Cu fata nu prea aveam ce discuta, schimbam cele mai cumplite banalități și iată se-apropia Anul nou.

Blocul acesta era un bloc ocupat de sinistrați după cutremurul din 1977, an care tocmai se termina și lumea în alte apartamente era foarte veselă că scăpa de anul acela, se auzeau bubuituri de petarde și am ieșit cu fata la geam. În depărtare se vedeau rachete cu artificii.

Apoi ea a spus că e frig și s-a îmbrăcat într-un fel de taior negru, cu fusta extrem de scurtă, cam cum au fetele care umblă cu țigări prin marile restaurante.

Era într-adevăr foarte frig și fusese probabil acolo câteva zile întregi geamul deschis fiindcă ardea de frig și patul pe oare am încercat să m-așez și chiar fotoliul pe care stam.

Ca să mai încălzesc atmosfera am deschis sticla de șampanie.

Eram și ușor răcit și nu-mi făcea deloc bine frigul care era acolo. Cu fata absolut nimic nu aveam ce discuta. Am încercat totuși să mă-ntind în pat ca să stau mai lejer, dar era imposibil să stau cu plămâni pe așa ceva și am renunțat.

Fata stătea în alt fotoliu și zâmbea. Continuam amândoi să bem șampanie.

Ea s-a dus să încălzească niște mâncare, dar eu n-am mai vrut să mănânc că și-așa mi-era burta plină după toate porcăriile alea de sandviciuri.

Totuși șampania nu mă-ncălzea deloc și nici nu mă făcea în nici un fel să ies din rezerva în care intrasem.

Pe la ora unu și jumătate am plecat. I-am spus că nu pot sta că e prea frig și mă duc să mă culc și am să-i mai dau eu telefon.

Am ieșit în stradă și am căutat un telefon public. Cu greu am găsit. Mai fusesem invitat la un revelion, într-o familie și am dat telefon acolo dacă mă mai primesc. Noroc că mai aveam barem țigările, nici nu începusem pachetul.

M-am dus acolo unde mai eram invitat și am petrecut omenește până la ziuă, cu vinuri, tot felul de frip!turi, țigări străine, franzele și tort.

Dar rămăsesem la telefonul meu cu psihopata și la seara când nu aveam ce face și i-am dat telefon s-o-ntreb ce face.

Până la urmă am ajuns la concluzia să-i dăm telefon unei prietene comune, o fostă iubită a mea, unde să mai mergem și să mai trecem o seară-n catastif.

I-am dat telefon lui Anca, dar dormea. Era totuși ora 7. Mi-a zis s-o sun pe la 8. Eu între timp am renunțat să merg acolo și așa știam că o să mă plictisesc cumplit acolo cu Anca, psihopata, două vecine ale lui Anca și încă unii tipi dubioși care ar fi venit, Anca având un talent deosebit în cultivarea tipilor suspecti, a snobilor, stâlpilor de restaurante și cafenele și a altor elemente de faună umană, din categoria burlacilor și burlacelor.

A doua zi când i-am dat iar telefon psihopatei, ea mi-a făcut reproșuri că n-am fost și eu la Anca și am lăsat-o să se ducă numai pe ea și pe Bebe, fiindcă între timp îmi dăduse telefon Bebe și-i spusese să vorbească cu psihopata și să se ducă la Anca, care se trezește pe la ora 8, eu nemaiputând să merg.

Dealtfel când mi-a dat telefon Bebe eu ascultam cu mare atenție rezultatele din etapa de fotbal, era într-o miercuri și am și pierdut vreo două rezultate, ceea ce m-a făcut în mod definitiv să nu merg în seara aceea la Anca.

Dar psihopata s-a dus totuși cu Bebe, fiindcă Bebe ținea morțiș s-o cunoască pe Anca, de care auzise multe de la noi și acum la telefon psihopata pretindea că numai de aceea mersese la Anca, pentru Bebe, ca să i-o prezinte, curioasă de reacțiile lui Bebe.

Mi-a spus că Bebe a avut reacții foarte interesante și că o să mi le povestească ea, dar nu acum, că acum nu are chef. Bebe era un vecin al psihopatei, un băiat mult mai tânăr și care

coincidența face să locuiască chiar în casa în care locuia Monica în 1963, dar desigur aceasta nu are nici o importanță, importanță are că încet, încet eu cu psihopata am început să ne certăm la telefon, ea începând în mod stupid să-mi ceară socoteală că de ce procedez așa și o las mereu pe ea în astfel de situații, eu o provoc și pe urmă o las și îmi văd de treburile mele.

Am încercat să-i explic că eu de fapt urăsc toată această gașcă și nu o folosesc decât pentru a avea ce urî, pentru a-mi putea cât mai clar și mai concret impune și formula delimitarea de ea și că însuși romanul la care scriu folosește această nadă a împrășcării cu noroi a acestei echipe, tocmai pentru a-mi arăta cât mai bine definit situația imposibilă în care mă găsesc.

Dareca nu vroia să-nțeleagă subtilitățile comportamentului meu și nu-nțelegea de ce trebuie ea să fie sacrificată în cadrul acestui complex. Am sfătuit-o atunci să se mărite. Ea a ricanat cu mulți nervi și mi-a dat să înțeleg că fiindcă mai fusese măritată, asta n-ar mai fi avut acum pentru ea nici un interes, și atunci i-am spus că o nouă căsătorie i-ar putea totuși aduce ceva nou.

Apoi am părăsit acest subiect, mai ales la insistențele ei și ea iar a început să itereze reproșurile, ceea ce m-a cam enervat și ea a spus că nu o să-și ia la revedere de la mine și mi-a închis telefonul.

Se pare că din această cauză psihopata va dispărea de acum din acest roman, cred că și-a făcut suficient datoria și nu mai e nevoie să-mi ațâț cititorii cu imaginea acestei femei nervoase, care tot nu-și găsește locul, sensibilă și inteligentă, dar înzestrată cu un acut simț distructiv și o sentimentalitate comună care se vrea deosebită.

Simț distructiv care se manifestă după părerea mea prin risipirea boemă într-o onorabilitate de gang, într-un cerc neinteresant de burlaci și burlace și fără o încercare concretă de împlinire a personalității. Ea e de fapt un om care alunecă și care a pornit pe o pantă care e fără întoarcere și duce fără-ndoială la psihopatie și morbiditate, ducând o viață de sacrificiu și fără nici un scop în același timp.

Terminând de executat această psihopată e bine, cred, să continui să vorbesc despre mine.

Astăzi probabil am s-o întâlnesc pe Monica, dar nu pe Monica despre care am tot vorbit până acuma și de care voi tot vorbi în continuare, fiind alături de mine personajul principal al romanului. E vorba de altă Monica, pe care am cunoscut-o acum vreo trei săptămâni și care este pictoriță și împreună cu o prietenă a ei și-a făcut atelier într-un bloc de pe Șoseaua Iancului, într-un apartament care e de fapt al unei verișoare, care locuiește acum la Sinaia.

Prietenă ei cu care are atelierul e nevasta unui foarte bun prieten al meu și fetele având nevoie de un model, eu auzind de Monica lucruri bune de la prietenă ei, am primit să trec într-o dimineață pe-acolo și să pozez.

M-am simțit într-adevăr excelent acolo, fetele mi-au dat de mâncare și am băut și ceai, eu în timp ce pozam le-am citit versuri și Monica, așa mâțâită cum era, îmi provoca destindere.

Fără să fie frumoasă nu e nici urâtă, e elegantă și are ochii albaștri, dar are mai ales farmecul de-a se alina mereu ca o pisică, fără să fie foarte falsă, lucruri destul de importante pentru o femeie.

Am încercat de mai multe ori să organizez un program pentru noi patru, eu, Monica și prietenă ei cu soțul, dar până acum de două ori am dat greș, din cauza lui Monica.

Poate că astă-seară treaba va prinde, deși am să am grijă să nu mă ambalez, Monica nefiind genul, după câte am înțeles, ca să se potrivească unei curți îndrăcite.

Mi-am dat seama asta chiar azi-dimineață când m-am dus la un veain ca să împrumut o rășnită de cafea și, după ce am luat rășnita, am întâlnit un câine.

Era un câine foarte tânăr și de o vioiciune extremă. Am încercat să-l mângâi, am făcut mai multe încercări, dar câinele se retrăgea mereu, strategic și tactic și era imposibil să pun mâna pe el. Când m-am plictisit de-atâtea încercări nereușite și am vrut în mod serios să plec, domnul câine a venit la mine și aproape m-a implorat să-l mângâi și mă privea tot timpul cu ochii lui de câine, maro și nu lipsiți de inteligență.

M-am gândit atunci la *Ciinele grădinarului* a lui Lope de Vega, la celebra comparație a femeii cu câinele grădinarului, care nici nu se uită la bucata de slănină când i-o dai, dar dacă i-o iei, nu te lasă până nu i-o dai. Însemnând deci că trebuie să treci neapărat prin acest stadiu al tratativelor și al formulării bazei de discuție.

O femeie trebuie să știe de altfel că te interesezi de ea și pe urmă trebuie să vadă că nu te mai interesezi. Numai așa se poate ea lăsa atrasă în jocul amețitor și tandru al unei galante iubiri.

Dar trebuie deci întâi pusă problema, trebuie băgat fitilul, cum se spune, și el lucrează singur, se dezvoltă sau nu se dezvoltă și când este gata țipă singur.

De fapt aici ca și-ntotdeauna în iubire și nu numai în iubire, în toată viața noastră cred că esențial este inconștientul, forțele nebănuite și mereu proaspete ale acestui mare arsenal al armatei noastre sufletești.

Chiar prietena Monicăi a recunoscut asta când am fost alaltăieri seară la restaurant cu ea și soțul ei și trebuise să vină și Monica și nu venise. Eu i-am spus teoria mea cu inconștientul, în timp ce soțul ei era în discuții despre dogmă cu un prieten preot care era la masa noastră, la care mai asista încă o fată și un alt prieten al nostru, un fotoreporter de la o revistă foarte citită.

Chiar prietena lui Monica mi-a sugerat să folosesc teoria mea cu inconștientul la definirea și explicarea relațiilor de amor din romanul la care lucrez.

Apoi a venit vorba de Monica și am spus că Monica nu mă mai interesează, fiindcă este o burlacă și nimic altceva, are egoismul și lipsa de inconștient a burlacei, dar ea m-a contrazis cu argumentele despre libertatea femeii și că în fond Monica e încă departe de vârsta de 30 de ani, când se consacră burlăcia la necăsătoriți.

Eu am spus că da, are dreptate în mare în ce privește vârsta, dar în ce privește libertatea femeii nu prea sunt de acord, mai ales când libertatea se transformă în libertinaj. Dacă libertinajul bărbatului e cât de cât scuzabil, prin însăși fiziologia fenomenului polenizării și prin datoria lui de flutur, trebuind neapărat să descopere floarea supremă.

Dar cum poate oare o floare să fie libertină?

O floare trebuie să fie curată ca lacrima și trebuie să aștepte mereu pe marele și strălucitul cavalier flutur, unic așa spune, care să-i asigure îndeplinirea misiunii.

Un flutur sau un mascul poate să fie însă libertin numai prin motivația căutării florii ideale, nu trebuie să fie o căutare în sine, o căutare de dragul căutării.

În timp ce floarea trebuie să aștepte și să accepte sau nu găsirea ei de către idealul flutur.

Nu degeaba natura a făcut ca florile să stea și fluturii să zboare.

Dacă merg și unii și alții așa cum merg în petreceri descrise deja înnebuniți burlaci și înnebunite burlace înseamnă că însăși natura lor a intrat în dezordine și atunci ei trebuie să piară.

De aceea cred că burlăcia este o dezordine a naturii, o greșală, un mod de contradicții, dar poate, de ce nu? un fel de a-i aduce noi argumente naturii, măreției ei, chiar prin această formulă a reducerii la absurd.

Prin care neabsurdul clasic să trăiască, să-nvieze și să rodească.

CAPITOLUL VIII: Ceaiul din 24 august. Gaby și celălalt Sandu. Spoitu. Pușa și Hipodrom. Gaby și răul. Filmul de la televizor. Bancuri tâmpite. La telefon cu Pușa. Scrisoare. Ceartă și împăcare cu Hipo.

Să ne-ntoarcem iar însă în 1963 în perioada în care Monica din 1963 lipsea, fiind plecată la rude ca să învețe și eu eram încă în București până către sfârșitul lunii, când aveam să plec și eu, având un bilet studentesc de odihnă, pentru o tabără de la Sinaia, bilet făcut rost grație lui Albinel, care-și trimetea oamenii cu care lucra la centrul universitar în tabere, ca să mai aibă cu cine lucra și anul următor.

Intrasem deci, cum arătam, sub semnul Fecioarei, era încă destul de cald, vara intra în ultima ei parte cu marele ei convoi și profitând de cât mai eram încă în București și de faptul că părinții erau plecați am mai organizat un ceai.

De data aceasta aveam însă să-l fac în holul cel mare și având în vedere că se-ntorsese și frate-meu în București, puteam folosi și camera lui, foarte miare, învecinată cu holul.

Aveam deci posibilitatea să chem mai multă lume. În primul rând eram desigur noi, oamenii lui Tedi: Manițoiu care era cu magnetofonul, Tedi, poreclit Măcelaru fiindcă era la Medicină și

vroia să se facă chirurg, Hipodrom și Spoitu, care-ntre timp se-ntorseseră în București, Alcoolicul și ceilalți. Bursă încă lipsea, avea să se întoarcă de-abia în septembrie, plecase târziu la mare și nu se întorcea decât în jur de 10 septembrie.

Mai erau însă și ceilalți băieți din cartier, ceva mai mari decât noi, dar numai cu vreo trei-patru ani mai mari, o gașcă deosebită, în care figurile proeminente erau Keke, Sisoie, Africanu, Mambo și Ghimmy. Ghimmy era de fapt tot Manițoiu, dar în gașca lui Keke i se zicea Ghimmy. De fapt era omul de legătură între cele două găști, stând foarte aproape cu casa chiar de focarul acestei găști (a lui Keke). Mai era apoi gașca lui frate-meu care era atunci deja burlac, fiind ușor trecut de treizeci de ani, cu foștii lui colegi de liceu și de facultate Mircea, Țiganu, Grigore, Pușu și alții.

Mai erau și unii din echipa lui Șerifu, dar Șerifu plecase între timp iar la mare, în timp ce gașca lui Costel era acum antrenată la alt ceai, ceva mai restrâns, undeva pe strada Arionoaiei.

Pe Gaby n-o chemasem, dar spre surprinderea mea a apărut însoțită de noul ei iubit, care era din gașca lui Șerifu și-l chema tot Sandu, ca pe mine.

Confruntarea cu Gaby n-a fost foarte spectaculoasă, a fost tatuși o confruntare.

Am întrebat-o simplu:

- Ce faci Gaby?

Ea mi-a răspuns fără obrăznicie:

- Bine, dar tu?

- Eu? Nimic. Stau și mă uit la tine.

Între timp a venit lângă noi și Sandu. Mi-a întins mâna. I-am dat-o cu oarecare părere de rău.

- Cum vă simțiți? I-am întrebat eu pe Sandu. Am auzit că sunteți împreună.

- Da, a răspuns Gaby.

- Și cum vă simțiți? am întrebat eu iar.

Atunci a venit Spoitu și a invitat-o pe Gaby la dans. Spoitu avea o figură practic de criminal sau în orice caz o figură tipică de delincvent, niște ochi albaștri ascuțiți, maxilare restrânse și un zâmbet batjocoritor. Nu mult după aceea și-a lăsat barbă și se mira și el cum putuse sta cu asemenea față până atunci neacoperită de barbă, care oricum îi da o figură mai distinsă. Spoitu avea drept caracteristică principală faptul că înjura îngrozitor și mai ales când nu era nevoie, iar când invita o fată la dans mai întâi o înjura, indiferent dacă o cunoștea sau nu. Asta avea uneori succes și fiind foarte urât Spoitu mai câștiga cu acest mic obicei al lui. Mai avea o caracteristică: nu bea niciodată vermut, de când odată, după o beție cu vermut vomase în coșul unei babe care stătea pe scaunul din fața lui în tramvai. De-atunci Spoitu se jurase să nu mai bea niciodată vermut și chiar se ținuse de promisiune. El era poreclit Spoitu fiindcă în liceu fiind își decolorase părul cu perhidrol și colegii îl porecliseră Spoitu și evident fusese eliminat pe trei zile pentru că făcuse acest lucru nemaiauzit.

Înjurând-o deci după bunul lui obicei, Spoitu a invitat-o pe Gaby la dans. Am rămas numai eu cu celălalt Sandu, care m-a părăsit și el și a invitat altă fată la dans.

Se auzea un splendid cha-cha, renumitul *Enrico cha-cha-cha* și m-am dus și eu să invit o fată la dans. Era o fată drăguță, brunetă și intrând cu ea în vorbă am aflat că locuiește foarte aproape de mine. O chema Pușa.

- Iți place cha-cha-ul?

- Mă-nnebunesc după el, a răspuns Pușa. Ție nu-ți place?

- Ba da, îmi place și mie foarte mult.

- Cu cine ai venit? am întrebat-o eu.

- Cu Hipodrom, a răspuns ea.

- Sunteți căsătoriți? am glumit eu.

- Nu, dar suntem prieteni, a răspuns ea.

Hipodrom sta pe margine și fuma țigară de la țigară. Își sticlea batjocoritor vipla și ne lăsa să dansăm. Am invitat-o astfel pe Pușa de vreo trei-patru ori la dans. A patra oară când am dansat cu ea i-am cerut numărul de telefon și ea mi l-a dat, i-am promis c-am s-o sun a doua zi, duminică, pe la ora 12.

Pe urmă n-am mai dansat cu ea și ea a dansat mai tot timpul cu Hipo.

Gaby ce făcea? Gaby dansa cu Sandu și chiar se săruta cu el în timpul dansului, mă miram cum e-n stare să procedeze cu atâta nesimțire, dar eu mă gândeam la Monica; mă simțeam oarecum asigurat, în același timp mă gândeam că a doua zi am să-i dau un telefon lui Pușa, vedeam că sunt practic vindecat, nu-mi vine să turbez când o văd pe Gaby sărutându-se cu Sandu, dar mi-era totuși scârbă de ea, cum putea să fie atât de nesimțită să facă asta tocmai în casa mea, tocmai unde ne cunoscusem, unde mai venise la atâtea ceaiuri și mi-a venit la un moment dat ideea s-o chem două minute undeva, într-una din camerele din spate și s-o pncesc. Dar m-am reținut, mai ales că mi-era frică de Sandu, care era destul de solid și în general n-aveam nici un chef de scandal și chiar nici n-aveam chef de astfel de violențe cum practic n-am avut niciodată, deși ar fi trebuit s-o umilesc într-un fel, cum mă umilea și ea pe mine acum, de față cu toții prietenii, deși adevărul e că îmi plăcea câteodată s-o fac să sufere.

Îmi plăcea asta numai pentru că ea nu se simțea bine decât în astfel de momente. Gaby nu era omul care să caute lauda și tihna. Ea căuta întotdeauna pe dracu. Și trebuia să-l găsească. Numai cine nu caută nu găsește.

După ce o cunoscusem la un ceai care se ținuse la mine, îi tot dădeam telefoane și o invitam să ieșim la o plimbare, o bere sau un film. Dar ea tot timpul refuza, se eschiva.

Până într-o seară din iulie 1962, când a acceptat să ne întâlnim și a venit cu mare întârziere. Plictisit de așteptare i-am cumpărat un buchet uriaș de flori, erau garoafe roșii. De plăcere, Gaby s-a-nroșit ca garoafele. Fiindcă mi-era gâtul uscat, fiindcă era zăduf, i-am propus să bem o bere.

Am intrat într-o simpatică și singuratică cârciumioară. Gaby a vrut să și fumeze. M-am dus și i-am cumpărat Snagov, fiindcă eu fumam Carpați și erau prea nasoale pentru un gât așa fin ca al ei. Ea era îmbrăcată cu un pulovăr verde și o fustă albă, albă imaculată. Fumam în tăcere și beam bere. Din locul unde stam se vedea closetul, Gaby a râs și mi-a atras atenția. Atunci ne-am ridicat și am plecat. Ne-am îndreptat spre parc. Am luat-o la braț. Bătea ușor vântul, un vânt destul de ascuțit și mi s-a făcut frig. Nu eram decât într-o cămașă cu mânecă scurtă. Ea avea însă, după cum am arătat, un pulovăr. Atunei i-am propus să trecem pe la mine să luăm o jachetă. Am poftit-o în casă și am deschis repede televizorul. Tocmai rula un film. Era italian. Gaby se așeză comod și începu să privească cu interes filmul.

M-am așezat în pat lângă ea. Aveam patul așezat în așa fel încât să privesc televizorul printre etichetele picioarelor.

Ne descălțasem amândoi. Priveam filmul. Era o poveste frumoasă de iubire, dar avea și o doză importantă de critică socială.

Deodată m-am întors pe-o parte și mi-am rezemat capul de pieptul ei.

- Ce mă, nu-ți place filmul? râse Gaby sardonice.

- Ba da, dar nu grozav.

- Atunci uită-te la mine.

- Dar nu vezi ce fac?

- Ba da. Faci foarte bine.

Gaby-mi ceru o țigară. I-am dat. Geamul era deschis.

O undă ușoară intră în cameră și răvăși părul lui Gaby și-mprăstie scrumul.

- Uf! zise Gaby, ce vânt idiot!

Părul ei mi-atinse ușor umărul. Un păr bogat și negru, dar subțire.

La televizor filmul continua. Curgea. Curgea ca de la sine. Între timp personajul principal muri. Lui Gaby-i părea rău. Filmul se apropia de sfârșit.

Vântul intra mereu pe geam și răvășea părul lui Gaby.

- Spune-mi, dragă, zise ea, te-ai gândit vreodată c-o să murim?

Și spunând asta se-ntoarse la mine, veselă și eram uimit, pentru că păstra mereu o mutră gravă.

Nu i-am răspuns la întrebare. În film tocmai se desfășură înmormântarea personajului principal.

Gaby se uita cu interes la film. Capul meu se-apropia hoțeste de-al ei, mă târâsem puțin pentru asta, am ajuns aproape de fața ei și i-am atins cu buzele obrazul. Gaby se-ntoarse, mă

cuprinse cu amândouă brațele și începu ea să mă sărute, părea o vijelie dezlănțuită și eu am rămas pur și simplu ca la dentist. Ce-i venise acum? După ce se eschivase atât, pentru că îi dădusem vreo 15 telefoane până ne-nțâlnisem, cum putea să fie atât de năpraznică acum?

Dar am intrat în joc, ce era să fac? Deși simțeam că tot ce face e tare fals, tare nefiresc. Încet ea renunță la stilul prea frenetic și eu m-am simțit mai bine.

Emisiunile continuau. Filmul se terminase și acum era altceva, curând crainica apăru și dădu programul pentru a doua zi. M-am ridicat, am închis televizorul și am întrebat-o pe Gaby dacă-i e foame.

Am scos din frigider niște ouă, brânză, roșii și castraveți, am făcut niște omlete dichisite, am adăugat căpățâni de usturoi și felii de slănină. Ne-am apucat să mâncăm.

Între timp ea ajunsese-n chiloți și sutien. Și eu numai în chiloți. Dar mi-a spus că-i e frig. I-am dat un halat de baie alb. Eu m-am băgat într-unul verde.

Păcat că n-aveam băutură. Am băut însă niște sirop și-apoi ne-am așezat iar în pat.

Acum era chiar frig. M-am ridicat și-am închis geamul. Mi-am aprins o țigară și m-am uitat la Gaby.

Mi-am scos halatul verde și m-am băgat în pat. Am tras plapoma peste noi. M-am gândit să mă culc, dar am renunțat, m-am apropiat de ea și am sărutat-o. Ne-am cuprins încet, mâinile mele îi atinseră mijlocul, pe sub halat, avea un mijloc foarte subțire, ca un mosor de ață și mi-am lăsat mâinile mai jos, intram în fesele rotunde, mari, generoase, contrastând puternic cu mijlocul subțire. Am sărutat-o lung, lung, Gaby nu prea răspundea la sărut, era aproape într-o stare de letargie, i-am scos încet halatul și restul. Am rămas goi ca niște sălbateci.

Am îngenuncheat și m-am lăsat atunci repede, fața mea i-a atacat fața ca un avion în picaj, aproape am mușcat-o, Gaby a gemut, m-a cuprins violentă cu brațele, vântul se lovea de geamuri, îi presam sânii lungi și vagabonzi, aproape niște pești, vântul se lovea de geamuri, corcodușii negri din curtea mea băteau cu ramurile și-am adormit apoi unul în brațele altuia ca doi copii martiri, dar mă enerva, tot timpul avea să mă enerveze Gaby. Niciodată nu puteam fi liniștit alături de ea și încercam s-o supun voinței mele, vroiam să mă adore, să fiu soarele și luna ei și nu reușeam niciodată.

Ne-nțâlneam mereu și Gaby fuma mult, pe mine lucrul ăsta mă enerva foarte tare, îi spuneam să se dezbrace mai repede și ea ricanând, trăgea adânc din țigară

- Ia spune, m-ai chemat să-mi fac meseria?

- De ce vorbești așa?

- Dar tu de ce te porți așa?

- Dar cum mă port?

- De ce nu-ți place să stai de vorbă cu mine?

- Despre ce să vorbim?

- Despre tot. Orice.

- Nu-mi place să vorbesc așa, de dragul de-a vorbi.

În fine, Gaby se dezbrăca. Nu era pudică deloc. Se dezbrăca de tot, se așeza iar pe scaun și fuma.

Ca s-o fac să-și stingă țigara stingeam lumina. Știam că nu e plăcut să fumezi în întuneric.

Se stinsese deci ultimul bec, de obicei erau aprinse multe, ne-am apropiat unul de altul, începeam cu un sărut ușor, extrem de ușor, ca o petală moartă smulsă de vânt, apoi o strângeam tare, tare de tot, eram amândoi în picioare goi, Gaby mă-nconjura cu brațele și țipa, se lăsa îmbrâncită, lăsată pe pat, mușcată și vara prin geam intra, apoi toamna, apoi venea iarna când viscolul se izbea de geam, trupurile noastre se isprăveau și lungi minute rămâneau fără puțință de gând, de greșeală sau temere.

Câteodată făceam însă bancuri tâmpite. Aveam pregătită o sticlă de colonie din cea mai ordinară și o stropeam cu ea. La asta Gaby devenea pur și simplu isterică.

- De ce faci asta idiotule?

- Fiindcă sunt idiot.

- Te rog, încetează...

- Nu pot să încetez...
- Bine, zicea Gaby, care se supăraseră acum de-adevărat și începea să se-mbrace.
Bineînțeles că nu reușea, bineînțeles că-i ascundeam lucrurile, ea le căuta disperată, îmi întorcea toată camera cu fundu-n sus și eu râdeam de ea:

- Acum ce-ai să faci?
- Nimic, spunea ea, se-ntindea în pat și începea să plângă.
Veneam lângă ea, îi ștergeam lacrimile.
- Ești un tâmpit și-un idiot, asta ești!
- Ei și?
- N-am să mai vin niciodată la tine.
- Crezi că-mi pasă?
- Nu-ți pasă?
- Nu, ziceam scurt.

Ea se-ntorcea la mine și-n fine cu prefăcută bunătate se-nduioșă:

- Păi cum să nu-ți pese, mă? Eu nu văd că-ți pasă?
- Și ce dacă-mi pasă?

În fine, privirile noastre se întâlneau, ne apropiam încet unul de altul, sfioși, afară streșinile țârâiau, intrasem în primăvară, ne-apropiam sfioși, apoi ne devoram. O simțeam biată căprioară sub mușcătura leului și asta într-un fel se repercuta și-n alte momente, fiind cu ea foarte aspru, foarte gelos și era de-ajuns o privire de-a ei, poate întâmplătoare, spre altcineva, ca să urmeze cele mai penibile scene. Da, trebuie să recunosc asta. Și trebuie să mai recunosc moralismul extrem și logica implacabilă cu care o puneam la punct și cu care o supuneam voinței mele ca într-o forjă.

Odată i-am dat chiar două palme la un ceai, după ce dansase prea mult cu un băiat. Dar ea nu s-a supărat. Din contră, a fost chiar mai supusă, mai atentă cu mine și mi-am dat seama de-atunci că-i face bine dacă n-o las să-și facă de cap.

Ne plăcea să mergem la film, foarte mult ne plăcea, mergeam mai ales pe la ceaiuri, iar eu îi cumpăram mereu flori sau dacă era vară, prădam toate grădinile din drumul nostru și ea se-ntorcea acasă cu buchete imense, după un jaf amețitor, amețitor pur și simplu și intra în casă cu o grădină întreagă în brațele ei.

Și iată cum mă-nșela acum, deși fusesem de-atâtea ori rău, dar fusesem poate pentru binele acestei iubiri, pentru hipnoza care-o cuprindea în fața răului, în schimb privind-o pe Monica în amintirea mea, sentimentul puternic de care eram în stare era mila, mila pentru grația și suferința ei, pentru dorința de-a fi doctoriță și parcă intram într-o nouă vârstă, după bestialitatea criminală a adolescenței în mirarea constructivă a omului cu armata făcută și-a omului înșelat deja într-o iubire cam bruscă, cam simplă, dar atât de sigură de ea, ca un câine fugind isteric în căutarea vânatului, ca un cal sălbatic străpungând preeriile, ca un tigru înfometat doborând grațioasa antilopă.

Nu știu evident dacă tigrii și antilopele trăiesc în aceleași locuri, dar știu că a doua zi la ora 12 i-am dat telefon lui Pușă.

Spre surprinderea mea, Pușă a fost foarte dură și m-a întrebat cum îndrăznesc să-i propun o plimbare când știu foarte bine că ea e prietena lui Hipodrom și cum pot să-ncerc să-mi înșel prietenul într-un mod atât de grosolan.

- Bine, dar nu mi-ai dat tu telefonul? am remarcat eu foarte logic.
- Da, dar nu pentru ca să mă inviți să ne plimbăm.
- Dar pentru ce? am întrebat eu.
- Nu știu. Dacă mi l-ai cerut ți l-am dat, dar eu să știi că sunt prietenă cu Hipodrom și n-am de gând să-l înșel.
- Dragă, te rog să mă scuzi, am continuat eu uimit, dar nu înțelesesem că e ceva serios între voi!

- Trebuia să-ți dai totuși seama! strigă Pușă și-mi trânti telefonul.
I-am dat atunci telefon lui Hipodrom, dar suna ocupat.

Am dat pe urmă iar telefon la Pușă și suna ocupat. Am tras în mod logic concluzia că Pușă-i dăduse mediat telefon și-i povestise ce porc am fost eu.

Tot încercând mereu la Hipo, în fine telefonul s-a eliberat.
- Ascultă, măi cocoș, mi-a zis Hipo extrem de supărat, păi tocmai la moțata mea te-ai găsit să faci pe frumosu?
- Scuză-mă, bă Hipo, am zis eu, dar n-am înțeles că-i o chestie serioasă.
- Ești un bou, mi-a spus Hipo, asta ești, n-ai înțeles nimic.
Și după ce m-a-njurat frenetic de mamă, Hipo mi-a trântit telefonul.
Afară era iar o zi frumoasă, iar un soare splendid scălda cerul, dar pe mine o largă deprimare m-a cuprins.

Atunci am luat frumos stiloul și iar i-am scris lui Monica o scrisoare. I-am scris o scrisoare foarte frumoasă, foarte simțită și am făcut și o frumoasă alegorie acolo, i-am scris că fără ea eu sunt un fir de iarbă care crește la umbră; că ea e soarele de care are nevoie acest fir de iarbă și în orice caz în toată scrisoarea am băgat numai lucruri tari.

După ce am terminat scrisoarea m-am gândit să mă duc la ștrand, dar fiind duminică era oricum prea multă lume și atunci m-am dus numai până la colț și am băgat scrisoarea la cutie.

Ne-având ce face m-am dus la Hipo. Dar era și Pușa acolo. M-au luat amândoi și m-au judecat și de rușine ce mi-era mi-a fost și mai rușine, pe urmă am plecat și am luat un chil de vin de la restaurant și l-am băut toți trei, Pușa a rămas la Hipo și eu am plecat, m-am dus în piață, mi-am cumpărat un pepene și l-am adus acasă să-l mănânc.

CAPITOLUL IX: În tabără. Monica și balul. Ploaia. Jean, Rodi I, Rodi II și Nae. Castelul Peleş. Din nou Jean, Rodi I și Rodi II. Lucrarea științifică. Iancsi și fotografiile.

M-am prezentat deci la Sinaia la tabără, la vila „Păltiniș”.

Mai erau în tabără și alți colegi de la București, unul era Sandu Gavrilă și altul Titi Ghindă.

Dar cel mai mult m-am împrietenit cu Iancsi, student la Medicină, din Târgu-Mureș, un unger extrem de simpatic, care avea același stil de-a fi ca mine și era cu vreo trei-patru ani mai în vârstă și stătea cu mine-n cameră.

Ceilalți băieți din cameră erau și ei simpatici, dar nu-i mai țin minte pe nici unul.

În tot acest timp cât am stat la Sinaia m-am gândit intens la Monica și la ideea de femeie unică.

Mă gândeam că numai iubind o femeie poți pătrunde adânc în lucrurile mici, neînsemnate, care altfel nu spun nimic. Și că înseși peisajele nu pot deveni supreme decât asociate la gândul unei femei.

O cunoscusem pe Monica la un ceai, sau la un bal, ca Werther pe Lotte, ca Romeo pe Julieta și la un bal Evghenii Oneghin se-ndrăgostise în fine de Tatiana. Și exemplele sunt mult mai numeroase.

Deși sentimentul modern ar exclude programatic prețiozitățile, cochetăriile romantice, totuși cotidianul, firescul, aparența nesemnificativă, care sunt dragi acestui sentiment, nu exclud marele spectacol romantic, chiar într-o aventură subterană.

Dar cunoștința la bal e firească și fluturul-bărbat tocmai aici, în expoziția de flori a balului, poate avea în fine prilejul de a întâlni floarea supremă.

Mă gândeam la salcia care stătea deasupra mea și-a Monicăi în serile de 19 august și 20 august.

Și am scris versuri:

*„Salcia se tot lăsa,
Să ne pască se lăsa.”*

Și pe mine chiar mă cheamă Pascu. Acesta-i numele meu: Alexandru Pascu, sau mai simplu: Sandu.

Iar pe Monica am botezat-o Lu, i-am și spus asta pe 19 sau pe 20 august.

Și scriam versuri la Sinaia:

„*Tamburină, spune-mi tu,
Unde mi se duse Lu?*”

Și îi spuneam Lu, fiindcă era delicată ca un bibelou chinezesc și n-avea nevoie decât de-o singură silabă pentru a declanșa în sufletul meu toată armonia necesară.

Stam și priveam pe geam. Ploua năpraznic. Tuna ca tunul. Se vedea muntele suportând plictisit. Ploaia era ca o balerină, cu picioare tari și albe, care se-nfingeau în potecile mâzgoase de argilă, munții se-nvârteau, își ridicau capetele și tuna.

Brațele negre de noroi îmbrățișau teribila balerină. Trecând prin drâmba brazilor, vântul dezbrăca din mohoreala lor o mohoreală ca a mea.

Stăteam parcă și torceam în cameră. Eu și Ianși fumam, alt băiat dormea.

După ce s-a liniștit ploaia, ne-am dus la cantină. Dar pe drum Ianși s-a rătăcit de mine, vroia să-și cumpere ceva, și m-am dus singur. M-am lipit și eu la o masă unde erau două fete și-un tânăr, care nu erau din tabăra studentească, erau se vede veniți prin sindicat.

Pe față o chema Rodi, iar pe cealaltă tot Rodi, își spuneau de aceea Rodi I și Rodi II. Pe băiat îl chema Jean.

Rodi I era mică, grasă, și avea o față de bulldog stilizat, nu lipsită de un farmec vulgar. Era negricioasă, cu buze mari și ochii albaștri. În mod normal ar fi trebuit s-o cheme Gina, dar ea era Rodi I.

Rodi II era mijlocie de înălțime, cu fața alcătuită din trăsături complicate și fine. Avea nas drept și o față de șatenă. Se-alinta tot timpul când vorbea și-i stătea bine, trăsăturile îndulcindu-i-se de-o gură cuminte.

Jean avea nasul acvilin, buza de jos ieșită-n afară, fără să fie groasă. Era tipul clasic de mitocan. Avea circa treizeci de ani și părul inelat.

Am stat puțin cu ei așteptând mâncarea, dar m-am plictisit și m-am scuzat ducându-mă la altă masă. De-atunci i-am tot urmărit când mergeam să mănânc. După două-trei zile în grupul lor a intrat și Nae, un tip înalt, care venea la masă citind *Sportul popular*. Un tip cu față de copil și frunte îngustă, un fel de nimic cu ochii stupizi.

Odată se-așază toți patru la o masă. Apoi Jean se scoală și pleacă puțin.

Rodi I întreabă:

- Ce-avem azi, tu?

Rodi II smulge ziarul din mâna lui Nae și spune:

- Spanac.

- Taci, tu, zice Rodi I, avem porc cu vinete.

Rodi II citește *Sportul*. Nae, jenat, a luat o scobitoare, o bagă-n solniță și pe urmă gustă.

- Unde s-o fi dus Jean? întreabă Rodi I.

Vine Jean: Râde. Nu-i place locul, vrea să schimbe cu Nae, să stea lângă Rodi II. Nae se scoală. Se scoală și Rodi II. Se-așază între Rodi I și Nae.

Jean râde mânzește:

- Las' că te prind eu...

Rodi II râde:

- Zău?

Rodi I întreabă:

- Ce-ați făcut aseară cu fetele alea? Am ieșit toate-n balcon și muream de răs.

- V-am văzut, zice Jean.

Nae profită că Rodi II a lăsat ziarul și s-apucă foarte satisfăcut să citească iar.

- De ce nu mai vine ciorba? întreabă Rodi I.

- Suteam seria a doua, zice Jean.

- Ți-am spus să venim mai devreme, zice Rodi II.

Jean râde.

- Vai, ce-o chinuiai pe-aia, săraca, spune Rodi II.
Jean râde.

- Ieșisem toate fetele. Lina zicea că o să te viseze, remarcă Rodi I.

- O strângea pe aia să-i scoată tot sângele din ea. De m-aș fi repezit până jos... continuă ea și arată un toiag de munte încrustat pe care scrie: *Sinaia 1963*.

Rodi I râde. Jean tace. A venit ciorba. Se servesc toți. Nae soarbe sonor. Rodi I bagă limba-n gură ca o piscică sub robinet când vrea să bea apă. Jean și-aduce lingura-n față întotdeauna repede și cu o mișcare precisă se repede la intervale egale și prinde lingura din dinți și până-n cerul gurii.

Rodi II a făcut o felie de pâine bucățele și le-a băgat pe toate-n ciorbă. Le ia pe urmă cu furculița și le bagă adânc în măsele. Tac toți, convinși, de parc-ar efectua un ritual. Au terminat. Nae iar ia sare, de data asta cu furculița și o pune pe limbă.

A-nceput iar să plouă.

- Vai tu, ce proast-am fost, spune Rodi I. I-am dat pelerina lui Jeni că i-am zis că-i prea grea. Ne băgăm acum toți sub pelerina ta, îi spune ea lui Rodi II.

- Rodi... zice Jean lui Rodi II.

- Care Rodi? întreabă ea.

- Doi, zice el.

- Grăiește, zice Rodi II.

- Ia vezi, dragă, zice Rodi I, nu te mai băga tu în el că vine iar aia de-aseară și te face permanent.

Nae lasă ziarul și râde. Râde și Jean, gros.

Rodi II se uită cochetă pe geam și întreabă așa, într-o doară:

- Da' felul doi nu mai vine?

A venit și felul doi.

Jean ia o gură de vinete repede.

- Numai puțin așteptați, zice Rodi II și se ridică.

- Prea mult sos, zice Nae, uite cât un'delemn a pus !

Rodi II se-ntoarce.

- Unde-ai fost, dragă? întreabă Rodi I.

Rodi II găfâie:

- Am văzut femeia de la vilă și-am fugit după ea.

- Auzi, zice Jean, v-am văzut și eu aseară când ați ieșit sus la vilă. Tu erai în roșu.

- Mersi că m-ai văzut că am capot roșu, zice Rodi II și începe desertul, o plăcintă cu mere.

- Dar câte eram? întreabă Rodi I.

- Trei, zice Jean.

- Vezi că nu ne-ai văzut ? zice Rodi I. Eram nouă ! Mai dă-mi niște pâine... zice apoi tot ea, care n-a terminat încă porcul cu vinete. Nu colț, că am niște carii-n stânga și-mi intră și-mi rămâne-acolo !

- Taci tu că erați trei ! zice Jean.

- Eram nouă, se-ncăpățânează Rodi I, să fiu găină dacă nu-i așa!

Nae îi oferă galant o scobitoare.

Rodi II pufnește în răs.

- Nu mai râde tu, zice Rodi I, nu vezi că ești găină?

- Auzi Rodi... zice Jean.

Și ei mai continuă și ploaia continuă și mă duc și eu prin ploaie spre vilă, fiindcă-mi luasem pelerina și n-aveam deci de ce să mă tem.

Într-o dimineață am vizitat Peleşul, construit după cum se știe de arhitectul austriac Schulz între 1875-1883 într-o primă etapă și de cehul Liman într-o a doua etapă între 1895 și 1914, castelul cuprinzând 132 de încăperi, cu dependențe cu tot ele fiind vreo 160. Pentru decorațiile interioare se spune că s-au cheltuit 16 milioane lei aur.

Admirăm holul de onoare, în stilul Renașterii germane din secolul al XVI-lea, cu lambriuri de nuc sculptat și marchetat. Cu basoreliefuri în alabastru înfățișând scene din Biblie, mitologie și

istoria papalității. Cu tapiserii franceze, cu scara în spirală, cu sculpturi înfățișând cavaleri germani și Madona din Nürnberg, o copie după Vischer.

Trecem în sala de arme, cu panoplii, steme copiate după secolul al XVI-lea, cu armuri din secolul al XVI-lea și o aranură de cal, cu diverse tipuri de lăncii, cu tunuri de alamă și arcebuze. Apoi trecem în sala de arme orientale, cu exemplare din India, Persia, Arabia, Turcia, Japonia, Africa și arme tătare.

Vedem și anticamera cabinetului de lucru, tot în stilul Renașterii germane și cu copii după Canaletto și cabinetul de lucru, tot Renașterea germană, tot secolul 16, cu pupitrul pentru semnături, cu copii după Rembrandt, cu șemineul decorativ și vitralii.

În fine, biblioteca, tot Renașterea germană din secolul 16, tot vitralii și sala de consiliu apoi, cu vitralii originale elvețiene din secolul 17, cu piele de Cordoba pe scaune, cu soba decorativă și tablouri de familie.

Sala de muzică e tot Renașterea germană din secolul 16, cu vitralii, cu vase chinezești și cu o flașnetă mecanică.

În sala florentină pentru recepții, stil din nou secolul 16, sunt desene de Murano, o copie după Giorgio Vasari, o copie după Michelangelo înfățișând mormântul lui Lorenzo de Medici, cu covoare persane și oglinzi elvețiene, iar în sala oglinzilor, venețiană, o copie după Veronese cu „Găsirea lui Moise”, al cărui original e la Dresda; mai erau și o copie după o madonă de Rafael, copii după Rafael și Tizian, precum și ceramică din secolul 16.

Sala maură în stilul secolelor 17 și 18 are totuși imitații după palatul Alhambra din Granada, construit în secolul 13. Vedem arabescuri din ștuc poleit cu aur, o fântână arabă (după o fântână egipteană) și pe mobilier versete din Coran.

În sala Louis XVI, în salonul turcesc, în galeria de marmoră, în sala de concerte, în camera de gardă pentru adjutantul regal, în dormitorul pentru oaspeți, în camera pentru micul dejun, în apartamentul pregătit pentru împăratul Franz Joseph, încă într-un salon, în biroul lui Carmen Sylva pe urmă, în capela cea mică, în budoar și în apartamentul primului-ministru și-n toate celelalte camere, noi ne confruntăm sentimentele noastre artistice și sociale, admirăm stilul Louis XIV, ceramică olandeză de Delft, soba de faianță de Saxa, imitația după altarul de la Gand pictat de frații van Eyck, barocul german al secolului al XVIII-lea, faianța italiană din timpul Renașterii, patru originale din Tiepolo dintre care „Moartea lui Socrate”, rococo-ul germanizat din dormitorul pentru oaspeți, covoarele de Agra, covoarele de Ispahan, tapiserii flamande din secolul 17, dulăpașul cu gravuri după Jacques Calot, copia după Luca della Robbia, marea mulțime de copii și rarele originale, tritonii, nereidele, vitraliile de München cu scene de banchet, de război și vânătoare, narghilelele, mobilele de mahon cu oglinzi și ajuns la masă am stat cu Rodi I și Rodi II și Jean, Nae lipsind astfel și eu cerându-le voie să stau cu ei la masă.

- Studentele alea săracele, zicea Rodi II, am auzit că nu le-a mai primit, c-au venit târziu.

Rodi I adaugă:

- Au dat și cu pietre-n geam.

- Nici n-aveau unde să doarmă, întărește Rodi II.

- Or fi dormit în parc, zice Rodi I.

- Ei, aș! zice Jean și face cu ochiul.

Apoi adaugă serios

- Le puteam aranja ceva, vorbeam eu cu ăia de vizavi și-i culcam la mine. Duceam fetele acolo.

Apoi Jean se scobește-n dinți cu scobitoarea.

- Păi, de ce nu le-ai aranjat? întrebă Rodi I.

- Mă durea capul și eram dezbrăcat. Până să mă scol...

- Sigur... îl înțelege Rodi I.

Apoi Jean, după o scurtă tăcere, spune:

- Vin cu voi la București.

Rodi II, femeie ca orice femeie, caută să disimuleze emoția:

- Nu ne mai aduce odată strugurii?

Ei ajunseseră la desert. Eu abia așteptam ciorba.

Mă gândeam atunci la o lucrare științifică care trebuia s-o fac în anul acela. Îmi alesesem drept subiect nuvelele lui Caragiale.

Mă gândeam să încep cu demonstrația necesității interpretării dialectice și a fixării sferei.

În primul rând trebuia să arăt apoi care sunt nuvele și care nu, deci trebuia să intru oarecum în teoria nuvelei. După care să înregistrez temele și ideile principale. Să stabilesc raportul între idei și teme. Să intru în teoria temei și a ideii.

Apoi aveam să stabilesc contribuția lui Caragiale la dezvoltarea nuvelei românești, încheind cu această chestiune esențială lucrarea mea.

Deocamdată eram însă la poalele munților Carpați, mai precis la poalele Bucegilor, unde mai fusesem și la Bușteni și la Predeal și la diverse cabane când eram elev, pe urmă când eram student, în diverse excursii organizate, la Piscul-Câinelui, la Cota 1400, la Diham, Poiana - Izvoarelor și Vorbant.

Acum se făceau și din tabăra noastră excursii, dar mie mi-era cam lene să merg așa fără să mă opresc pe toate coclaurile și preferam atunci să stau cu Iancsi la câte-un rom sau cu Titi Ghindă la câte-o discuție filozofică și într-o seară la cârciumă i-am arătat lui Iancsi pozele pe care i le făcusem lui Monica.

Iancsi a privit fotografiile și mi-a spus că după părerea lui fata respectivă are un aer de trișoare și m-a întrebat câți ani are. I-am spus că are 18.

- Păi acum, mă, zice el, la 18 ani, să aibă așa o figură de trișoare?

- Crezi că o să mă trișeze? am întrebat eu și am tras încă o dușcă de rom.

- Nu știu, a spus Iancsi cu diplomație, s-ar putea să nu te trișeze, dar are o figură de trișoare.

Mie însă nu mi se părea asta. Mie mi se părea că Monica era puritatea întruchipată, bunătatea chiar și o ființă față de care trebuie să ai cea mai fină și cea mai constantă dragoste.

Era noapte. Restaurantul se pregătea să-și stingă luminile, ne-am ridicat și eu și Iancsi și am hotărât ca a doua zi să-l luăm și pe Titi Ghindă, prietenul meu, și să pornim toți trei spre Gârbova, într-o direcție care nu era atât de plină de excursioniști, ca să ne bucurăm și noi în liniște de admirarea naturii.

CAPITOLUL X : Spre Gârbova. Cu Titi Ghindă și Iancsi. Cu Titi pe cerdac. Monica și vocația. De ce nu m-am făcut sportiv. Madam Popescu. Clubul din Sinaia. Scrisoarea de la Monica.

A doua zi de dimineață, cam pe la ora 9 eu, Titi Ghindă și Iancsi am pornit-o spre Gârbova.

Nu mergeam nici spre Cota 1400 și Vârful-cu-Dor, traseul cel mai obișnuit, nici spre Piscul-Câinelui, nici la Poiana-Stâniei, nici spre muntele Păduchiosu, o luasem pe un traseu destul de puțin folosit, dar ideea noastră n-a fost rea.

Deja Sinaia este la o altitudine de 798 de metri și oriunde ne-am fi dus puteam urca, plecam din atât de indicata localitate turistică, o adevărată perlă a Carpaților și natura sta înaintea noastră cu stânci galbene și negre, cu flori necunoscute în ierburi, cu înșelătoare ciuperci și cu tentantele fructe de pădure.

Sinaia fusese prin secolul al XVI-lea un schit, reconstruit apoi de Nicolae Grozea Hoțul. În 1695 Mihail Cantacuzino înființa mănăstirea Sinaia, care se mai vede și azi în fundul parcului Peleşului, la circa 8 minute de mers de la palat. Biserica nouă datează din 1846. Lângă o mică capelă se află mormântul lui Tache Ionescu.

Masivul Bucegi e alcătuit din conglomerate calcaroase, oferind spre nord un versant abrupt, iar spre nord-vest prăpăstii cu stânci enorme în vârf. La sud o vale mai dulce este acoperită de păduri seculare, care se-ntind până la-nceputul colinelor.

Dar cu adevărat grandios este versantul de est, care-l privim dinspre Sinaia, cu colți de stâncă uriași ieșind din păduri și atingând până la 1600 m altitudine.

Acest versant oferă posibilități interesante de practicare a alpinismului, de la excursiile pe cărări până la ascensiunile cele mai dificile, comparabile cu ascensiunile cele mai temerare din Alpi.

Am căutat în mai multe ghiduri Gârbova, dar n-am găsit-o. Probabil n-am căutat-o bine. Mi se pare că era spre sud.

În orice caz eu cu Iancsi și Titi Ghindă am trecut prin niște poieni mirifice, prin sălbăticiile fotogenice, am admirat mai ales niște conifere pitice, erau probabil jnepeni, zade sau așa ceva.

Era o zi cu totul minunată și deși dintre noi numai Iancsi era un bun cățărător, ne-am descurcat destul de bine și eu și Titi. Drumul nici n-a fost prea lung și pur și simplu am avut senzația că punem mâna pe natură, că suntem nemediați în încercarea noastră de-a afla tainele principale.

Ne-am întors, nu mai știu dacă am prins masa și am dormit extraordinar de bine.

Seara am ieșit din nou cu Iancsi la cârciumă. Acolo cânta pe atunci Dan Spătaru, care nu se lansase încă mare cântăreț, dar eu îi prevedeam deja un mare viitor.

Eu cu Iancsi stam și discutam lucruri generale și după ce am băut 100 de grame de rom am scos iar fotografiile cu Monica. Dar cred că Iancsi se plictisise deja de pasiunea mea morbidă pentru aceste fotografii și n-am m-ai stat mult și ne-am întors.

M-am dus pe la Titi și am ieșit amândoi pe cerdac și am stat de vorbă. I-am povestit și lui despre Monica. Titi tocmai se pregătea să se căsătorească, abia aștepta să se-ntoarcă în București și să facă acest pas. Se căsătorea cu o colegă a noastră și o cunoșteam și eu. Adevărul e că îl cam invidiam pe Titi că a rezolvat deja problema și se căsătorește cu fata pe care o iubește, eu simțeam că sunt de-abia la început, că mai am de trecut prin multe încercări, cred totuși că din această invidie pentru Titi a încolțit și-n mine, deocamdată inconștient, gândul de-a o cere pe Monica de nevastă. Apoi, după ce am mai fumat o țigară, după ce venise lângă noi și celălalt coleg al nostru, Sandu Gavrilă, și mai schimbasem și cu el niște vorbe, ne-am dus să ne culcăm.

Dar eu nu m-am culcat imediat și i-am scris lui Monica o scrisoare. Era a doua scrisoare pe care i-o scriam din Sinaia. Prima o scrisesem cum ajunsesem, având în vedere că nu prea aveam ce face până mă acomodam, dar și speram. deși nu prea mult, comunicându-i astfel adresa, că o să-mi scrie chiar la Sinaia.

Eram și-așa destul de necăjit că în București nu primisem nici o scrisoare de la ea, deși îi scrisesem întâi pe 20 august și plecasem abia pe 30 august.

Și culmea este că-mi luasem în tabără să citesc *Symposion*-ul lui Platon și-mi luam și note într-un caiet dictando, pe care mi-i adusesem din București.

Mi se părea interesant ce afirma marele grec la un moment dat: „Nici un Eros nu este lăudabil și frumos în sine, este frumos numai acela care ne face să iubim în frumusețe”, pasaj din care înțelegeam că dragostea nu este frumoasă în sine, e frumoasă prin anturajul ei de gânduri, întâmplări, peisaje și evenimente. O lume deci. Iar dragostea e frumoasă mai ales ca TINDERE, ca VOCAȚIE, în sensul etimologic de CHEMARE.

Dar în același timp înțelegeam că Monica, la fel ca și Gaby, dar mai mult decât Gaby, era vocația mea, adică talentul meu. Monica era un fel de Aphrodita Urania, care duce spre eterna și nemișcata Frumusețe. Gaby era însă Aphrodita Vulgara, care duce spre frumusețea sensibilă, frumusețea care se schimbă. Într-un fel Monica reprezenta un ideal clasic, iar Gaby un ideal baroc.

Probabil că mă maturizam astfel trecând de la baroc la clasic.

Trebuie să recunosc în același timp că într-un fel credeam și în destin și simțeam că Monica e destinul meu. Avea să fie într-adevăr un destin, dar nu un destin de viață, cum credeam atunci, poate un alt destin, dar cum oare să împarți așa, decât doar metodologic, lucrul care e poate marele secret al întregului univers, cum oare să tăvălești în praful unei simple iubiri marca aceasta de grație a lumii?

Și totuși, eu, atunci, la vârsta de numai 21 de ani, eram în stare de asta. Ce era să fac? Eram liber să gândesc și gândeam. Și iată cum gândeam.

Deși mă gândeam atât la Monica și chiar la Gaby, pe care nu o puteam uita, cu ochii ei mici, somnoroși, cu obraji pufoși atacându-i încet ochii, cu formele mai puțin pulverizate, cu o ușoară

tendință de rotunjime... deci deși mă gândeam și la Monica mai mult și la Gaby mai puțin, mă duceam și eu pe la micile reuniuni care aveau loc la clubul stațiunii.

Acolo jucam și ping-pong, unde fusesem mare jucător, mai ales în timpul liceului. Chiar când eram în ultima clasă de liceu am fost chemat eu și încă unul la șeful federației. De fapt n-am fost chemați la biroul lui, eram chiar în sala de joc și a trimis după noi.

- Ce-aveți de gând? a zis el cu veselie, nu vreți să dați la facultate?

- Ba da, am zis eu.

- Și eu, a răspuns colegul meu.

- Poate ar fi bine să dați la I.C.F., a zâmbit ștabul.

Pe atunci LE.F.S.-ul se numea LC.F., adică Institutul de cultură fizică.

- Eu nu dau, am zis.

- De ce? a-ntrebat ștabul, dacă noi avem grijă s-ar putea s-aveți șanse.

- Da, dar eu nu vreau să dau la I.C.F., am zis eu dârz.

Nu știu de ce nu voiam să dau la I.C.F., fiindcă toată ziua n-aș fi mâncat decât ping-pong și pâine. E drept că nici colegul meu nu s-a făcut sportiv cu patalama.

Iar în ultima vacanță înainte de marea confruntare a examenului la facultate m-am cam lăsat de ping-pong. Mergeam în fiecare zi la ștrand și începusem să-învăț să-not. În același timp trebuia să mă ocup serios de fete.

Chiar fusesem în anul acela împreună cu alți trei colegi la o cucoană, care stătea prin fosta Cruce de Piatră și o poreclisem Madam Popescu, eu o poreclisem așa.

Eram eu, Emil și Stavros. Ne adusese unul, Mircea, dar care numai ne-a prezentat și pe urmă a plecat. Am tratat cu cucuana și ea ne-a spus prețul : 25 de lei.

În mijlocul camerei un copil stătea pe oală. Madam Popescu era grasă, brunetă, cu un coc negru și îmbrăcată într-un capot lucios, cu trandafiri mari roșii Noi trăsesem dinainte la sorți. Primul a căzut la sorți Stavros, eu și Emil așteptam afară.

Era o seară de iarnă, cu zăpadă multă și eu cu Emil așteptam într-un gang.

- La mine nu e prima oară, zicea Emil.

- Nici la mine, am zis eu, care nu vroiam să-mi recunosc debutul.

Nu după mult timp s-a întors Stavros.

- Ei ? am întrebat noi.

- N-am făcut nimic, zise el.

Și asta ne-a mirat foarte tare, mai ales că Stavros era capul răutăților la noi în clasă, un băiat blond și cu ochii verzi, pe care diriginta-l da afară numai fiindcă se uita sfidător. Mama zicea că e *mauvais sujet* și să n-am de-a face cu el.

- Cum n-ai făcut nimic ? ne-am mirat noi.

- Uite-așa, n-am putut.

Atunci s-a dus Emil, carew căzuse la sorți al doilea.

Eu și cu Stavros continuam să așteptăm.

- Și ce ți-a zis ? l-am întrebat eu.

- Azis că să vin într-o după-masă, pe la trei, că atunci o să aibă timp mai mult.

- S-a-ntors în fine și Emil.

- Ce-ai făcut ? l-am întrebat noi.

- Bine ! Hai, du-te și tu ! mi-a spus el.

Băieții au rămas să m-aștepte și pe mine.

Am intrat la Madam Popescu, i-am dat banii, copilul stătea în continuare pe oală, avea, se vede, deranjament.

Ea m-a descheiat întâi la prohap, apoi și-a ridicat puțin capotul și s-a lăsat pe spate, așa la marginea patului cum era.

Mă uitam la ea cum te uiți la o focă, într-un film. Aveam aceeași senzație.

- Ei, e greu cu tine ! a spus Madam Popescu și s-a ridicat de pe pat. Vino într-o după-masă, pe la trei, așa, că-mi trebuie timp mai mult cu tine. Și-acum duceți-vă că trebuie să vină bărbatu-meu de la frizer !

Între timp, copilul se ridicase de pe oală.
- Și cu banii ce facem ? am întrebat eu.
- Rămâne pentru atunci, a spus ea și eu am ieșit în gerul de-afară, Emil și Stavros mă așteptau zgribuliți și veseli au venit la mine.
- Mai bine mergeam la film, am spus eu.
- Și tu ? a zis Stavros.
- Și eu, am răspuns plictisit.
- Măi băieți, nu e greu, dar e mai greu la-nceput.
- O fi, zise Stavros, da' mai bine mergeam la film. Barem vedeam un film cu cai.
- Păi da, ziceam eu și ne-dreptarăm toți spre stația de tramvai, eu și Stavros derutați și triști, iar Emil cu un aer de superioritate înfipt în buzele lui țuguiate.

Trebuise deci să rezolv această problemă, dar acolo nu mă mai dusesem.

Eram însă acum la Sinaia, mai jucam ping-pong la club, dar mai și dansam, în fiecare seară se ținea câte o reuniune.

La aceste seri n-am consumat nici o idilă importantă, deși mă-mprietenisem cu o studentă de la Institutul pedagogic de 3 ani din Galați, dar nu ne-ntâlneam decât acolo, la dans, nici n-a fost vorba, nici un moment, să ne facem cumva program împreună, în afara dansului. Și astfel i-am fost Monicăi mai mult decât fidel.

Credeam chiar și nu numai credeam, dar eram chiar convins, simțeam asta, simțeam că nefiind fidel Monicăi, aș fi călcat în picioare tot ce mi-era mai scump pe lume, chiar până aici ajunseseam.

Iancsi nu prea venea pe la dans, nu-i plăcea să danseze și nici Titi Ghindă nu venea. Dar Sandu Gavrilă venea.

Cu cine venea? Cu mai mulți băieți din camera lui.

Eu aveam treburile mele. Era într-o după-amiază și dormeam. Visam chiar pe Monica și deși visam eram conștient că visez, tâmpită senzație!

Totuși a intrat la mine în cameră Titi Ghindă și mi-a aruncat o scrisoare.

Avea însă o figură tristă, de aceea nu credeam că e scrisoarea așteptată, îl pusesem de altfel la curent și-l rugasem dacă vede cumva o scrisoare pentru mine, s-o aducă. Înainte să mă culc îl rugasem cu visul terminasem și acum citeam o carte. M-am prefăcut a citi mai departe, dar când Titi a aruncat scrisoarea, am aruncat dacă tot se duce pe jos să vadă dacă n-am vreo scrisoare.

De fapt și eu cartea.

Visasem chiar scrisul lui Monica și-acum aveam în față scrisoarea ei. Am deschis plicul tremurând, sângele-mi țâșnea din inimă ca Dunărea la Porțile de Fier, mi se făcuse cald și nu puteam citi. Rândurile îmi jucau în fața ochilor.

M-am repezit la Titi și i-am dat un pumn. Aveam în acel moment pentru coleg,ul meu o dragoste extraordinară și Titi m-a lăsat singur și eu citeam mai departe plicul ca adresa :

Destinatar: Pascu Alexandru.

Strada: (imprimatul „Strada" era tăiat) Vila „Păltiniș"

nr.: (imprimatul cu „nr.“ era tăiat) Camera 41

Blocul: (necompletat)

Scara: (necompletat)

Etajul: (necompletat)

Apart.: (necompletat)

Localitatea: Sinaia

Raionul: (necompletat)

Reg.: Ploiești

Oficiul poștal: (necompletat).

Era un plic de 1 leu cu o reclamă pentru „Muzeul Minovici. Artă populară. Str. Prof. N. Minovici nr. 1. Tel. 17.15.05. Deschis zilnic între orele 10-13 și 15-19, luni închis."

Ștampila poștei din localitatea unde era Monica indica data de 4 septembrie 1963.

Expeditor: Monica Vasile.

Ștampila poștei din Sinaia era din 6 septembrie 1963. Am citit scrisoarea. O reproduc:

„2.08.63

*Mi-e frică, e noapte...
Sunt «pură», și singură și pur și simplu mi-e dor de tine.
Astăzi am primit ultima la scrisoare. Ești obosit, plictisit, supărat... Sandu dragă, dar tu nu știi ce groaznic de greu vin scrisorile din anexa unui așa-zis oraș.
Scrisoarea mea te așteaptă desigur cuminte și sinceră (chiar prea sinceră, crud de sinceră, cu mine, cu tine, cu noi).
Aici e un timp formidabil de frumos, care numai la învățat nu te îndeamnă.
Astăzi a fost o zi caldă, luminoasă, prietenoasă și un cer așa de senin că mă durea sufletul.
Casa în care stau e așezată pe o colină și, fiindcă-i cea mai frumoasă, i se spune castel.
Iată-mă deci castelană.
Ca să ajungi în curte trebuie să urci o scară și înainte de asta treci un pod mobil pe sub care curge un pârâiaș.
Eu am misiunea ca în fiecare seară să ridic podul pentru ca dușmanii să cadă în șanț, iar tata îl lasă în fiecare dimineață.
Pe platoul din fața casei e un teren de volei unde din când în când fac plajă; tot aici, pe un stâlp înalt, am arborat steagul: galben și cu două cercuri secante negre - e opera mea de care sunt foarte mândră.
Programul meu în general e următorul:
mă scol, fac gimnastică, mă spăl și măncănc până la 8. De la 8 la 1 învăț în hamacul pe care l-am instalat în spatele casei, chiar în locul unde începe pădurea.
La 1 mă duc la apă și mă dăruiesc soarelui, valurilor, sunt clipe în care mă simt cu adevărat fericită.
După masă învăț, dorm și seara mă plimb.
Serile de aici sunt calme, liniștite, pline de mister.
Ți-am vorbit de fascinația pe care o exercită asupra mea focul? Ei bine, nopțile lângă foc sunt inexprimabil de frumoase. Focul mi-e prieten, mă sfătuiește, mă calmează, mă mângâie, îmi poruncește, la lumina lui apar crâmpete din prezent sau trecut.*

3.08.63

Ai să înțelegi?

Răspunde-mi.

Monica

P.S. Ce să înțelegi ? Că m-am întrebat și mi-am răspuns ce n-aș fi vrut să mă-ntreb și cu-atât mai puțin să-mi răspund."

Îmi scrisese deci la 2 septembrie și completase cu o întrebare și un post-scriptum la 3 septembrie, dar scrisese greșit că eram în a opta lună, eram de fapt în luna a noua a anului.

Eram deci la Sinaia când primeam această scrisoare, într-o vilă mare și severă, tocmai la etajul 4. Un coleg de cameră se uita distrat și ironic la mine.

Eu mă gândeam ce putea să-mi fi scris ea, în cealaltă scrisoare în care ea a fost „prea sinceră”, chiar „crud de sinceră”. Dar spunea chiar în această scrisoare că i-e dor de mine, o spunea cu albastru pe alb, ca un negru pe alb.

Priveam pe geam brazii, cu ramurile zburlete după ploaie.

Într-un șezlong, în curtea altei vile se vedea un bărbat leneș, înconjurat de flori de gura-leului și alte flori al căror nume nu-l cunoșteam.

Mi-aduceam aminte de serile de 19 și 20 august, când stăteam pe malul lacului Herăstrău și ea tremura puțin de frică sau frig. Priveam amândoi malul celălalt pe care se-aprindeau lumini. Când se lăsa întunericul, parcă luminile intrau până-n fundul lacului.

I-am răspuns cu o scrisoare de opt pagini, scrisă mărunț și înghesuit. M-am gândit dacă s-o trimit sau nu, am hotărât s-o trimit : mai bine să-mi pară rău c-am făcut ceva decât să-mi pară rău că n-am făcut, așa mă gândeam. Și mă gândeam că poate mai târziu vom râde amândoi de-această nebunie. Mă vedeam stând de vorbă cu ea peste ani și depășind liniștiți amândoi impresiile și circumstanțele date de scrisori.

Acum însă așteptam și înainte să trimit scrisoarea mă plimbam nervos prin cameră.

Până la sfârșitul taberei nu mai era mult, chiar începuseră pregătirile pentru carnavalul de adio.

Eu însă abia așteptam să mă-ntorc în București, eram foarte curios ce scrie în cealaltă scrisoare, în ce constă sinceritatea lui Monica expusă în scrisoarea care aștepta la București? mă gândeam.

Nu-mi mai ardea deloc de munți, nici de prietenii și colegii din tabără, abia așteptam s-ajung la București, deși până Monica avea să se-ntoarcă mai era ceva timp, totuși mult.

Ea nu era de fapt la rude, așa cum afirmasem la început, așa-nțeleseam eu, era de fapt pe unul din șantierul de la Bicăz, unde tatăl ei lucra ca inginer constructor, nu știu de ce înțeleseam inițial că se duce la niște rude, dar oricum nu aceasta era chestiunea esențială, bineînțeles, esențial era să aflu cât mai curând ce ascundea scrisoarea care mă aștepta la București și în același timp mai aveam un gând, doream să-l consult pe doctorul Angelicus, un renumit grafolog, care să mă ajute să descifrez din scrisorile Monicăi caracterul și tendințele ei.

CAPITOLUL XI. Carnavalul de la Cazino. Iancsi. Titi. Dezbaterea scrisorii. Scrisoarea primită-n București. Doctorul Angelicus. O scriere armonică, rotundă, înclinată...

Totuși iată-mă încă la Sinaia, la balul de închidere a taberei noastre, la Cazino.

Nerăbdarea mea de-a scăpa de Sinaia n-o mai subliniez, iar faptul că nu era deloc reușit carnavalul o s-arăt numai din câteva linii.

În primul rând nu toți eram mascați. În al doilea rând nu era prea multă lume. Iar în al treilea rând nimeni nu prea avea chef de dans.

Mai interesantă era o situație pe care eu și Iancsi o urmăream, creată de un tip de vreo 35- 40 de ani, îmbrăcat în bej, care-i tot făcea curte unei cântărețe. Tipul avea mustață și pantofi bej cu alb, ultimul răcnet de țopenie posibilă.

Aproape că nici n-o lăsa să cânte și când ea termina de cântat el o invita mereu la dans. Făcea pași mici Costel, cu pantofii lui maro cu alb, iar cântăreța nu știa ce să facă. Ea era studentă ca și noi, dar studentă la Teatru. Avea un aer de femeie fatală, buzele vopsite strident și nu știa ce să facă și ea cu domnul Costel. Dansa totuși, mai mult de la depărtare și la un moment dat ceru o mască.

I-am adus-o chiar eu, care eram foarte aproape. Atunci s-a despărțit de Costel și a-nceput să danseze singură, să baleteze printre rarii dansatori, eram la Casa de cultură, fostul Cazino, o sală impunătoare, undeva unii beau bere la tejgheaua barului. Era acolo și Sandu Gavrilă, cu doi băieți de la el din cameră.

Costel nu se lăsa mai prejos decât studenta de la Teatru, luase și el o mască și așa în costum bej baleta și el, era ca un bărzăune crăcănăt și Adela, așa o chema pe fată, în rochia ei neagră cu paiete și cu un colan verde în jurul gâtului, nu se lăsa deloc prinsă de satirul în haine bej.

Eu am ieșit afară. Între ieșire și sala de bal se vindeau măști. Mi-am mai cumpărat una. După mine ieși curând Iancsi, avea și el masca pe față.

- Mergem la un rom, bătrâne?
- Mergem cu măștile, am zis eu.
- Mergem, a zis Iancsi.

Și-am mers așa prin tot parcul Cazinoului, prin ploaia care cădea nemiloasă, n-aveam nici pelerine, nimic, am mers amândoi mascați, nu era nimeni pe drum, așa vine ploaia la munte, niciodată când trebuie și am trecut prin orașul pustiit de ploaie și-ntuneric până la restaurant.

Acolo ne-am scos măștile, am intrat gravi, dar ploaia șiroia pe hainele noastre, eram uzi până la piele, parcă ieșisem dintr-un lac.

Ne-am așezat la o masă. Ploaia curgea de pe noi. Dar chelnerii n-au vrut să ne servească, au zis întâi să ne schimbăm. Dar unde să ne schimbăm? Vila era departe. Am încercat să protestăm. Degeaba.

Am ieșit din nou afară. Ploaia se mai domolise și ne-am întors la Cazino. Nu existau costume de închiriat și n-aveam cum să ne schimbăm. Ce să facem? Am aruncat măștile și am plecat.

La vilă Iancsi avea o sticlă de coniac. După ce ne-am schimbat, am atacat sticla. Ploaia-ncepuse iar.

- Tu ce-ai de gând, Iancsi? l-am întrebat eu.
- N-am de gând nimic, a zis el.
- Eu ți-aș mărturisi ceva...
- Te rog eu ceva, să nu mai scoți fotografiile alea, că mă-înnebunești!
- Am primit o scrisoare...
- Bine. Citește-o.

I-am citit-o.

- Ia spune, ce crezi?
- Nu cred nimic, a zis Iancsi și a aprins o țigară.

- Uite, spune clar: i-e dor de mine, dar nu știu ce mi-o fi scris în cealaltă scrisoare, ce mare sinceritate o fi putut scrie?

- Când o femeie se laudă că-i sinceră... a-nceput Iancsi.
- Știu, vrei să spui că nu e.
- Da, asta vreau să spun.
- Ia zi, de unde știi? Din experiență proprie?
- Vrei să ne certăm?
- Nu, Iancsi, dar uite-așa...
- Știi ce? Hai să ne-ntoarcem la carnaval.
- Cum? A treia oară?

Dar carnavalul se spârsese. Veneau rând pe rând colegii noștri.

La sticla de coniac a lui Iancsi s-a lipit și Sandu Gavrilă și încă un băiat de la el din cameră.

După ce-am terminat sticla m-am dus la Titi Ghindă care încă nu se culcase. I-am dat scrisoarea s-o citească. Titi a citit-o și n-a zis nimic. S-a uitat la mine, a zâmbit, s-a scărpinat la mustață.

- Cum ți se pare? am întrebat eu.
- Cred că e bine, a zis Titi.
- Nu ți se pare nimic ciudat?

- Nu, a zis el. Dar mi-e frică de tine. Prea te repezi tare. Ai să pierzi tot. Fii mai atent. Lasă lucrurile să-și vadă de treabă.

- Care lucruri?
- Cum care lucruri? Toate lucrurile.
- Monica e un lucru?

- Nu fi tâmpit. Monica e o fată. Las-o cu poezia ei, tu cu poezia ta, dar nu te descoperi așa ca la corida. Tocmai fiindcă e și ea om. Înțelegi?

- Nu-nțeleg.

Într-adevăr nu înțelegeam nimic.

Atunci veni știrea.

Eram convocați cu toții la parter pentru o scurtă ședință.

Am coborât.

--Tovarăși! Începu directorul taberei. Am primit o sarcină de mare răspundere! Vom pleca de-aici direct la muncă patriotică! Vom ajuta la strângerea recoltei!

Și urmă niște fraze stereotipe de avânt revoluționar. Imediat luară cuvântul câțiva studenți, care întâmpinară cu mare efervescență lirică chemarea Partidului. Se vedea cât de colo că totul fusese aranjat.

Eu eram distrus, înnebunit. Eu, care abia așteptam s-ajung acasă, să găsesc scrisoarea Monicăi, să văd care e marea ei mărturisire, să mai întârziu încă vreo zece zile ca să mă duc cu hoarda prin cine știe ce văgăuni, să fac ce habar n-aveam și ce n-aveam absolut niciun chef?

Dar cu Partidul nu te joci. Partidul mai întâi! Pe urmă Monica ! Și alte șmecherii!

Ce fac ? Ce fac ?

Sistemul meu era de-a lua totul în ușor. Acum, ce să fac ? Cum să iau asta-n ușor ?

Și bani, bani nu mai aveam. Scociorându-mă prin buzunare, am dat doar de câteva țigări.

Mă gândeam să mă duc până la București pe jos. Dar 120 de kilometri era cam mulțisor. Și antrenat nu eram...Îmi trebuia o săptămână...Și ce mâncam în timpul ăsta ? Și dintr-o dată îmi veni ideea. Probabil și Edison tot așa de iluminat fusese când inventase iluminarea electrică !

A doua zi dimineață, după o noapte nedormită, în care scrisesem vreo 14 pagini de A-4, cu rânduri destul de apropiate, am coborât la parter. Se făcuse o coadă foarte mare la biroul directorului taberei. Am intrat peste rând, cu foile, spunând că am altă problemă, nu scutirea de strângere a recoltei și când m-a văzut, marele om m-a întâmpinat sever :

-- Nu se poate face nimic, nu vă pot da nici dumneavoastră foaie de drum!

- Dar nu în problema asta am venit eu!

46-65- Atunci ?

- Știți, m-am gândit că plecăm din tabără și n-am făcut materialul acela cu efectele dezastruase ale tutunului, pentru care s-a făcut o comisie din care fac parte și eu...

- Și ?

- Și l-am făcut eu azi-noapte...

- Materialul ? Nu se poate!

- Dacă vă spun ! Pofțiți!

Și i-am întins foile.

Un bărbat înalt, corpulent, roșu la față, directorul, profesor de socialism științific la unul din instituțiile de învățământ superior ale Capitalei, parcă la Construcții, luă repede foile și-și aruncă repede ochii pe ele, apoi mă privi. Fața i se deschise într-un zâmbet larg, un fel de rânjet totuși, chiar un rânjet serafic, dacă se poate.

Dar la el chiar se putea!

-Tovarășe Pascu, ați făcut un lucru extraordinar! Nu știu cum să vă mulțumesc! Uitasem cu totul de materialul acesta și promisesem la Comitetul Orașenesc de Partid Sinaia și ne făceam de râs fără dumneavoastră! Cum să vă mulțumesc ? Am să trimet la facultate la dumneavoastră o scrisoare de mulțumire...

-Lăsați, am spus eu printre lacrimi.

- Cum ? Plângeți ?

- Da. Ieri am vorbit la telefon acasă și tatăl meu e foarte grav. Sunt distrus, tovarășe director! Distrus eram desigur dacă n-ajungeam mai repede-n București, la scrisoare.

Directorul rămase câteva clipe gânditor. Se dădea probabil o luptă în el între îngerul generozității și demonul datoriei de membru de partid. Învinsese îngerul :

- Trebuie imediat să vă duceți acasă! Sunteți din București. Nu ?

- Da.

- Bine, am să vă dau o foaie de drum!

Când am luat foaia, plângeam încă, plângeam de fericire.

A doua zi am ajuns la București. M-am repezit, am luat scrisoarea și am început s-o citesc avid și crâncen. Iată ce scria Monica:

„Sandu dragă,
Am să-ți spun și eu o poveste.
O poveste adevărată.
Ascultă...
Într-un schit singuratic la o răscruce de drumuri am aprins o candelă albastră dumnezeului
ce sălășluia în mine.
M-am apropiat umilită, îngenuncheată, ținând sufletu-mi sfâșiat în palmele căuș.
Ruga mea n-a fost auzită decât de unicul și adevăratul Dumnezeu care a slobozit asupra
mea lacrimile cerului.
Lacrimi mari, calde, ce se-amestecau cu ale mele. Apoi, într-un fel, totul se sfârșise, sau
poate totul începea.
Mă simțeam tributară amintirii.
Sacrificam pe altarul ei, sacru pentru mine, clipe ce mi se păreau, nesfârșit de frumoase.
Ți-am spus doar, se-ntâmplă să am câteodată imaginație, care m-ajută să sfidez ca și tine
«depărtările, împrejurările».
Păstram chipul lui în suflet și m-aplecăm asupra lui cu grijă, cu duioșie, cu dragoste.
Încetul cu încetul însă, uitarea pe care o blestemam și-o binecuvântam începu să-mi
pângărească altarul. Rămăsesem c-o nostalgie ca-n serile luminoase de toamnă când îți vine să
plângi și nu știi de ce.
«O iubire moare?
Un vis se sfârșește?
Nu.
Coboară seara.»
Au încercat mulți să se-apropie de mine.
Ieșeam puțin câte puțin din cochilia mea, dar mă trăgeam înapoi îngrozită, scârbită.
Înăuntru amintirea mă-nfășura caldă.
La o ședință a cercurilor (prietenele mele) a fost dezbătut cazul meu.
Rezultatul: ca să mă «trezească la viață» au început să mă care la sute de ceaiuri,
spectacole și naiba mai știe ce.
La un ceai am cunoscut un băiat. Semăna cu el în aparență, dar se deosebea mult în fond.
În seara aceea am tras o linie de demarcație între trecut și prezent.
A doua zi, ca un rămas bun, am primit o scrisoare de la el.
Mi-a vorbit de dragostea lui albastră ca marea și tumultuoasă ca și ea.
Cine-ar putea spune când vine furtuna?
Și cu ochii sufletului mi-am închipuit „o dragoste de păsări albe care străbătând infinitul
se-ntâlnesc din zbor în dreptul unei stele”.
Și... ciudat.
Am simțit o bucurie intensă și crudă la gândul că el e fericit.
O zvârcolire de șarpe de o clipă. Atâta tot.
Bucuria prezentă împletită cu tristețea trecută s-au împletit într-o scrisoare adevărată,
sinceră.
Recitind cele scrise am rămas uimită la gândul că am putut să mă adun și să-ți dau o
imagine (mult prea aproximativă, ce-i drept) a celor petrecute.
Mă simt obosită. Nu., e puțin spus - extenuată, ca orice convalescent ce-și aduce aminte de
boala lui. Dragă Sandu, am spus prea mult sau prea puțin. Pentru mine însă asta-i tot.
Cu speranța că vei
înțelege, rămân a mării, a soarelui, a valurilor (atât în versiunea veche cât și în cea nouă).

Monica"

Am luat scrisoarea și am fugit repede la doctorul Angelicus Nomen Miysticum în Ordinem. Era un bătrân verde, îmbrăcat întotdeauna impecabil, de o eleganță studiată, cu o barbă colilie și cu un aer sever.

Îl chema de fapt Oproiu dar ne cerea să-l numim așa doctorul Angelicus Nomen Mysticum în Ordinem.

Avea ceva într-adevăr diabolic în privire și nu se ocupa cu nimic. Dar din ce trăia? Zicea că se ocupă cu albinele, dar niciodată nu văzusem la el vreo albină.

Locuia într-o singură cameră, cu un pat mare, o masă de toaletă și restul numai cărți. Domeniile erau dintre cele mai puțin acceptate de știința modernă: astrologie, iudaistică, alchimie, parapsihologie, grafologie, frenologie, psihoza fecioarelor, ermineutică, știința numerelor, vampiristică, mediuminitate și spiritism, teoria dublului eteric, morala transcendentală, spiritism filozofic, psihografie, demonologie, reîncarnare, lumea internă a spiritelor, telepatie, al șaselea simț, trepetnice și știința descoperii comorilor.

Când eram elevi la liceu formasem la noi în clasă un cerc de științe oculte și eram îndrumați de doctorul Angelicus. El era o cunoștință de familie a lui Hipodrom și de la Hipodrom, care era cunoștință de familie cu Stavros, îl cunoscusem și noi câțiva băieți din clasă. Stavros, cum am mai arătat, era socotit capul răutăților la noi în clasă. Alături de el făceau parte din această societate Moleculă, care era cel mai mic de statură din clasă, unul poreclit Magotu sau Scanarța și un băiat din altă clasă pe care-l chema Horică..

Stavros rămăsese repetent, și la el acasă când erau părinții plecați la serviciu ne strângeam eu cu Horică, Moleculă și Capșe, alt băiat din clasă, și uneori mai veneau Bursă și Trompă. Trecea pe-acolo și bătrânul, iar uneori ne duceam la bătrân acasă.

Nouă ne era însă frică de el, mai ales că aveam impresia că e homosexual și evitam să rămânem câte unul cu el.

El pretindea însă că îi place să aibă legături cu noi, fiindcă în felul acesta aspiră din tinerețea noastră și asta-l ajută să se simtă mai tânăr.

Uneori bătrânul venea și la biblioteca din parc. Și mergeam cu el pe bănci și pe alei și discutam.

Eu iubeam o fată de la mine din clasă, care, nu mă iubea și îl întrebam ce trebuie să fac, eram foarte interesat de asta.

Bătrânul mă învăța să dau pase prin telepatie în direcția ei și astfel să o conving să mă ia în seamă. Dar deși învățasem destul de bine această tehnică, totuși colega mea nu reuși să primească pasele și astfel rămânea mai departe să nu mă iubească.

Din această cauză abandonasem încercarea mea de a obține victoria în dragoste prin aceste mijloace.

Dar iată că nu mă liniștisem, iar apelam la doctorul Angelicus. Și l-am rugat înainte de-a pleca să-mi facă măcar o expertiză grafologică. N-a vrut. În schimb mi-a împrumutat două volume de specialitate : *Traité de graphologie. Etude du caractère de l'homme d'après son écriture* de J. Crépieux-Jamin, care avea drept motto: *L'écriture est à l'esprit ce que la notation est à l'harmonie musicale.* și *Manuel de graphologie usuelle – enseignée par l'exemple en dix leçons et par six cent quarante-neuf types d'écriture* de R. de Salberg, membre du Conseil d'administration de la Société de Graphologie.

M-am apucat să compar scrisul Monicăi cu învățămintele date de cele două cărți.

Întâi semnele esențiale, principale:

Era scrisul Monicăi angulos, plin de unghiuri? Nu, nu era. Era rotunjit. Da, foarte rotunjit.

Ce-nseamnă scrisul rotunjit: dulceață, grație, lene, imaginație. Și-n al doilea rând: moliciune, lașitate. Era scrisul ei oarecum artificial? Nu. Era bizar? Nu. Era calignafic? Nu. Era frumos? Nu prea. Era complicat? N-aș zice. Confuz? Nici. Descendent? Nu, pentru că era scris pe niște foi de dictando. Dezordonat, dextrogir? Îfm.

Dinamogen? Parcă...Iată ce-nseamnă: 1. Energie, activitate, impresionabilitate. 2. Adorare, imaginație, entuziasm, sănătate.

Egal? Îm.

Aerisit? Da. Deci : 1. Claritate, generozitate. 2. Dragoste pentru confort.

Fluu? Nu. Gladiolat? Nu știu ce-i aia, deși probabil sub formă de gladiolă, dar cum o fi arătând oare gladiola în scriere? În orice caz la Monica nu vedeam așa ceva.

Grațios? Oarecum. Mare? Nu cred. Grosolan? Nicidecum. Gras? Nu. Cu tăieturi multe? Nu multe. Ezitant? Nicidecum. Inegal? Nicidecum.

Inclinat: da. Deci: 1. Tandrețe. 2. Slăbiciune, susceptibilitate, pasiune, impresionabilitate, sentimentalitate, dorință de a fi aprobat.

Inhibat? Nicidecum. Delăsat? Nici vorbă. Lejer? Știu și eu?

Lent? Nu, nu. Legat? Nu foarte mult. Urcător? Doar am spus că foaia era de dictando !

Mișcat?

- Cum?N nu....

Natural? Da, cam... Deci: 1. Simplitate, franchețe. 2. Candoare, îndemânare.

Net? Nu prea. Deși oarecum da.

Ordonat? Știu și eu? Poate.

Ornat? Nu.

Păstos? Nu.

Mic? Nu.

Rapid? Potrivit.

Întors? Retușat? Rigid? Cu serpentine? Strâns? Nu. Simplu? Da, destul de simplu. Deci : 1. Simplitate, franchețe. 2. Candoare, îndemnare. (Deci „simplu” ca și „natural”, nu?)

Simplificat? Nici vorbă.

Sinistrogir? Nooo.

Sobru? Supraelevat? Tipografic? Tremurător? Vertical? Nu. Nu. Nu. Nu.

Și acum rezultatele din mai multe semne. Duceau în regiunea vanității, mai mult, a scrierii armonice, care dădeau formula inteligenței.

Scrierea rotundă și înclinată ducea însă la lipsa de conștiință, scrierea rotundă însemnând practic dulceață și slăbiciune.

Scrierea calmă și rotunjită arăta un calm al spiritului și dulceață - răbdare și sensibilitate.

Dulceața era dată iarăși de stilul de înclinare al literelor (natură afectuoasă) și de moderația rotunjimii, caracterul general fiind devotamentul.

Oare făcând eu această mică expertiză și pe spezele proprii să fi dat dovadă de faustianism? De folosire a unor mijloace oculte?

Nu, nu cred asta, chiar hotărât lucru nu cred și nu cred asta pentru că nu aveam nici un gând rău.

Eu o iubeam pe Monica din tot sufletul meu, Monica era pentru mine..., dar cum Dumnezeu devenise? Că n-o văzusem decât de trei ori, ba nu, de patru ori...

Deci, Monica era pentru mine... Ce era Monica? Asta ar fi trebuit de fapt să știu. Nu cum era Monica! Nu ce caracter avea!

Și totuși nu apelasem nici la magie, nici la ceva nepermis, intrasem doar în blânda grafologie, care-mi dăduse și-așa ceea ce doream, eram mulțumit că rezultatul e pozitiv. Că mi se arătase finețea, tandrețea, eleganța, bunătatea și inteligența ei.

Iar faptul că apelasem la un magician era desigur condamnabil, dar eu mă delimitam mereu net de el, n-aveam încredere și n-am avut niciodată în științele lui, deși iată că dragostea mă aducea pentru a doua oară în apropierea lui.

Lucru care poate nu-i de mirare, fiindcă de curând cineva mi-a arătat într-un zodiac indian adevărul. Fac parte dintre pini, sunt un pin și, deși am foarte multe calități, Erosul este călcâiul lui Achile pentru mine.

CAPITOLUL XII : Telefonul din 12 septembrie. Apendicele și aeroportul. Matricea. Numele. Bolta Rece. Examenul, bafta, Dixi. Cinstea. Un meci vândut. Cuvinte încrucișate. Poetul. Golanii. Puia. Strania coincidență.

Pe data de 12 septembrie n-am mai putut aștepta și i-am dat telefon lui Monica.

Era dimineață.

- Monica?

- Da... a răspuns dulce Monica. Eu sunt. Ce faci, domnule?

- Bine. Dar tu?

- Și eu fac bine, domnule...

- Acum e ora 10. La 12 ne vedem. Bine?

- Bine, domnule...

- Tot în față la Biserica Italiană.

- Tot acolo, domnule.

Și telefoanele s-au închis.

- Ia uită-te, domnule, mi-am zis eu, ce ușor a mers. Peste două ore ne și întâlnim. Nici nu-mi vine să cred. Nu credeam mai ales fiindcă nu m-așteptam să se fi întors deja în București, credeam că mai stă cel puțin până-n 15 și dădusem telefon mai mult într-o doară sau mai mult în disperare.

Cert e că la ora 12 ne-am întâlnit și din nou am luat autobuzul spre parc, dar am mers chiar până la capăt. Ne-am dat jos la Piața Scânteii, am luat-o spre fântâna Miorița și vila Minovici și am ajuns la Aeroportul Băneasa. Pe terasa aeroportului a luat ea o cafea și eu o bere.

- Ți-e frică de examen?

- Da. Mi-e frică.

- Ce-ai să faci dacă nu reușești?

- Nu știu. Dar hai să vorbim despre altceva.

- Cum vrei.

- Mai bine-ți povestesc de Mario.

- Bine.

- Nu-ți povestesc. Nu-ți place la aeroport?

- Îmi place că sunt cu tine.

- Vorbești prostii. Dar știi ce? Cred că sunt bolnavă.

- Ce ai? m-am speriat eu.

- Apendicită.

- Ai să te operezi?

- Da. Imediat după examen.

- Te doare rău?

- Câteodată. Știi, Mario a plecat de-aici, de la aeroport. L-am condus numai eu.

Și mi-a povestit în continuare de Mario. Apoi de una din prietenele ei cele mai bune, care e foarte bolnavă, are o boală extrem de gravă și din care nu se scapă.

De curând am citit *Operele complete* ale lui Paracelsus. Acolo am întâlnit o noțiune foarte interesantă: *matricea*. *Matricea* ar fi un viscer feminin, având completamente o natură animală.

Atunci când stam cu Monica la aeroport și vorbeam despre prietena ei și despre Mario n-aș fi crezut.

Paracelsus arată că *matricea* e de natură rătăcitoare și instabilă, îi plac mirosurile suave și fuge de cele grețoase. Uneori încearcă să coboare. Atunci Paracelsus recomandă să se dea femeii suferinde să aspire parfumuri dulci, iar în părțile de jos să i se aplice mirosuri scârboase. Atunci *matricea* se va retrage-n sus, spre mirosurile suave; și femeia se va-ndrepta.

Cred acum că Monica nu suferea atunci de apendicită, ci de o deplasare a *matricei*. Totul în ea arăta acest rău ciudat care nu putea fi decât din cauza *matricei*, din cauza deplasării ei spre regiunile mai de jos ale trupului.

Dar eu stând cu ea la aeroport mă gândeam că există undeva la Pacific o localitate ca Santa Monica. Și mă simțeam ca un țarm. Pe care stă o sfântă în picioare, aspirând văzduhul. Așa aspiram noi avioanele.

Mai târziu, eu fiind filolog, i-am adus Monicăi un dicționar onomastic și ne-am uitat la numele noastre. Am văzut că Monica e diminutivul Simonica prescurtat, care vine desigur de la Simona. Dar patronimul de bază este Simeon, care dă și derivatele feminine, Simioana, Sămina și Simina. Dar Monica, pe de altă parte, însemna în grecește : Unica !

Ne-am uitat și la numele meu. Se zicea că Alexandru e un nume voievodal, preluat de la numele marelui macedonean. Că în grecește *alexandros* e un adjectiv, însemnând „cel care protejează pe oameni”, după cum afirmă Bally. Se mai arăta că în limba noastră se atestază de la Alexandru și multe derivate și ipocoristice ca Olexandru, Alexan, Alexă, Alexie, Alecu (mai ales!) dar și Aleca, Lec, Leco, Leca, Lecă și chiar Lechița. Dar nu mai puțin Alixandru, Lixandru, Alisandru, Sandru, Sandra, Sândache, Săndulache și ipocoristice ca Droiu, Droia sau Droaia.

Acum stam însă la aeroport. După ce vorbisem numai prostii, tăceam. A venit chelnerița și am făcut plata. Ne-am întors tot pe jos până la Casa Scânteii.

În stația de autobuz a zis că nu e nevoie s-o mai conduc, poate mi-e foame, e mai mult de ora 3.

– Bine, am zis eu, dar te rog ceva.

– Orice, a zâmbit ea.

– Aș vrea să ne-ntâlnim și diseară.

– Iar să ne-ntâlnim? a râs ea.

Autobuzul intră în stație. Deși era capătul, oamenii se-nghesuiau, căutând să apuce locuri pe scaune. M-am suit și eu în autobuz.

– Poți să cobori la prima stație, a zis ea.

– Ne-ntâlnim și diseară?

– De ce?

– Vreau să-ți spun ceva. Ceva foarte important.

– Bine.

– Atunci la 6.

– Nu, e prea devreme. La 7.

– La 7. Unde?

– Tot la Biserica Italiană.

– Bine, am zis eu, care nici nu mai scosesem bilet și am coborât la stația Ștrandul Tineretului.

Am luat-o pe lângă ștrand și m-am dus acasă.

Seara ne-am dus la Bolta Rece. Ea venise în aceeași rochie albastră largă, fără desene, în care fusese și dimineață. Am comandat bere și coniac. Am băut amândoi și bere și coniac.

Am fost mai stânjenit seara decât dimineața. Ea tot tăcea. Din când în când spunea că o doare apendicele. Eu o priveam prin paharul cu bere plin, ea avea un zâmbet suferind, de fiară suferindă, nu era nimic siropos în atitudinea ei și prin paharul de bere o vedeam galbenă și verde, cu rochia verde și fața galbenă, cu ochii bej, bej ca năutul și ochii ei luminau ca un lac sub lună.

A venit și ne-a cântat un lăutar. Nu mai țin minte care era, ori nea Matei vioristul, ori nea Paul acordeonistul, îi cunoșteam pe amândoi foarte bine de la dese mele incursiuni în acest local.

Știu că odată nea Matei m-a rugat dacă n-am o cravată care nu-mi trebuie să i-o dau, dar nu cred să-i fi dat, în orice caz nea Matei n-a mai trăit mult după ce-am fost eu cu Monica pe-acolo. Iar nea Paul era gras și simpatic și el.

Ne-a cântat atunci cine ne-a cântat, poate amândoi, fiindcă uneori cântau împreună, deci ni s-a cântat *Kristinko*, melodia mea preferată, câteva romanețe și la urmă l-am rugat să cânte *Un tango italiano*, care vroiam să devină cântecul nostru, dar lăutarul nu știa cântecul.

Spunându-mi că acum trebuie să-nvețe, Monica mi-a spus că nu se mai poate-ntâlni cu mine câteva zile. Mi-a spus că pe 17 septembrie începe examenul. Dar a insistat să-i spun totuși lucrul atât de important pe care mă lăudasem c-am să i-l spun.

Eu tot ezitam.

Simțeam că nu pot spune nimic. Deși totul devenea foarte important. Fiecare cuvânt, gest, chiar fiecare moment de tăcere. Trebuia să-i spun chiar așa. Că mi se pare important de-acum încolo fiecare gest, fiecare cuvânt și chiar fiecare moment de tăcere.

Dar nu i-am spus nimic. Am tot tăcut. Am băut berea și coniacul până la fund și am plecat. Treceam pe strada Câmpia Turzii tăcând, dintr-o curte lătra un câine și i-am cerut voie s-o iau de braț.

A refuzat.

Am ajuns în stația mașinii. Mașina a venit greu.

În mașin, mi-a spus :

– Ce frumos cânta lăutarul...

Apoi n-a mai spus nimic și am tăcut și eu. Am condus-o până în fața blocului unde sta.

– Pe data de 17 încep examenul, ți-am spus, nu?

– Ți-e frică? am insistat eu.

– Nu mi-e frică. Dar mă doare apendicele, înțelegi?

– Da.

– Mi-e frică de apendice, nu de examen.

– Monica...

– Da...

– Am să-ți țin pumnii, Monica, și-am să mă gândesc la tine, să ai succes.

– Spune-mi: baftă!

– Baftă!

– Mai spune o dată!

– Baftă!

– Noapte bună, Dixi.

– Noapte bună, Lu.

– De ce-mi spui Lu?

– Fiindcă-mi spui Dixi.

– Bine, Dixi, noapte bună.

– Noapte bună, Lu.

M-am dus pe urmă și am băut singur un coniac. Mă nelinișteau foarte multe lucruri în legătură cu Monica.

Aveam impresia că eu procedez cinstit, dar ea nu. Aveam impresia că ține neapărat să mă semene pe drum. Că suntem doi bandiți oare trebuie neapărat să ne mitraliem unul pe altul ca să rămână unul singur cu prada. Dar oare era prada? Prada nu era decât sufletul nostru, mi se părea că avem deja un suflet comun care nu se mai poate despărți.

Dar ea de ce nu juca cinstit?

Iar eu iubisem și iubeam dintotdeauna cinstea, mergând chiar până la naivitate.

Niciodată nu anticipam mișcarea perversă a partenerului, niciodată nu-i puteam contesta bunele intenții.

Asta mi-a fost chiar imprimată în familie. Tatăl meu a crezut întotdeauna pe oameni la fel de buni și cinstiți ca el. Iar mama a dorit întotdeauna liniștea și înțelegerea cu orice preț. Nu știu dacă astea sunt cele mai bune calități, dar așa am fost eu crescut, așa înțelegeam pe atunci lumea, nu credeam că-mi dorește cineva răul, nu mă ura nimeni și nu uram pe nimeni.

Nu aveam obiceiul să fur, nu mințeam și nici nu exageram. Și nici nu făceam comerț cu sufletul meu.

Trebuie să povestesc însă aici unele întâmplări care să demonstreze oarecare cupiditate a mea, de care n-am fost tot timpul străin.

Când era pinpongist la *Clubul sportiv școlar* și elev de liceu am vândut un meci. Echipa noastră înaintea ultimei etape era oricum promovată în campionatul orașenesc I. Jucam pe atunci în orașenesc II. Echipa *Electronul* însă, cu oare jucam în ultima etapă, dacă pierdea ar fi retrogradat în campionatul raional și noi fiind mult mai buni, ei n-aveau cum să nu piardă.

Contrar obiceiului, antrenorul nostru, un bețiv patent, n-a venit la meci, dar ne-a trimis vorbă să pierdem. Mi s-a părut asta mai mult decât ciudat, dar când a venit la mine căpitanul echipei *Electronul*, eu fiind căpitanul echipei noastre, mirarea mea s-a transformat în uimire.

Se juca pe atunci în echipe de câte trei inși. Echipa noastră era formată din mine, Manițoiu și un băiat de care am mai povestit cum i s-a propus și lui să dea examen la I.C.F.

– Ia zi, mă Pascule, mi-a zis omul de la *Electronul*, dacă vă dăm câte 10 lei, ne dați meciul?

– Cât, dom'le, 10 lei !? m-am mirat eu.

– Dar cât vreți?

– 15.

– Cât? 15? Păi ne luați pielea după noi !

Pe lângă omul de la *Electronul*, care era dîtama inginer, eu care nu eram decât elev de liceu mă simțeam mai puțin în apele mele, dar era vorba de banii băieților, care nu se așteptau la asemenea plească.

M-am sfătuit cu ei.

– Cât ne dă? a-ntrebat Manițoiu.

– Eu am zis că nu acceptăm decât cu 15 lei.

– E puțin 15 lei, a zis Manițoiu.

– Gândește-te că 15 lei e și baremul de arbitru, a zis celălalt coechipier.

– Are dreptate, am zis eu.

Cei de la *Electronul*, toți niște tipi grași, trecuți de 40 de ani, erau și ei strânși într-un grup, iar arbitrul juca cu omul de rezervă de la *Electronul*.

Căpitanul echipei *Electronul* s-a apropiat atunci de noi cu banii.

– Stai, dom'le, că te vede arbitrul, a zis Manițoiu.

– Lasă-l că e cumpărat și el, mi-a zis inginerul.

– Și cât îi dați arbitrului?

– Păi ce să-i dăm? O bere.

– Și antrenorului cât i-ați dat? am întrebat eu.

– Uite ce e, zise inginerul încruntându-se, luați banii sau nu?

Inginerul avea numai hârtii de câte 5 lei.

Manițoiu întinse mâna. Inginerul îi dădu 2 hârtii.

– E prea puțin, zise el. Mai dă-mi una.

Cu vădită părere de rău, inginerul fi mai dădu o hârtie.

– Cât i-ați dat arbitrului? am întrebat eu iar.

– Ia dom'le banii, a zis inginerul enervat și mi-a-ntins cele trei hârtii.

A luat și colegul meu și atunci am hotărât să jucăm pe bune, doar ca să ne distrăm, dar arbitrul să consemneze pe foaie rezultatul de 5-3 pentru ei, exact cât aveau nevoie ca să rămână în orășenesc.

Am jucat ca să ne distrăm și i-am bătut cu 5 la 2. S-a consemnat însă în foaie rezultatul de 5 la 3 pentru ei, așa cum ne-nțelesesem.

Cei de la comisia de competiții de la oraș au fost însă foarte surprinși de rezultatul înregistrat și eu, care eram și delegat al *Clubului* la ședințe, am primit insinuări și muștrări că cum se poate noi, niște băieți așa de tineri, să ne pretăm la asemenea murdării sau porcării.

Dar erau primii bani pe care îi câștigam și eu și eram tare mândru de ei și ce-mi păsa mie din cauza asta nu retrograda *Electronul*, cum ar fi fost drept, ci cu totul altă echipă?

Mai încercasem odată să câștig bani, tot când eram elev de liceu, dar eram chiar mai mic.

Mă agățase în apropiere de casa mea un bărbat de circa 48-50 de ani și-mi propusese un *job*. Trebuia să fac niște careuri de cuvinte încrucișate, adică numai să le liniez și pentru asta aș fi fost remunerat.

Eu le-am spus însă părinților și bunicilor și bunica mea a zis că este vorba neapărat de un homosexual.

De aceea m-am dus la întâlnire și cu mama mea.

Foarte respectuos și manierat el s-a prezentat mamei mele și i-a spus:

– Știți, stimată doamnă, e vorba de cuvinte încrucișate, cum s-ar spune de niște *mots croisés* și n-o să-i ia mult timp copilului.

Mama mea însă i-a spus individului să-și vadă de treabă și l-a trimis la plimbare.

Pe urmă la vârsta de 15 ani, am ocupat locul doi la un concurs de „cine știe câștigă” cu titlul „Cine știe sport în R.P.R.?” și era cât p-aci să iau locul întâi, dar n-am luat decât locul doi pentru că n-am știut toate recordurile naționale bătute în triumfiularul feminin de atletism România-Cehoslovacia-Italia desfășurat la Neapole în 1956 și am câștigat o excursie cu vaporul la Odesa, dar mama mea n-a vrut să mă lase că prea eram mic și atunci cei de la redacția ziarului *Sportul popular* mi-au oferit echivalentul în echipament de schi, dar fără schiuri, adică pantaloni de schi, un pulovăr, un hanorac, o pereche de mănuși de schi și niște bocanci.

Când eram încă mai copil, n-aveam decât vreo 10-11 ani, am devenit poet. Întâi am scris o epigramă la gazeta de perete și abia apoi am scris o poezie patriotică despre bătălia de la Oituz, unde luase parte și bunicul meu și unde fusese chiar rănit:

„E luptă la Oituz,
Sub ploaie de obuz
O oaste românească
Se bate crunt Pentru pământ,
Pentru pământul românesc
Contra steagului nemțesc.
Și după luptă parcă e nuntă.
Așa joacă și cântă
Munteni și moldoveni !”.

Părinților mei și mai ales lui tata i s-a părut excepțională poezia și m-a luat de mână și m-a dus direct la *Viața Românească*, mai ales că scrisesem încă două poezii patriotice, una intitulată *Mihai Viteazul văzut de un turc*, iar alta *De la Geoagiu mai departe*, inspirate de un concediu petrecut cu părinții la Geoagiu și de trecerea prin Ardeal, pe lângă Șelimbăr.

Redactorul de la *Viața Românească* la care am ajuns era un om de vreo 52-53 de ani și citind poeziile mi-a spus că nu prea e reală poezia cu Oituzul, fiindcă după luptă oștenii nu se-apucă să joace ci își îngrijesc rănille și îi plâng pe cei morți. Și m-a întrebat atunci dacă am auzit de ororile de la Auschwitz și mi-a citit o poezie foarte lungă despre aceste orori, scrisă de el probabil sau de un colaborator.

Pe tata l-a cam necăjit această primire destul de aspră, dar m-a sfătuit să mai continui. Mai ales că înainte chiar de-a merge la școala primară mă pusese să-nvăț pe dinafară din *Scrisoarea I* de Eminescu, ceea ce pe învățătoare a cam oripilat-o, fiindcă poezia nu era de nasul meu.

După întreruperi continuam însă aplecarea spre poezie și i-am făcut, când eram în clasa a zecea, o poezie unei colege care era foarte frumoasă, o poezie în manieră Topârceanu, în care o comparam pe ea cu un iepuraș. Ea era însă prietenă cu alt coleg al nostru și el m-a întrebat dacă eu am scris poezia. Am negat însă cu-nverșunare și când ne-am întâlnit toți trei într-o seară de iarnă, el plimbându-se cu ea și eu singur, el a încercat iarăși, de față cu ea, să mă facă să mărturisesc, dar am negat, iarăși, cu înverșunare.

Tot fiind în clasa a zecea, diriginta noastră care era profesoară de limba rusă și care zicea că „Sandu este *naș paet*” m-a pus să pregătesc o poezie pentru ziua de 8 martie și s-o adresez tovarășelor mele colege.: Dar eu nu cred că am compus atunci cea mai nimerită poezie, fiindcă ea se termina cu versurile acestea:

„Și cu bustul gol
Zău joc rock-and-roll.”

Dar tovarăsa dirigintă nu m-a certat și a zis numai atât:

– Sandu... Sandu *etă naș paet!*

Ea era dealfel o femeie foarte bună și inimoasă și iubea mult poezia, așa că nu era nevoie ca eu să-nvăț pe dinafară versuri, cum se cerea tuturor celorlalți. Eu, care recitam splendid, spuneam din memorie doar primele două-trei versuri, ca de exemplu

„Garun bejal bîstreie lani,
Bistrei cem zaiiaț ăt arla.”

sau

„Smatrî Svetlana, ia skazal,
Mî vidim gorăd Petrăgrad
V semnațatăm gadu”...

și cât de frumos spuneam pe dirigintă o podideau lacrimile și atunci nu mai conta că luam în continuare cartea și doar citind puteam continua virtuoașă mea perorație.

Astfel se poate spune că mai totdeauna am fost înconjurat cu dragoste și înțelegere, mai ales în copilărie și adolescență și dar un caz mai penibil mi s-a-ntâmplat când eram prin clasele primare și mă duceam spre școală.

Dintr-o curte au răsărit atunci trei băieți mai mari și unul m-a rugat să deschid gura, să vadă cum mi-au crescut dinții, că are și el un frate mai mic și să vadă care-i diferența.

Eu bineînțeles am deschis gura și băiatul acela m-a scuipat până-n cerul gurii, am alergat atunci înnebunit de scârbă și de frică acasă și părinții m-au pus să fac gargară, nu cumva să mă-mbolnăvesc și la școală mama care a venit cu mine a povestit și învățătoarei ce s-a întâmplat și atunci învățătoarea a prelucrat în clasă cazul și ne-a sfătuit cum să ne ferim de astfel de golani.

Prinzând curaj de această denunțare a golăniilor, o colegă de-a mea, foarte grasă și frumoasă pe care o chema Puia și stătea pe strada mea, s-a ridicat și l-a pârât pe Manițoiu că-i zice Pârțomega.

Învățătoarea l-a certat foarte aspru pe Manițoiu pentru chestia asta, și Manițoiu, care în clasa întâi era cel mai cuminte din clasă și parcă-i venea tot timpul să plângă, devenise acum practic cel mai rău din clasă.

Foarte rău mai era și alt băiat din clasă, căruia nici nu-i prea mergea mintea și învățătoarea, care avea obiceiul să ne-ntrebe, după ce ne povestea ceva, ce mai știm și noi, după ce ne vorbise despre Ion Creangă, a fost uluită văzându-l ridicând mâna și pe acest băiat.

– Hai, Vasiliu, spune ce mai știi tu de Ion Creangă?

El s-a ridicat și a spus, pătruns de importanța momentului:

– Eu cunosc un băiat pe care-l cheamă Ion Creangă.

– Bine, Vasiliu, stai jos, i-a răspuns învățătoarea.

Și lecția a continuat.

CAPITOLUL XIII: Emoții în septembrie. Telepatie? Jeanine. Neonul. Dixi și Lu. Ultima țigară. Mahealani. La telefon.

Pe data de 13, 14 și 15 septembrie nu ne-am mai întâlnit. Deși pe 15 septembrie era proiectată o întâlnire.

Între timp tot vorbeam la telefon.

Faptul că s-a contramandat întâlnirea din 15 septembrie iar m-a derutat.

Motivul ei a fost din nou apendicele. Chiar o criză.

– Nu cred c-a mințit, îmi ziceam eu, sau chiar dac-a mințit înseamnă c-a intervenit ceva, cine știe ce-o fi intervenit?

– Poate totuși, îmi răspundeam eu, că a mințit și doar a pretextat criza.

Ea tot învăța. Pe 17 septembrie trebuia să-nceapă examenul.

În seara zilei de 16 n-am mai putut rezista și m-am dus lângă casa ei. Am patrulet un timp în fața blocului.

Nu peste mult timp, ea a coborât. Era cu una din prietene. Mă gândeam că poate m-a văzut de sus de la geam. Alta ce explicație putea fi?

Evident, altă explicație ar fi fost telepatia. Mai ales fiindcă exersasem oarecum pasele de telepatie, puteam să cred în efectele ei. Acum totuși numai mă gândeam intens la ea. Nu făcusem nimic special. Și totuși cine știe? Poate telepatia era explicația. Dar nu, nu cred. Monica prea era perversă în felul ei ca să nu combine telepatia cu văzutul de sus de la fereastră.

Probabil se simțise neliniștită, fără sens până la un moment dat, când îi venise să se uite pe fereastră, astfel mă zărise și se simțea ca înconjurată de un cerc prea puternic de gând și decisă să rupă cu el coborâse. Ne-am așezat pe-o bancă în scuarul de lângă casa ei și am stat puțin de vorbă toți trei: eu, ea și prietena.

Apoi prietena a plecat, iar eu, care eram cu scurta mea de piele de care eram atât de mândru, am luat-o pe Monica și ne-am dus iar în Parcul Herăstrău, iar cu autobuzul 31, iar am coborât la Piața Aviatorilor și iar am intrat pe poarta principală.

Treceam prin verdele parcului ca printr-un câmp de mazăre, floreta soarelui străpungea norii ușor la asfințit.

– Te mai doare apendicele? am întrebat eu.

– Da.

– Mâine începe examenul, nu?

– Da.

– Ți-e frică?

– Nu. Nu mi-e frică.

Am ajuns în fine la lac. Ea era cu o bluză albă și o fustă violetă și cu desene sofisticate spre

tiv.

– Știi că Jeanine are un iubit? Îl cheamă Radu.

Jeanine era prietena de care tocmai se despărțise, una din membrele marcante ale „cercurilor”.

Monica era foarte tulburată. Mai mult decât mereu până acum.

Ajunși pe malul lacului pe banca de sub bustul lui Chopin m-am așezat numai eu. Ea s-a dus pe bordura de piatră a lacului, la numai patru pași de mine și a-nceput să facă gimnastică.

Între timp se-aprinseseră dincolo de lac stâlpii cu neon.

Monica făcea gimnastică mereu și neobosind suficient începu cu sprinturi.

– Să nu cazi, i-am spus eu în gând.

– Ai văzut că n-am căzut, spuse ea după ce se astâmpără și se lăsă pe bancă lângă mine.

Eu fumam.

Stelele treceau prin salcia de deasupra noastră și ne cădeau în cap.

– Îți place lacul? m-a-ntrebat ea.

– Mai ales luminile de pe lac, am spus eu.

– Parcă sunt femei goale, a zis ea.

Stelele tot treceau. Tot ne cădeau în cap.

– Ascultă Lu, am zis eu.

– Ce vrei, domnule? a zis ea.

– Ai făcut o comparație memorabilă !

– Care, domnule?

– Cu stâlpii, cu neonul, cu femeile goale.

– Da, îți place?

– E minunat ce-ai spus.

– Știi Dixi, Jeanine n-o să poată să dea la facultate.

– Știu, mi-ai mai spus.

– Ah, iar mă doare apendicita.

– De ce-ai fugit?

– Ca să mă doară apendicita ! Dixi, hai să mergem !

Ne-am ridicat, ne-am luat rămas bun de la lac, de la bustul lui Chopin, de la banca și salcia noastră și ne-am îndreptat spre casă.

În troleibuz ea mi-a scris niște bilețele, pe foițele rupte dintr-o agendă.

Era o agendă din 1960, foițele erau din decembrie. Din 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 și 9 decembrie.

Pe un bilețel a scris :

„Luminează-te Dixi. ”

Iar pe altul:

„Astă-seară a căzut o stea pentru mine. Ei și ce-o să fie????.”

– Vrei să ne-ntâlnim mine după examen? am întrebat eu.

– Dacă fac bine la examen vreau.

Troleibuzul era aproape gol. O vedeam la lumina chioară a becurilor slabe și fața îi strălucea. Și ochii îi străluceau și bluza albă și fusta violetă. Și dinții albi.

Era foarte bronzată. Ochii îi străluceau ca la o țigancă. Pe scările blocului nu m-am putut abține să nu-i spun

– Tot ce faci tu, Lu, e contradictoriu.

– De ce?

– Știu și eu de ce?

– Ar trebui să știi dacă spui.

– Dar nu știu.

– Atunci de ce-mi spui?

– Ca să-nțelegi.

– Dar ce să-nțeleg, Dixi? Tu nu vezi că pe mine mă doare apendicita și tu nu știi ce vrei?

– Nu știu ce vreau?

– Nu.

– Păcat, Lu.

– Nu-i nimic păcat ! Hai, du-te și te culcă !

– Lasă-mă să mai fumez o țigară.

– Of! Dar n-ai fumat destule?

– Vreau să te mai văd cinci minute.

– Bine, atunci să mai stăm cinci minute, Dar numai cinci minute.

Ne-am așezat în capul scărilor și eu mi-am aprins țigara.

Știi Lu, există parcă ceva, nu știu ce...

– Dar ce există, Dixi?

– Totul există, Lu....

– Crezi c-am să reușesc la examen?

– Ai să reușești, simt asta. Dar trebuie să-ți mai spun ceva. Simt încă ceva.

– Ce?

– Simt că tu ai să mă părăsești.

– În seara asta am să te părăsesc. Mai departe nu știu.

– De ce nu știi?

– Ce știu eu mai departe, Dixi, ce știu ce se va mai întâmpla?

– Dar totul depinde de noi, Lu.

Țigara se termina. Lu, observând, se ridică. Îmi întinse mâna. Am privit-o în ochii. Fața ei bronzată era acum foarte întunecată. I se stingeau și ochii. Poate-i era somn, poate era prea atacată de grija pentru a doua zi, dar eu eram încă foarte egoist, nu mă gândeam decât la mine, la propria mea fericire și Lu nu era decât o abstracție. Era un ideal identificat de mine într-o oarecare domnișoară Monica Vasile, locuind în centrul orașului București, într-un bloc uriaș, la etajul nouă, înnebunită de frică pentru examenul de mâine, poate o viitoare mare doctoriță, sau o doctoriță oarecare cum sunt în general femeile și când mi-a spus:

– La revedere, Dixi!

am zi-s cu un zâmbet superficial:

– La revedere Lu!

Și am coborât repede scările, m-am afundat în oraș, se-ncheia și seara de 16 septembrie, ne apropiam de echinocțiu, vara era-n ultimele ei zvârcoliri, era totuși foarte cald, eram în ziua

hawaiană de Mahealani, din luna Hilinehu, la o lună fără două zile de când o cunoscusem pe Monica, în ziua de Laan-Ku-Kahi din luna hawaiană Hinaieleele.

Eram cu 37-38 de ani înainte de terminarea mileniului, în septembrie 1963 și eu, Sandu Pascu, băiat de 21 de ani, eram la unul din capetele mileniului mare îndrăgostit platonice, la celălalt capăt era Abélard, și iată-le și pe cele două mari dive ale mileniului, pe Eloiza, descompusă de veacuri într-un mormânt francez, iar pe Monica în vârstă doar de 18 ani și neputând desigur să doarmă, nu de dragul meu ci de frica examenului de a doua zi și totuși era și ea și este poate o femeie-reper în iubirile mari ale mileniului nostru.

Între 17 și 21 septembrie am mai tot vorbit la telefon, ea tot dădea examene, a dat scrisul la anatomie și la chimie și tot se plângea de apendicită.

Convorbirile telefonice erau lungi, întretăiate de lungi tăceri, maxima era la umbră între 28 și 31 grade, minima era între 11 și 14 grade, temperatura aerului la ora 8 dimineața între 15 și 18 grade.

CAPITOLUL XIV: Biblioteca din parc. Despre Costum. Grădina Hesperidelor. Din nou pe strada Polonă. Bătaia cu corcodușe. „Dâ-gâ-dâm! Dâ-gâ-dâm! Pe cai!” Șpilă. „Le nostre labbra...”

Pe 21 septembrie când ne-am întâlnit iar, era sâmbătă.

Ne-am întâlnit la biblioteca „Alexandru Vlahuță” din parc. Așteptând-o am mai cochetat cu două fete pe care le cunoșteam și mai era acolo un prieten, era Costum, student la Politehnică, un tip foarte ciudat, mare priceput la fizică, încă din timpul liceului, unde el era cu o clasă înaintea mea.

Când eram în ultima clasă a trecut și el pe la noi, după ce devenise student. S-a așezat în ultima bancă. Era tocmai ora de fizică. Profesoară era Bombonica, așa o chema, nu era nici un fel de poreclă și cum îl vede pe Vladi începe deodată să țipe:

– Vladi! Vladi!

Vladi sau Costum, cum îl poreclisem noi, era într-adevăr un fenomen la fizică și nu e de mirare marea bucurie a lui Bombonica.

Noi îl poreclisem Costum la biblioteca din parc, fiindcă venise la un moment dat în fine într-un costum de haine și așa i-a rămas numele: Costum.

Stam acum de vorbă cu Costum, care citise până atunci un roman polițist și dintr-odată a apărut Monica.

M-am ridicat imediat și m-am dus lângă ea. Își luase de învățat. Nu primise încă rezultatul de la scris și învăța în continuare. Eu mi-am luat niște reviste și am început să le răsfoiesc.

Eram cu o bluză uni, roșie sub scurta mea neagră.

Dar n-am stat mult la bibliotecă și am pornit prin parc.

În vara târzie parcul se desfășura, deși vetust, deși convențional, ca o grădină nouă. Parcă eram în Grădina Hesperidelor, deși nu știu ce e această grădină, dar uite chiar acum am să dau telefon unui cadru didactic de la catedra de limbi clasice a Universității București și am să-l întreb.

Numai un moment.

– Alo! Dacă nu deranjez, cu Adrian vă rog.

Dar Adrian nu era acasă.

Atunci i-am dat telefon lui Ion Șochete, fostul camarad de armată, ajuns între timp și el cadru didactic la aceeași catedră..

– Ce e, dom’le, Grădina Hesperidelor? am întrebat eu.

– Nu știu, e ceva cu mitologia clasică, a răspuns el.

– Nu poți să afli?

– Ba da, stai să mă uit într-un *Larousse*.

Și mi-a explicat Ion Șochete că Hesperus a fost fiul lui Atlas și al Aurorii și a fost preschimbător într-o plantă. Că prin extensie de sens Hesperus se mai numește și steaua Venus sau

înseamnă pur și simplu *seară*. Iar Hesperidele au fost surorile lui Hesperus, care locuiau într-o grădină în care pomii erau încărcăți cu mere de aur.

Deci comparația mea a fost bună.

Cerându-mi scuze pentru această divagație și pentru operația de documentare făcută chiar sub nasul domniilor-voastre, iubiți cititori, să continuăm cu blânda seară de 21 septembrie 1963.

Am ajuns deci la lac, n-am mai ajuns însă până în insula Trandafirilor și când am condus-o pe Monica înapoi m-a rugat s-o duc iar pe strada Polonă, unde mai fusesem și-n seara de 20 august.

Iar cânta ea melodia aceea italiană cu „*le nostre labbra inaridite*” și iar baleta ca și în seara de 20 august când fusesem pe aceeași stradă.

De ce oare? O legau anume amintiri de această stradă și de ce strada avea acest cântec? Oare nu era vorba de ceva în legătură cu Mario? Mai ales că și cântecul era italian.

Pe drum am discutat despre copii.

– Îmi plac tare mult copiii, a spus Monica.

– Și mie, am recunoscut eu. Dar cui nu-i plac copiii?

– Mie cel mai mult, a spus Monica și ne-am oprit în fața aceleiași case ca-n seara de 20 august, cu aceeași treaptă intrând direct în trotuar.

Monica s-a ridicat pe treaptă. Eu am rămas jos. Capul meu s-a apropiat încet. Monica a lăsat fruntea-n pământ și am sărutat-o pe frunte.

Exact aceeași scenă ca și în seara de 20 august, exact același cântec, exact aceleași mișcări de dans.

Singurul lucru nou era discuția despre copii.

Deși era târziu m-am întors în parc. Nu mai era nimeni la bibliotecă, m-am întins totuși într-unul din fotoliile de papură și mi-am aprins o țigară.

Monica va reuși la facultate, de asta eram sigur. Ce se va întâmpla însă după aceea? Pentru mine singurul lucru important era Monica. Din apropiere se auzeau cuvintele și muzica de la filmul care rula la estrada artistului amator din apropiere.

Ce liniște și pace era la bibliotecă!

Eu totuși nu iubeam liniștea ei. Preferam să fiu acolo cu prietenii, cu echipa noastră.

– Hai să mergem la film, zicea Moleculă, e un film cu cai, dâ-gâ-dâm, dâ-gâ-dâm, pe cai, *of course!*

– Unde joacă, mă?

– Aici, la estradă.

– Haidem!

Și ne duceam cu toții la film.

Sau venea Manițoiu

– N-ai un leu și patruzeci de bani de o tesco mică?

– Am.

– Hai! *Tesco utile dulci!*

Noi transformasem horațianul *miscuit utile dulci* în *tesco utile dulci*, și era vorba evident de renumitul rachiu de tescovină, care se bea la Bolta Rece cu 1 leu și 45 de bani 50 de grame. Dar acum nu se mai găsește tescovină la Bolta Rece, e-hei, s-au schimbat vremurile!

Într-o seară am făcut două echipe și ne-am luptat cu corcodușe galbene. Într-o echipă eram eu, cu Tedi, Moleculă, Hipodrom și Spoitu, și șeful era Tedi. În cealaltă echipă erau Costum, Stavros, Manițoiu, o fată Angelica, Capșe și încă unul, căruia-i spuneam Blondu.

Juriul era format din trei fete. Președintă era Doina Scandal, o fată care vorbea foarte tare, parcă se certa tot timpul când vorbea, cu vervă, e drept și râdea de se prăpădea din te miri ce. Adjunctele ei erau Ella, o fată de care era îndrăgostit Manițoiu, care era cel mai înalt din tot grupul, și o fată pe care o chema Rosita, de care era-ndrăgostit Moleculă și era Rosita și ea mică ea o moleculă.

Mai venea pe la bibliotecă și un băiat căruia-i spuneam Petrol. Așa-l botezase Alcoolicul, care stătea pe aceeași stradă cu el, de când văzuse filmul documentar *Petrolache Făt-Frumos*.

Fiindcă Nini nu era un băiat frumos, Alcoolicul îi spunea cu cruzime Petrolache sau Petrol și am preluat și noi acest apelativ.

De fapt Nini nu era urât, avea doar niște buze foarte groase și botul ieșit înainte; iar Alcoolicul nu era nici el chiar o cadră, deși avea trăsături mai regulate.

Odată fusesem mai mulți la Boltă, fiindcă ne-ntâlnisem în parc cu Șpilu, fostul nostru profesor de matematică de la liceu, căruia-i cam plăcea să bea și am cerut un kilogram de țuică și am băut împreună cu Șpilu.

Îi ziceam Șpilu, fiindcă vroia mereu să ne demonstreze că există în matematică mereu un anume secret, dar el nu-i spunea șpil, noi totuși l-am poreclit Șpilu.

Venea uneori băut la școală și atunci ne făcea albie de porci. Mie nu-mi spunea pe nume ci mult mai simplu ăla.

– Să știe ăla că dacă nu-i atent o să meargă la cărat cartofi!

Sau când mă scotea la tablă să m-asculte spunea doar atât.

– Să iasă la lecție ăla!

Și invariabil luam 3 sau 4. Norocul meu că nu eram chiar tâmpit și reușeam la teză să scot un 7 sau un 6, așa că treceam cu 5.

Până-n clasa a 8-a, cum se spunea pe atunci, aveam la matematică nota 5, dar 5 era atunci nota maximă. În anul școlar următor, 1957/58, când s-a revenit la sistemul de notare până la 10, eu am rămas tot cu media 5, dintr-o inerție inexplicabilă. Și așa am rămas până la sfârșitul liceului. De-aia nu m-am făcut inginer, deși toată familia mea ar fi vrut să mă facă inginer, mai ales că asta erau cam toți: taică-meu, frate-meu și mai mulți veri și unchi, toți din partea lui taică-meu.

Acum stam la bibliotecă, stam singur, filmul se-auzea, și un fapt nedescris până acum care s-a-ntâmplat în seara aceea pe drumul de pe strada Polonă îmi stăruia sistematic.

De fapt era lucrul cel mai important. De fapt era lucrul care mă făcea să cred că intrasem într-o etapă importantă, decisivă.

Când mergeam pe drum și ea cânta „*le nostre labbra innaride...*”, deci ceea ce ar însemna în limba noastră „buzele noastre...” dar uite că în dicționar nu se găsește termenul *innaridito*, dar să caut la *inaridito*. *Inaridito* este. Înseamnă „uscat”, Deci „buzele noastre uscate”, nu? Deci asta spunea. Eu credeam atunci că e *innaridite* și înseamnă „neînălțate”, dar cum să fie ele neînălțate, niște buze, și până acum n-am știut, dar iată că știu, se scrie cu un singur *n inaridito* și înseamnă uscat.

Deci, în timp ce cânta, la un moment dat capetele noastre se-apropiară, foarte scurt, i-am simțit gura trecând rapid prin dreptul buzelor mele, dar n-am fost suficient de prompt, capul ei mi-a scăpat, am rămas destul de mofluz, ea a continuat să cânte, eu am continuat să merg pe lângă ea, eram ca doi cai sau doi boi înhămați în aceeași atelaj și cum stam la bibliotecă mi-era mai mult decât necaz.

Cum putusem scăpa acest prilej nemaiauzit, nemaivăzut, cum putusem să fiu atât de prost?

CAPITOLUL XV: Recapitulări și calificative. Listele de la facultate. Păcăneala. Olga și Tuți. Vederea. Cișmigiul. Iar păcăneala. Monica Vitti. Arhitecta și Blow-up. Grădina Icoanei. Ceaiul de la Nina. Lili ochelarista. Câț și miau! Alcoolicul, Petrolache, trenul, Șpilu și Victorița.

Marea mea prostie era că aveam impresia a fi ceva absolut tot ceea ce spunea. Și nu era așa.

Dar ea prezenta în așa fel lucrurile încât așa părea.

Dar asta era o formulă estetică mai mult sau chiar estetizantă.

Dar eu nu disociam. Eu luam totul tale-quale.

Nu e bine să crezi totul și să iei totul așa cum pare. Deși e mai bine cu iluzii.

E mult mai bine cu iluzii.

Dar iluziile te duc de râpă, ca și băutura.

Iluziile sunt minunate, tranchilizante etc., dar dau și fenomene secundare, ca și tranchilizantele: meprobramatul, carbaxinul etc.

Dar iluziile sunt ale tinereții, ale încrederii nețârmurite.

Totuși să recapitulăm în ce situație eram eu imediat după întâlnirea din 21 septembrie.

Și să caracterizez perioadele între 18 august, când am cunoscut-o Pe Monica și data de 21 septembrie, unde am ajuns cu vorba.

Pentru 18, 19 și 20 august calificativul nu poate fi decât EXCELENT! Pentru perioada următoare, formată din scrisori, absență și răspunsuri la scrisori să dăm calificativul: BINE. Aproape chiar FOARTE BINE. Am și rezerve, după cum se vede, pentru că eu i-am scris 4 scrisori sau 5, iar ea mi-a scris 2. Pentru reîntâlnirea din 12 septembrie calificativul e BINE. Cu seara de 12 septembrie intrăm oarecum în declin. De ce a trebuit să ne-ntâlnim și seara? Și-apoi de ce m-am lădat c-am să-i spun ceva important și nu i-am spus? Cu data de 16 septembrie scad și mai mult și abia mă mențin la nivelul de SATISFĂCĂTOR. E totuși SATISFĂCĂTOR, pentru că a lăsat-o pe Jeanine și a mers cu mine-n parc. Și de ce dacă știa că eu o aștept a ieșit totuși cu Jeanine? Ar fi trebuit să-i dea drumul lui Jeanine înainte și pe urmă să vină ea. Ce rost avea s-o cunosc și pe Jeanine? Poate totuși că a vrut să aibă cu cine se sfătui, să-i spună și Jeanine ce impresie fac, ceea ce nu e bine, ceea ce n-avea rost, era pur și simplu o prostie. Parcă mă pusese în vitrină. Și apoi când ne-am despărțit, pe data de 16, am avut o oarecare discuție, e drept că nu ne-am certat, dar ea trebuia să fie mai înțelegătoare, chiar dacă a doua zi începeau examenele, chiar dacă o durea apendicele.

Ce dacă o durea apendicele? Pe mine nu mă durea sufletul? Și sufletul doare mai mult decât apendicele. E un lucru știut și răsștiut. Iar frica de-a pierde o iubire e mult mai greu de suportat decât frica de un examen și chiar mai mare decât frica de-a suporta o operație de apendicită.

Pe data de 23 septembrie, deci chiar în momentul echinocțiului, s-au afișat rezultatele de la scris. Nerăbdător, m-am dus și eu, fără să-i spun nimic lui Monica. Monica trecuse, dar vai de capul ei! Și câinele trecea mai ușor prin apă! Trecuse la oral cu numai 5,33! I-am dat telefon și i-am spus că am văzut listele, am felicitat-o.

Știa. Văzuse și ea listele. Era foarte enervată că am văzut că n-a luat decât 5,33.

- De ce te-ai dus și tu? De ce ai văzut listele? m-a întreat ea.

- Te-a supărat? m-am mirat eu.

- Da. Nu trebuia să te duci.

- Bine, dar eram foarte curios.

- Mâine începe oralul.

- Ți-e frică?

- Nu. Nu mi-e frică. Mai sună-mă tu, dar acum lasă-mă, te rog, fiindcă învăț la fizică.

- Bine, la revedere, Lu.

- La revedere Dixi, a zis ea destul de bună la suflet și a-nchis telefonul cu destulă forță.

Mi-a cam păcănit urechea, lipită cum mi-era de telefonul public și m-am dus acasă trist.

Pe 24 septembrie am vorbit iar la telefon. Era cam supărată. Totuși pot caracteriza convorbirea cu BINE. Pe 25 septembrie dimineaa i-am telefonat și i-am telefonat și seara când am vorbit foarte mult. Era veselă că luase chiar un 10 la anatomie și astfel șansele-i crescuseră mult. Terminase examenele orale. Dar ea era convinsă că o să intre. Se daseră foarte mulți de 3, 4 și chiar 5 și 6. Și ea cu un 10, un 7 și un 8 stătea foarte bine, deși la scris nu luase decât 5,33.

Deci pe data de 26 septembrie puteam să ne-ntâlnim. Dimineață i-am dat telefon, dar n-a avut chef să iasă cu mine. Seara însă, pe la ora 8, ne-am văzut.

Între timp însă, adică pe la ora 6, m-am văzut cu o fată pe care o chema Olga. N-o cunoșteam înainte de această întâlnire și nici nu știu de unde-mi știa numărul. Am hotărât totuși să ne-ntâlnim, deși Olga era nemulțumită de modul meu ironic de-a trata în aceste convorbiri.

Ne-am întâlnit la ceasul din Piața Unirii. Olga, o tipă blondă, destul de durdulie, cu un aer de poloneză, cu o față de fată dulce, a venit și cu o prietenă și asta m-a întristat.

Spre deosebire de Olga, care era drăguță, prietena ei nu era drăguță.

Veniseam la întâlnire cu un ziar în mână, așa cum stabilisem, ca să fiu recunoscut, fiindcă fata nu mă cunoștea.

- Bună ziua, a zis Oiga.

- Bună ziua, am zis eu.

- Tu ești Sandu?

- Eu sunt Sandu.

- Eu sunt Olga. Ea e Tuți, prietena mea. Am sărutat mâna și lui Olga și lui Tuți. Pe urmă am făcut câțiva pași.

Olga a trecut în dreapta mea și Tuți în stânga.

- Tot nu vrei să-mi spui de unde ai numărul? am întrebat-o eu pe Olga.

- Ba da, a zis ea, dintr-o agendă.

- A cui agendă? am întrebat eu.

- Nu știu. Am găsit-o pe stradă.

Și Olga a-nceput să râdă. Avea un râs pițigăiat. Ne plimbam toți trei prin Piața Unirii. Aveam cam puține subiecte comune, deși Olga era drăguță, dar eu știam că nu pot sta decât până pe la 7 1/2, cel mult până la 8 fără 1/4.

- Ascultă, Olga, nu vrei să ne mai întâlnim și altă dată? am spus pe la ora 7 și jumătate, după ce ne întâlnisem pe la 6 și un sfert, ea și cu Tuți nefiind tocmai punctuale.

- Nu știu, a răspuns ea, poate-ți mai dau telefon. Dar nu-mi place că ești ironic. De ce ești mereu ironic?

- Eu nu sunt ironic, am răspuns. Viața e ironică.

- Da, chiar, a rostit și Tuți.

- Cum? am întrebat eu.

- Nu se zice *cum*, se zice *poftim*, a răspuns Tuți. Am zis și eu da, chiar.

- *Da, chiar, ce?*

- Da chiar că viața e ironică.

- Nu, n-am dreptate?

- Ai, sigur că ai, a răspuns Tuți.

Dar Olga nu mi-a mai dat telefon și nici chiar Tuți, căreia Olga putea să-i dea telefonul meu. Poate chiar de aceea și venise Tuți, de rezervă. Dacă nu mă place Olga să mă placă măcar ea. Fusesem practic la o vedere. Și fetele nu mă plăcuseră.

Odată am fost însă chiar la o vedere. Dar ceva mai târziu, peste vreo patru-cinci ani. Vederea o aranjase o mătușă a mea, o cumnată a lui bunică-meu.

Am acceptat să merg la vedere, dar n-am fost de acord să vină și mama și tata. M-am dus singur. Fata a venit însă cu mama și cu tata, părinții ei.

Mătușa mea cumpăraseră niște bere și avea niște pahare mari pentru bere. Eu am fost numit pe postul de turnător în paharele cu bere. Nefiind atent câtă bere este, am umplut paharele. Dar mătușa-mea săraca nu cumpăraseră decât vreo 2 sau trei sticle de bere, așa că n-am putut umple decât 3 pahare și ceva. Neavând ce face m-am apucat să completez punând în pahareul gol și în cel umplut numai pe sfert din paharele umplute.

Și asta, gândiți-vă, dragi cititori, că se întâmpla chiar în fața oamenilor acelora! Cum m-o fi privit oare fata, cum m-or fi privit părinții ei?

Cert este că mariajul nu s-a făcut, fiindcă era vorba acum de ceva serios, nu era vorba de o simplă aventură.

E drept că poate nu mitocănia mea sau mai bine zis neatenția au fost de vină, dar poate că da.

Știu că era obiceiul pe vremuri să i se dea pretendentului la masa făcută anume să taie el friptura și treaba se desfășura la început în casă.

Dacă părinții erau deștepți, îi dădeau pretendentului un cuțit care nu taie, care n-ar fi fost politicos dac-ar fi spus că nu taie cuțitul.

Și dacă era om nervos s-ar fi enervat și-ar fi fost chiar în stare să izbucnească în cruci și dumnezei și chiar să trântescă înnebunit cuțitul peste găină, porc sau ce era și să spargă și farfuria

sana să împrăște cu sos pe alți meseni sau chiar cuțitul din găină, porc sau ce era să ajungă pe pantalonii viitorului socru și chiar să-l rănească la pulpă, nas sau altceva.

Eu nu fusesem însă nici nervos, ba am fost chiar cu zâmbetul pe buze, poate totuși că am părut distrat și asta în orice caz n-a făcut o impresie bună, dar pe mine puțin mă interesa treaba, fiindcă fata era nasoală și tâmpiică ducând încet, dar sigur, spre un cretinism. O boală totuși pe care eu aș numi-o „cretinism vulgaris”.

Dar după ce m-am despărțit de Olga m-am întâlnit cu Monica și ne-am dus în Cișmigiu. Am colindat Cișmigiul și pe la ora 9 jumătate ne-am așezat la o masă la restaurantul „Buturuga”. Am comandat o bere și un coniac.

- Eu cunosc foarte bine Cișmigiul, spunea ea.

- E și normal, stai în centru.

- Da, dar nu numai atât. Să știi că Cișmigiul are multe locuri neumblate, necunoscute, eu le cunosc.

- Cum, Cișmigiul?

- Da, chiar Cișmigiul...

A fost unul dintre puținele subiecte tratate de noi în seara aceea.

Aș putea caracteriza seara de 26 septembrie cu calificativul BINIȘOR.

Lu părea extenuată. Sta toropită-n scaun și bea alene. Pe data de 27 septembrie i-am dat iar telefon.

- Monica e-n baie, mi-a spus maică-sa, numai puțin s-o-ntreb dacă poate veni la telefon.

- Îi dau eu telefon! am auzit strigătul ei din baie, după ce maică-sa probabil îi spusese cine o caută, fiindcă eu începusem cu:

- Sărut mâinile, doamnă, la telefon este Sandu Pascu. Aș putea vorbi cu Monica?

Mama Manicăi s-a-ntors acum și mi-a spus:

- Monica a spus că o să vă telefoneze. Deocamdată nu poate ieși din baie.

- Vă mulțumesc foarte mult, am intonat bine crescut, și maică-sa a lăsat cu forță telefonul în furcă.

Iar îmi păcănea urechea. Se vede că telefonul lor era defect sau poate că așa aveau ele obiceiul, femeile din familia Vasile, să trântescă tare telefonul.

Am așteptat să-mi dea Monica telefon, dar nu mi-a dat. Era vorba să mergem la filmul Aventura al lui Antonioni, care tocmai venise și eu doream tare mult să-l văd, mai ales că pe interpreta principală o chema Monica.

Dar nu numai de asta, fiindcă nu eram tâmpit. Auzisem de Antonioni și eram foarte curios să văd filmul, știam că n-avusese succes la Cannes, dar mai multe voci spuneau că e un film de geniu.

Monica Vitti avea să povestească mai târziu reacția lui Antonioni după insuccesul de la Cannes. Citez din memorie:

„Îl așteptam în mașină. A deschis portiera, a intrat, s-a așezat la volan și s-a prăbușit peste volan plângând.” Din cauza unui film de Antonioni m-am despărțit și eu mai târziu, prin 1970, de o fată, o arhitectă, cu care eram în relații foarte bune. Într-o dimineață, mergând noi prin oraș, după o noapte petrecută în cele mai dulci gingășii, îi spun, când eram pe strada Edgar Quinet, chiar între Facultatea de filologie și Institutul de Arhitectură

- Hai să mergem să vedem *Blow-up*.

- Dar ce-i asta?

- Un film de Antonioni.

- Și cine-i Antonioni?

- Vezi stâlpul ăla? i-am arătat eu un stâlp de vizavi.

- Da, îl văd.

- Nici tu, nici stâlpul ăla nu știți cine-i Antonioni. Ești proastă ca un stâlp. Deși, mă rog, ești arhitectă.

- Așa spui?

- Așa spun, am întărit eu.

- Bine, a spus ea și brusc s-a desprins de mine și a luat-o cu pași repezi de tot și a dispărut pe strada Academiei la stânga, prin fața Facultății de matematică.

Altă dată m-am despărțit de o fată după ce-am văzut filmul lui Alain Resnais *Te iubesc, te iubesc*. Era o fată care ținea mult la mine și o fată cu totul deosebită și eu am vrut după film să mergem să bem o bere, să mai vorbim. Dar ea n-a vrut să meargă fiindcă a doua zi se scula dimineață să se ducă la serviciu.

Asiaa m-a enervat grozav.

- Du-te și bea singur o bere, mi-a spus ea. Eu nu pot să merg.

- Dar eu vreau să mergi, am insistat eu. Am mare nevoie să stau cu tine la o bere și să vorbim despre film.

- Nu, nu pot să merg, nu te supăra.

- Te încapățânezi.

- Nu, nu mă încapățânez, dar nu pot să merg. Asta m-a enervat teribil. I-am întors spatele și am plecat. Am lăsat-o așa în mijlocul străzii și nici nu m-am mai uitat înapoi.

Pe data de 28 septembrie dimineața m-am întâlnit cu Monica. Ploua încet. Am fost prin Grădina Icoanei, am trecut pe strada Maria Rosetti și eu voiam neapărat să discut serios, chiar am intrat în grandilocvențe.

Dar totuși spre deosebire de 27 septembrie când am notat calificativul RĂULEȚ, aici se poate spune BINE. De ce oare se spune BINE? Hai să vedem mai de aproape această dimineață.

În primul rând un punct slab. Întâlnirea din 28 septembrie a fost cerută de mine foarte insistent, în seara de 27, după ce ea nu-mi dăduse telefon, așa cum promisese prin intermediul măică-si.

Monica intrase la facultate. Acum ce mai vroia? De ce era așa de neliniștită? Iar eu ce mai vroiam? De ce eram așa de serios și sobru?

Cu Monica ce mai vroiam?

Eram în Grădina Icoanei și priveam pomii. Ploaia cădea de pe ramuri. Sub umbrela mea noi tremuram și Monica se enervă deodată.

- Ce-i cu tine, domnule? Iar nu ți-s boii acasă?

- Iar.

Ploaia cădea de pe ramuri. Pantofii scurmau în apa care se aduna.

Vara se sfârșea.

Stam sub umbrelă în mijlocul Parcului Ioanid. În jurul nostru blocurile păreau severe.

Era toamnă. Intrasem cu Monica în toamnă.

Ce-aveam să facem în toamnă?

Monica sta cu o mână în buzunar. Era într-un pardesiu bej. Era cu capul gol sub umbrelă. Și eu eram cu capul gol.

Auzeam bătaia ploii în umbrelă și stam și nu ne mișcam.

Am început să-nșir cuvinte. I-am dat a-nțelege că mi-era foarte dragă. Am și forțat nota puțin. I-am vorbit de mine, de ea.

Ploaia bătea în umbrelă. Bătea ca un baterist în baterie.

- Răspunde-mi, te rog, eu însemn ceva pentru tine?

- Așa în ploaie vrei să-ți răspund?

- Da, tocmai în ploaie, am insistat eu.

- Nu știu.

- Totuși, te rog, am vreo importanță? Însemn ceva pentru tine?

- Nu știu.

- Chiar nu știi deloc?

- Ba da, poate știu, dar nu e acum momentul.

- Hai să creăm momentul.

- Bine, dacă vrei cu orice preț, am să-ți spun. Da, are oarecare importanță. Are.

A ridicat bărbia din piept și m-a privit.

Apoi am plecat. Am condus-o iar acasă și seara m-am dus la un ceai.

Era ceai la Nina. M-am dus singur, fără Monica. Nici n-am invitat-o să vină cu mine. Eu treceam pe-acolo doar ca să văd ce-i cu mine. Cum pot fi eu fără Monica.

Mai erau acolo Dăru Răducanu, pe care-l întâlnisem în tren și apoi la Palatul Telefoanelor, frate-meu și mulți alții. Nu era nimeni din grupul meu. Nici Hipo, nici Spoitu, nici Tedi, nici Albinel, erau mai mult cei din grupul lui frate-meu.

Dar pe Nina o cunoscusem bine. O știam de la mare, când era în grupul lui frate-meu.

Stam pe margine și nu-mi venea să dansez, parcă ascultam după Bach pe Florentin Delmar. Și nici una din fetele de acolo nu mă interesa.

Prima fată care mă interesase a fost Pârțomega, o colegă de-a mea din clasa a doua sau a treia primară. Eram foarte prieteni, dar pe urmă mi-a plăcut altă fată din clasă, Lili. Când eram în clasa a treia, veneau la mine în casă mai multe fete și mai puțini băieți.

Lili era ochelariștă și avea un foarte frumos palton alb.

Și părinții mei știau că o plac pe Lili.

Tatra m-a luat deoparte și m-a sfătuit să n-o sărut pe Lili.

- Măi, băiatule, asta-i o treabă pentru mai târziu, fii atent.

Într-adevăr, nici nu mă gândeam s-o sărut pe Lili, dar ea era pentru mine cea mai simpatică fată din clasă și așa fi fost în stare chiar să stau cu ea mai mult împreună și să nu vorbim.

Eu aveam pe atunci vreo 9 ani și fra-te-meu avea vreo 19 ani.

Îl auzeam pe el și pe prietenii lui, care veneau la noi în casă, vorbind despre gagici.

Eu socoteam că Lili este gagica mea și eram mândru că una din cele mai interesante fete din clasă este gagica mea.

Prima oară m-am sărutat însă cu o fată mult mai târziu. Eram în clasa a zecea și mergeam într-o excursie cu școala. Erau și fete din clasa a unsprezecea, care erau mai curvulițe sau mai versate.

Jucam eu ele *Perinița* și *Gajurile*, de fapt a variantă a gajurilor, care se numea *căț* și *miau*. Ieșea unul afară și altul dinăuntru întreba:

- Căț?

și arăta o fată, pe care cel de afară nu o vedea.

Dacă răspundea cel de afară:

- Căț!

cel dinăuntru căuta altă fată până spunea în fine cel de afară:

- Miau!

și atunci fata sortită de destin ieșea pe coridor, și dacă erai băiat deștept, o sărutai sau măcar o sărutai pe obraz.

Prima oară eu m-am sărutat cu o fată la o *Periniță* când am ajuns la Turnu-Severin. Cu o seară înainte, se sărutase Alcoolicul cu o fată din clasa unsprezecea, pe care o chema Rodica și Alcoolicul îmi povestise, pe priciuri cum stam, în tren, ce mișto fusese.

Stăteam într-un compartiment cu Alcoolicul și Petrolache. Eu dormeam cel mai sus, Alcoolicul era sub mine și Petrolache jos.

A doua zi am luat-o și eu pe Rodica la *Perinița* și am sărutat-o.

Doamne, ce mișto a fost! Rodica se lăsase sărutată ușor, pe colțul buzelor și atingerea gurii ei a fost ca o baie ușoară într-un havuz. Proaspăt havuz, cu apă rece și curată și m-am întors amețit la locul meu în horă și prinzând curaj abia așteptam să mă mai scoată cineva la joc. Și-ntr-adevăr, m-a scos Victorița, o fată înaltă și foarte subțire, și cu obișnuința căpătată câteva minute mai înainte am atacat decis, fără ezitări, i-am prins batista în jurul gâtului, eram undeva la marginea orașului și ca un delfin capul meu s-a lăsat peste capul ei și un sărut ușor i-am furat cu buza mea de jos peste buza ei de sus, prinzând prin în gura mea întredeschisă toată buza ei de sus.

Alcoolicul murea de ciudă că o sărutasem pe Victorița și seara în tren pe priciuri cum stam i-am explicat eu care e toată tehnica.

Atunci intră în compartiment și Petrolache și i-am povestit și lui.

Petrolache m-a ascultat atent, ședea și fuma, era singurul din noi care deprinsese porcăria asta de fumat și enervat m-am dat jos de pe prici și am ieșit pe coridor.

Acolo era și Victorița. Am deschis geamul. Trenul mergea. Ne-ndreptam spre Băile Herculane. Cum stam amândoi cu capetele depășind geamul, aspiram mireasma nopții și scrumul de la locomotivă.

Apoi ne-am retras capetele de pe geam și ne-am uitat unul la altul. Lumina pe coridor era destul de chioară. Victorița s-a apropiat de mine, părul ei lung era răvășit de curentul care venea de pe geam și-am mai făcut și eu un pas.

Stăteam cu mâinile drepte, pe lângă trup și ea la fel sta și curentul îi răvășea părul.

Antrenat de o pală de curent, capul meu s-a izbit ușor de-al ei, m-am lăsat practic dus de curent și nasul meu cu vârful a intrat în șaua nasului ei, iar buza mea de jos i-a atins buza de sus, gura ei s-a deschis ușor, vântul intra nebunește pe geam și am închis ochii.

Nu știu cât timp am rămas așa, când m-am trezit, Victorița era în fața celui alt geam și râdea, a deschis și celălalt geam și pe urmă a lăsat capul pe geam și s-a lăsat purtată o dată cu trenul de vântul de-afară.

Dintr-un compartiment a ieșit atunci în pijama Șpilu, profesorul de matematică și a-ntrebat:

- Ce faceți, măi, aici? De ce nu vă culcați? E târziu. Hai, la culcare!

Cuminte, Victorița și-a retras capul de pe geam și, cu pași înceți, a trecut prin dreptul meu spre celălalt capăt al vagonului.

Șpilu a închis ușa și a intrat la el în compartiment, iar Victorița, care se-ndepărta, s-a oprit.

Am venit lângă ea și-am întrebat-o:

- Câț?

- Miau! a zis ea.

Și-n lumina chioară a becurilor de pe coridor iar ne-am apropiat capetele, ne-am studiat puțin cu ochii deschiși și ne-am trezit cu Alcoolicul în pijama care a-ntrebat din spatele meu:

- Ce faceți aici?

- Nimic, a răspuns Victorița.

- Dați-mi voie și mie să trec, a zis el.

- Dar unde te duci? l-a-ntrebat Victorița.

- Mă duc să fac pipi, a răspuns Alcoolicul, care și-a făcut loc pe lângă noi și l-am văzut dispărând în fundul coridorului.

- Ce faceți, măi, nu vă culcați? l-am auzit acum iar pe Șpilu, care striga șoptit din dreptul compartimentului lui.

Atunci Victorița mi-a întors spatele și a intrat la ea în compartiment.

Revenind, îl vedeam pe Șpilu încruntat, așteptând să mă vadă intrat în compartimentul meu și din fundul coridorului apăru Alcoolicul care venea alene de la closet.

Am intrat în compartiment și Petrolache fuma acum altă țigară.

- Vezi că e Șpilu pe coridor, am zis eu și m-am urcat sus la etajul doi unde stăteam.

Alene a intrat Alcoolicul și s-a culcat și el.

Șpilu a deschis ușa peste cinci minute

- Ce faceți aici, nu vă culcați?

- Da' n-am făcut nimic, don' profesor! zise Alcoolicul.

- O să mergeți la cărat cartofi ! spuse Șpilu. Unde e ăla?

- Aici, don profesor, am zis eu de sus.

- Te-ai mai liniștit? Ce tot faci pe coridor cu Vasilescu?

Vasilescu era Victorița.

- Nimic, don' profesor.

- Las' că vă știu eu.

Închise pe urmă ușa.

- Vezi că n-a simțit tutunul? zise Petrolache.

- N-a simțit că fumează mai mult ca tine, am zis eu și precis era și băut.

- Da, cam mirosea, zise Petrolache.

- Poți să stingi lumina? a-ntrebat Alcoolicul.

- Stai că mai am puțin, zise Petrolache care tocmai citea un roman polițist.

- Ce dracu, bă, nu l-a prins? întrebă Alcoolicul.

- Stai, că mai am puțin, zise iar Petrolache.

Mie-mi venise în fine somnul. Încet, intram în somn ca o corabie în port și Victorița intra și ea probabil în somn și ca prin vis am simțit că se stinge lumina, probabil îi venise somnul și lui Petrolache, iar Alcoolicul se auzea sforăind ușor ca un vapor cu aburi care sosește-n port sau care pleacă din port.

CAPITOLUL XVI: La Universitate. O floare. Văpăi. Lumina felinarelor. Există moartea? Pe bordură. Afurisenia. Casa liftului.

Chiar la începutul lui octombrie a fost ziua ei. Spunea că împlinește 18 ani.

Având în vedere acest fapt, am intrat într-o florărie, am cumpănat niște garoafe, am angajat un comisionar și i-am trimis garoafele.

Între timp ea începuse facultatea. La 1 octombrie se deschiseseră cursurile.

M-am dus și eu pe la facultate. Deschiderea festivă a cursurilor se făcuse pentru noi cei de la Universitate în aula Facultății de drept.

Eram curios ce orar am. De fapt știam materiile. Trebuia să optăm și pentru unul din cursurile speciale. Eu am optat pentru liberatură universală și comparată în cadrul căruia Tudor Vianu ținea un curs despre „Istoria ideii de geniu”. Nu e de mirare că am optat pentru acest curs.

La istoria literaturii române făceam seria noastră cu Crohmălniceanu, literatura universală cu Romul Munteanu, estetica cu Stroia, materialismul cu Stela Cernea, metodică cu Beldescu, gramatica istorică cu Jacques Byck și istoriografia și critica literară cu Savin Bratu. Seminarii făceam la multe materii cu aceiași profesori care predau cursurile, fiind grupa noastră cea dintâi în ordine numerică.

La facultate îi reîntâlneam pe băieții din armată, iar în armată avusesem prilejul să-i cunosc mai pe toți băieții din an, fiindcă în anul nostru eram foarte mulți studenți, aproape 300 și deși băieții erau în minoritate eram destui.

Printre colegii mei de grupă erau turcul Ali Bulat, de care am mai povestit, un ardelean care era un om foarte cu multă judecată și avea un ghiul mare pe deget, mai era și San'du Gavrilă pe care-l întâlnisem în tabăra de la Sinaia, un fost boxer, care fusese campion național de juniori la categoria semigrea și un chinez. Restul erau fetele.

Cea mai frumoasă fată din facultate era cu un an mai mică. Erau îndrăgostiți de ea în taină sau pe față cei mai interesanți băieți din facultate, sau măcar fuseseră. Fata asta când zâmbea se cutremurau scările pe care le călca, se luminau coridoarele și toți nu-i spuneau decât simplu: Floarea.

Bineînțeles n-o chema Floarea, dar așa îi spuneam. În anul doi când fusesem la muncă patriotică, după terminarea cursurilor, mă-ndrăgostisem și eu de Floarea.

Când îi spuneam lui Monica de fosta mea dragoste mă gândeam nu la Gaby ci la Floarea. Floarea fusese adevărata mea dragoste.

De fapt nu fusese nimic între noi. Acolo, la muncă patriotică, îi furasem un sărut la *Periniță*, iar ajunși în București, după ce-ncepusem cursurile, am fost o dată cu ea la teatru. Altă dată am invitat-o la cinema. Dar n-am avut noroc.

Cu o seară înainte prietena ei cea mai bună, colegă de grupă cu ea, mă surprinsese în Cișmigiu cu altă colegă a lor, pe care o cunoscusem tot la muncă patriotică.

Nu știu sigur dacă mă văzuse sau nu, dar Floarea a doua zi n-a vrut să mai stea de vorbă cu mine când am întreat-o dacă vrea să meargă cu mine la film.

Odată, când Floarea era-n bibliotecă și citea ceva, i-am lăsat un bilețel pe care am scris: „Spor la muncă și te iubesc”, exact ca în textul melodiei de muzică ușoară care se cânta pe-atunci:

„Macarale! Macarale!
Spor la muncă...”

Și te iubesc!"

Când eram în satul acela de lângă București, la tabăra de muncă patriotică, treceam spre câmp în zori de zi și vedeam pentru prima oară-n viața mea ciocârlia țipându-și cântecul și intrând în norii delicați ai dimineții.

Uneori pe drum Floarea cânta. Mergea lângă prietena ei cea mai bună cu sapa pe umăr și eu eram ușor în spatele lor și Floarea cânta.

Ciocârlia țipa și se urca în ceruri, iar Floarea cânta.

Avea un glas ușor voalat, tremurat și în curățenia aerului prin case treceam, Floarea cânta melodii populare grave, nostalgice și eu i-am spus grav, serios, că are mult talent.

Dar Floarea mi-a pufnit în nas. Nu mă credea.

La focul de tabără în câte-o seară spuneam poezii și cântam. Cânta și Floarea la focurile noastre de tabără și pe urmă mergeam la cantină și dansam. Câteodată jucam *Perinița*.

Într-o seară eu și Floarea am rămas până mai târziu pe un pled. Ea mesteca un fir de iarbă, era trântită pe burtă și cine știe la ce se gândea.

Mi-am scos haina și i-am pus-o pe umeri, aplecându-mă s-o învelesc aș fi putut foarte bine s-o sărut, măcar pe păr, dar numai am învelit-o au haina. Floarea a aprins un chibrit. Apoi l-a stins. Nu fuma. Se juca numai cu chibriturile mele.

Într-o noapte am visat chibritul aruncat de ea cum aprinde tot grâul. O văpaie imensă se ridica, eu mă rpezeam s-o saivez, o căutam înnebunit, Floarea țâșnea din trupul flăcărilor și treceam puternici prin flăcări, prin galbenul arzând și la cantină amândoi dansam un cha-cha în atmosfera binefăcătoare a serii și gura mea îi apăsa gura și rupeam cu dinții din ea ca o pisică trăgând de o bucată de carne însângerată și treceam la lumina marilor flăcări, dezbrăcați. Floarea cu sânii ei mici, ridicați cu sfârcurile ca niște boturi de avioane și-ngenuncheam în mijlocul flăcărilor, îngenunchea și ea și-i sărutam încet sfârcurile și obrazii ei se zgâriau de fața mea nerasă, ultimele focuri se stingeau și apărea măreț soarele găsindu-ne îngenuncheați, cu brațele peste brațe ca la un joc și eram carbonizați în mijlocul acestui grâu care nu mai ardea și odată la o reuniune la facultate am dansat pentru ultima dată. Cânta *Cielito Lindo*. Apoi a venit prietena ei și a luat-o și au plecat în altă parte a sălii, iar eu a trebuit să-mi caut alte parteneri și acum la începutul lunii octombrie 1963 mă lovesc aproape de ea la intrarea-n facultate.

- Ce faci? Abia am așteptat să te revăd.

- Și eu abia am așteptat, a spus Floarea, eram nerăbdătoare să-mi văd toți colegii, toate fetele. Tu ce mai faci?

- Eu, bine, am făcut și eu armata, știi, cu ceilalți băieți.

Și printre lumea care trecea pe strada Edgar Quinet, Floarea s-a-ndepărtat și eu în ziua aceea știind că e ziua lui Monica, m-am dus, am cumpărat florile și le-am trimis cu comisionarul.

Seara am așteptat-o pe Monica să se-ntoarcă de la cursuri.

Monica a venit, cu prea puțină întârziere, mi-a mulțumit pentru flori, mi-a mulțumit c-am venit, de altfel ne-nțelesesem să ne-ntâlnim seara.

Cred că venea de la o disecție.

S-a dus întâi să facă un duș.

Eu am așteptat-o.

Am mers în parc și acolo am sărutat-o pe obraz. Eram din nou la banca noastră din Insula Trandafirilor, de lângă bustul lui Chopin.

Luminile felinarelor de peste lac săpau în apă dăre care se refractau.

Stelele treceau prin coama sălciei de deasupra noastră și ne umpleau de nostalgie sufletul.

- Azi am avut disecție, a spus Monica.

- Și, cum ai suportat?

- Bine. Dar, ia spune-mi, ce crezi despre moarte...

- Nu cred nimic, am răspuns, dar mi-e frică.

- Mie nu mi-e frică, a spus Momca.

- Dar știi, am revenit eu, există unele indicii că moartea n-ar exista.

- Și crezi asta? m-a-ntrebat ea.
- Uneori cred.
- Atunci de ce ți-e frică? Mie nu mi-e frică. Am chiar o convingere secretă. Moartea nu există. Moartea doar ne-o închipuim.

Stelele continuau să treacă prin ramuri. Monica și-a aprins o țigară. Din dărele de lumini care se frângeau în lac se desprindeau în mii de particule culori irizate și m-am apropiat de Monica și-am sărutat-o pe obraz. Tocmai trăgea din țigară. Scrumul i-a căzut pe fustă. Și-a scuturat scrumul.

- Vezi ce faci?
Eu n-am mai zis nimic și iarăși am tăcut mult timp.
- Nemurirea, a-nceput Monica, e o consecință firească a sufletului.
- De unde știi?
- Tocmai din suflet, a zis ea și s-a-ntors cu capul spre mine, avea acum ochii galbeni de tot, aproape galbeni ca lămâia și doar un contur ușor verde, ca un vas de sânge verde, dar un verde adânc fioros, care îi trecea perfect rotund în jurul punctului negru al ochiului.

Unde era oare sufletul Monicăi? Și ce vroia să facă din el?
- Nemurirea, am zis eu, nu e numai în suflet, e în tot. Nu ți se pare că existi dintotdeauna?
- Ba da. Chiar odată m-am visat la castelul Huniazilor, deși nu-l vizitasem niciodată. Când l-am vizitat, peste un an, mă simțeam ca la mine acasă. Asta nu-ți spune nimic?
- Ba da. Acum însă o să râzi.
- N-aș vrea să râd.
- Și totuși ar trebui. Și eu cred în reîncarnare. Dar cred că am fost găină, nu e ceva de râs?

Monica nu râse.
- Ai tăiat vreodată o găină? m-a-ntrebat ea.
- Nu. N-aș putea să tai o găină. Dar l-am ajutat pe bunicul meu să taie un porc.
Monica își aprinse direct de la țigara care se termina o nouă țigară.
- Uite, mi-am cumpărat și țigări. Am devenit o fumătoare adevărată.
- Când ieșiți de la disecție fumați cu toții, nu-i așa?
- Da. Fumăm toți. O singură fată nu fumează. Dar o să fumeze și ea.

Vântul încerca să-i ridice fusta. Venea perfid din lac, o mângâia întâi pe glezne, îi trecea peste gât și o apuca de păr trecându-i în spate și trăgând-o ușor. Pe urmă cu o mișcare neașteptată bătea de jos și încerca să-i ridice fusta. Cu o mână fuma și cu o mână își păzea picioarele. Mi-am aprins și eu o țigară. Peste lac strălucea și luna. Era o lună mare albă, ca o tîpsie de mărgean. Lumina ei se umbrea în contururi și-n pete fără formă. Ramurile subțiri ale sălciei amorsau drumul privirii noastre și ramurile băteau și sufereau vântul și prin trandafirii morți, pe straturile de pietriș, cădea câte o ramură uscată și se-auzeau pași.

Trebuia să ne-ntâlnim în seara aceea la ora 8. Venise abia la ora 8,20. Până făcuse dușul, până se schimbase, se făcuse aproape nouă. Ne surprinse pe bancă ora 11.

În seara de 6 octombrie, deși era luni, a fost la mine o mică petrecere. Când am condus-o spre casă am așteptat tramvaiul în Piața 7 Noiembrie. Eu obosisem și m-am așezat pe bordură, ea a rămas în picioare.

Ernm în fața unui ceasornicar. Eu stăteam deci pe bordură, iar ea privea liniștită ceasurile din vitrină. A venit tramvaiul și cumiști ne-am urcat, am scos bilete și-ntr-un târziu am ajuns în centru.

Pe scările ei, la despărțire, m-am repezit la ea și am sărutat-o. Gura ei avea un gust de ciuperci crude. Sărutul mai mult a fâlfâit, a fost o trecere rapidă, ca de pasăre, Monica a-ncercat să fugă pe scări, eu am prins-o de mână și i-am șoptit:

- Stai !
- Ce-i cu tine?
- Mon ca, te iubesc !
- De ce-mi spui asta?
- Fiindcă te iubesc, te iubesc ca un nebun, înțelege-mă. Uite, îți spun iar și mereu: te iubesc...
te iubesc...

- Încetează. Nu trebuie. Acum? De ce?
- Te iubesc, Monica.
- Și ce vrei?
- Tu nu mă iubești.
- Nu știu încă. Acum trebuie să plec.
- Vreau să fumez o țigară. Ultima țigară.
- Ești ca un condamnat.
- Sunt.

- Bine. Hai să fumăm o țigară.

Ne-am așezat pe un intrând al scârilor. Am aprins o țigară pentru ea și i-am întins-o.

- Tu nu fumezi? m-a-ntrebat ea.
- Ba da...
- Vrei s-o aprinzi mai târziu, ca să stau mai mult?
- Monica, ești o afurisită!
- Ce sunt?

- Dar ești de o afurisenie artistică!

I-a plăcut Monicăi această completare

- Ce om ești și tu, domnule!
- Mă cheamă Dixi, nu domnule!
- Așa te cheamă... Dixi...
- Monica, spune-mi, o să fim fericiți?
- Ce vorbă-i asta?

Tocmai urcau scările o pereche. Noi șopteam și eram cufundați în umbră. Băiatul îi prinse fetei obrazul în palme, îi luă capul ca pe o minge și se-nfipse ca o lipitoare. Sărutul dură.

Apoi fata urcă scările, în fugă și băiatul ieși destul de sobru. Rămasem iar singuri.

- Nu știu cine-o fi fata, spuse Monica.
- Nu e vecina ta?

- Ba da. Dar n-o cunosc. Poate s-a mutat de curând. Acum trebuie să plec.

Atunci când ne-am ridicat singura mea dorință era s-o sărut din nou. Ne-am apropiat de casa liftului. Monica apăsă pe buton. Dar liftul era chiar la parter. Cu o mișcare repede, Monica pătrunse-n lift și trase repede ușa. Îmi făcu un semn cu mâna și liftul porni rapid în sus.

A doua zi după-masă, știam că are cursuri dimineață, am sunat la ușa ei.

CAPITOLUL XVII: Pe nemțește. O cafea? La Colțea. „Albina“. Câinele flămând. Sala Dalles. Duminică dimineață. Holistica. O scrisoare netrimisă. În genunchi. O nouă scrisoare. Voință cu ideal. Nea Costică. Restaurantul Gării.

A apărut în ușă o femeie între două vârste, cu o față destul de veselă.

Era maică-sa. A apărut și Lu, foarte surprinsă, cam prost impresionată de prezenta mea neașteptată.

Mi-a șoptit, în trecere, fără s-o audă maică-sa.

- Ai venit să mă ceri?

M-am poftit singur în fotoliu.

Era un interior burghez, plăcut, lipsit de extravaganță, cu mobile decente, foarte asemănător ca aer cu interiorul meu de-acasă.

Mama ei veni în salonul unde eram și-ncepu să-i vorbească pe nemțește. Înțelegeam și eu germana și nu-mi prea convenea ce zicea de mine.

- *Mammichen, aber er kann deutsch!* zise Monica, atrăgându-i astfel atenția că eu nu sunt chiar chinez în această limbă.

Tot în limba germană maică-sa îmi ceru scuze și dispăru.

- Spune-mi, Dixi, ce dorești, spuse Monica rece.

- Nimic, am venit să te văd.
- De ce nu m-ai anunțat?
- Am vrut să te văd imediat, n-am vrut să te poți eschiva.

M-am ridicat de pe fotoliu și am privit pe geam. Afară ploua. Treceam pe sub zodia Balanței, zodie în care ea chiar era născută.

În *Rojdenicul popii Vasile* de la 1620, publicat de N. Cartoian, se spune că fetele care se nasc între 20 septembrie și 20 octombrie vor fi fățarnice, iuți și norocoase la măritiş. De vor văduvi nu se vor mai însoți.

Vor avea ochi căprui și vor fi rotunde la obraz. Schimbătoare la caracter vor fi, pasionate în amor, dar și schimbătoare.

Monica tot timpul părea că spune lucruri decisive, că fiecare vorbă a ei este hotărâtoare. Și că e mereu sinceră.

Dar era foarte ipocrită. Când eu eram tocmai inversul. Eram, vorba aceea: „Ce-i în gușă și-n căpușă”.

Și totuși ipocrizia exista, ipocrizia există și tocmai în iubire ipocrizia este și trebuie să fie foarte importantă. Chiar actul iubirii, chiar treptele acestui act sunt un șir neîntrerupt de ipocrizii.

Totuși, să nu mai vorbim de ipocrizie. Eram acum sus la Monica și priveam pe geam.

- Să-ți fac o cafea? m-a-ntrebat Monica.
- Nu, lasă, am să plec.
- Bine, a zis Momca.
- Nu vrei să mergem la cinema?
- Nu, a zis Monica.
- Păcat.
- Nu pot, a răspuns Monica, am de învățat.
- Bine, atunci am să plec, am zis eu fără-a fi însă convins.

Și am insistat:

- Chiar nu vrei să mergem?
- Nu, nu pot, trebuie să învăț.

Între zilele de 7 octombrie și 16 noiembrie nu mai știu ce am făcut în fiecare zi. Nu mai mi-am notat. Probabil că pe 7 octombrie mi-am notat totul ca să văd în ce stadiu sunt, pe urmă am renunțat.

De la 16 noiembrie am notat iar cu conștiinciozitate. Ne-am întâlnit însă și în perioada pe care n-am notat-o.

Ne-am întâlnit de multe ori. Să spicuim din întâmplările nedatate.

În toamna aceea ruginie ne-am plimbat o dată cu troleibuzul. La capătul troleibuzului, Monica a cules frunze. În troleibuzul cu care ne-am întors, taxator era un coleg de clase primare pe care nu-l mai văzusem de nu știu când. Taxatorul avea un frate arierat.

Într-o după-amiază trebuia să ne-ntâlnim în fața bisericii Colțea. Venind ceva mai devreme, am intrat în biserică. Nu eram un credincios, totuși ceea ce eu trăiam era o credință. Biserica devenise pentru mine un loc necesar. M-am dus la o icoană și m-am rugat. M-am concentrat puternic, apoi am ieșit în aerul de afară, era o după-amiază puternică de toamnă și noi mergeam prin cofetării, la Union, la Albina, la Universității, beam cafea, la Albina aveam chiar colțul nostru, undeva aproape de bar, lângă stâlpul cel mai apropiat de bar.

La Albina și veneam noi cei de la Filologie, era cafeneaua noastră preferată, iar eu cu Monica stam lângă ultima coloană, prima cum te duci de la bar spre ușă.

Monica mi-a spus că a mai iubit-o un băiat, afară de Maria: îl chema Andrei. Mereu îi era frică de Andrei. Credea că ne urmărește. Chiar când o așteptam în curtea Facultății de medicină, credea că o urmărește Andrei. Stam în curtea facultății, pe bănci erau tot felul de băieți și fete în halate albe.

Odată mi-a spus că trebuie să ieșim pe la poarta din spate. Era sigură că Andrei ne-așteaptă undeva. Dar eu pe Andrei nu l-am văzut niciodată. Cred că nu exista decât în imaginația ei. Sau poate exista, dar fiindcă nu l-am văzut, Andrei nu era decât un mort, un mort tânăr din imaginația ei.

În același timp îmi povestea foarte multe despre un coleg de facultate. Pe Mario nu eram gelos, fiindcă Mario plecase. Pe Andrei eram oarecum gelos, fiindcă putea fi pe-aproape, dar de colegul de facultate mi-era teamă, fiindcă îl vedea în fiecare zi și mi dădeam seama că o interesează mult. Totuși nu l-am văzut niciodată nici pe coleg.

Îmi vorbea de o pisică. Spunea că are o pisică pe care o cheamă Scârbița și un câine pe care-l cheamă Leopold. Mai vorbea și de alt câine, Hector.

I-am povestit odată că am văzut un câine flămând, aproape mort de foame, care stătea trist, poate bolnav, așteptând să moară.

Monica mi-a spus că deosebirea dintre noi e mare. Eu doar am contemplat câinele. Ea însă i-ar fi dat de mâncare și l-ar fi făcut bine.

- De ce nu te-ai făcut veterinar? o întrebam eu în gândul meu, dar nu-ndrăzneau să-i spun.

Prietenul meu Manițoiu era student la Medicină veterinară.

Povestea cum profesorul de anatomie comparată venea la seminarii cu un ciolan în mână și punea întrebarea cheie:

- E de cal sau e de bou?

Și asta era pentru studenții la Medicină veterinară cum era altădată la gimnaziu puntea măgarului, adică regula de trei simplă.

Monica povestea despre prietenele ei, despre „cercuri”. Le iubea foarte mult și din când în când vedeam și eu „cercurile”. Una din ele era colegă cu Alcoolicul la Petrol și gaze.

Odată, când eram în parcul Ateneului, am întrebat-o dacă nu vrea să ne căsătorim.

- Bine domnule, a zis Monica, dar cine-o să ne țină? Tu ești student, eu sunt studentă, nu?

- Ce contează asta? am zis eu, n-are nici o importanță cine-o să ne țină.

Altă dată am fost la Sala Dalles, la o expoziție de fotografii. Monica mirosea iar a ciuperci crude. La ieșirea din expoziție, Monica m-a rugat să mă-ntorc cu spatele și și-a aranjat ciorapul care o deranja.

Pe scara ei mirosea a D.D.T. Un miros discret ca într-o bibliotecă. Am sărutat-o ușor pe Monica și mă simțeam de parcă am cules hribi.

Gura ei avea un gust sălcii, puțin amar, un gust de ciuperci crude.

Ea mi-a povestit odată de un bărbat ceva mai în vârstă care-i făcuse o curte îndrăcită și o invitate la Ambasador. Dându-i să consulte lista, ea alesese tot ce fusese mai scump, făcuse tipului o cheltuială imensă ca să-l dezvețe s-o mai invite la restaurant.

Îmi povestea mai multe despre familia ei. Într-o duminică dimineață înainte să mergem la cinema am trecut prin holul Facultății de filologie.

Eu eram un mare pasionat de staționări în hol. Noi chiar spuneam în glumă că ar exista o facultate de holistică și eu eram șef de catedră adjunct.

Șef de catedră era un coleg al meu, care fusese marinar, un băiat cu ochii albaștri, de un albastru intens, pe jumătate lipovean, pe jumătate fiu de țărani din Bărăgan. Stam cu el și cu alții pe băncile de marmoră din hol, fumam și așteptam când se da drumul de la ore ca să facem rost de niște bani să mergem la câte-o tescovină de 1 leu și patruzeci și cinci de bani sau chiar la băuturi superioare pe care le luam la „Dunărea”, la „Zori de zi”, la „Constructorul” sau la alte bodegi și restaurante care erau în apropiere.

La facultate eram un student destul de bun, dar asta mai mult fiindcă eram inteligent, nu că m-aș fi omorât extraordinar cu învățătura. Mergeam chiar la cercurile științifice și știu că la primul seminar pe care l-am făcut cu Tudor Vianu și chiar la al doilea m-am remarcat în mod deosebit.

La primul seminar eu m-am angajat să fac tocmai subiectul cel mai greu, pe care nimeni nu îndrăznea să-l abordeze, mai ales că marele profesor ne avertizase că e cel mai greu. Era vorba de prezența ideii de geniu în corespondența lui Flaubert. Eu m-am ridicat și am spus că vreau să pregătesc acest referat.

Pe data de 11 octombrie îi scriam lui Monica:

„Am rămas cu un gust amar în gură de aseară, și-n drum spre casă și până să mă culc și azi-dimineață după ce m-am trezit m-am frământat și m-am gândit.

Probabil că noi doi nu ne potrivim deloc; de aceea ți se par nefirești unele feluri ale mele de a fi. Cred că ai dreptate.

Simt totuși oboseala ciudată de-a mai fi și de-a mai crede. În ce? În tot ce-am vorbit în Grădina Ioanid, pe banca noastră de lângă bustul lui Chopin, în fața lacului... și-mi pare și rău și bine și rău și prost.

E drept că nu-mi place să te cicălesc. Dar de câte ori te văd, ne certăm. Dar numai tu ești de vină. Fiindcă ai uitat să mai fii ca altădată,

În mintea mea lucrurile trec de-a valma. Se crispează și se rup.

Se prăbușește de fapt un sistem, ca un castel de cărți de joc, baza e o carte bolnavă.

Sau eu am predilecție spre un oarecare prozaism sau într-o poezie nefirească dar cred tot ce spun.

Deși suntem aparent apropiați, suntem foarte departe. Simt că ești străină de mine și nu te-nteleg. Mă simt ca acel Daniel Mallory din „The Chorus Lady” de J. Forbes de care ți-am vorbit aseară. În ploaia înceată de toamnă, parcă într-un cuib de lumină, rămas în ceață, e fața ta, cu trăsături clare, cu gura neliniștită, cu ochii speriați de lumină. Parc-ai rămas într-o gară și m-aștepti și aș vreau să mă-ntorc și nu mă lași.

Sunt foarte trist.”

Scrisoarea n-am trimis-o. Așa se face că am putut s-o copiez și s-o înfățișez.

Într-o seară, când o rugam după obicei pe Monica să mai rămână să mai fumez o țigară, Monica nu mai vroia să rămână. Atunci am îngenuncheat. Acolo pe scări unde eram.

Ochii lui Monica au trasat puternic întunericul, apoi mi-a întors spatele și a urcat scările.

A doua zi am avut pregătire militară. Am fost la câmp la Ghencea și când m-am întors mama mi-a spus că m-a căutat Monica.

I-am dat imediat telefon.

Pe la ora 4 ne-am întâlnit. Ne-am dus la Albina și am băut cafea.

Vrând să fiu interesant, i-am spus și un banc pornografic. Monica n-a râs.

Tot în această perioadă i-am scris altă scrisoare.

„Nu poți fi ce vreau.

Aș vrea să fii a mea, fără nici o rezervă, fără nici un gând aiurea, fără neîncrederi.

Consecințele care provin din această nereușită îmi dau zâmbetul amar al celui care nu acceptă compromisul și totuși îl practică.

Cu toate calitățile tale, nu ești decât un copil prostuț. Iar eu, cu toate calitățile și defectele mele, prea nu vreau să din seama de ceea ce e normal. Deși ce e normal e nefiresc, cel puțin pentru mine.

Defectul între noi doi constă în faptul că deși în mod absolut vorbim aceeași limbă, fiecare ne gândim la altceva.

Ți-aduci aminte de discuția despre sistemul de referință? Ți-am mai vorbit în Parcul Ioanid de un anume sistem de referință și n-aș vrea să-nțelegi greșit. Chestiuni esențiale:

1. Pe tine, care te caracterizează culorile naturale, te-aș vrea poate altfel, deși ești într-adevăr tocmai așa cum te vreau.

2. Va fi nevoie de tatonări, de gânduri și de situații și de TINE ca s-ajungem la concluzia că jocul nostru de-a v-ați ascunselea e o copilărie.

3. Îți vorbesc de sinceritate și ți-o cer nespuse, fiindcă am impresia că nu te caracterizează. E poate o consecință, sau o suită de arabescuri ce ți se par drăgălașe, mie însă nu.

4. Mie nu-mi plac lucrurile drăgălașe, le prefer pe cele frumoase.

Și vreau să conchid spunându-ți că pentru mine ești în primul rând un interlocutor liric. În prezența ta supapa sufletului meu se deschide.

Iar în ultimul rând trebuie să recunosc ceva: în capul meu există o voință abstractă de a ajunge aproape de o femeie ideală.

Am crezut că o poți înlocui pe Floarea. Dar eu confund mereu abstractul din capul meu cu realitatea și vreau să văd dacă nu greșesc.

Față de tine greșesc. Greșesc mereu. Dar nu mă pot opri. Simt că alunec pe o pantă fără sfârșit și nu mă pot opri."

Nu i-am trimis nici această scrisoare.

Către sfârșitul lui octombrie am fost prima dată la teatru. Eu nu mă puteam uita la piesă, mă uitam tot timpul la Monica.

- Ce faci, nu te uiți la piesă?

- Ești mai reușită decât piesa.

- Taci, te rog, vreau să mă uit.

- Dar tu ai început, am zis eu și am continuat să mă uit la ea.

Îi studiam profilul. Ea nu putea privi piesa. Privirea mea era prea insistentă. Am luat-o de mână.

- Ne vede lumea, a spus Monica.

- Nu fac nimic rău, am șoptit eu și cu chiu cu vai piesa s-a terminat.

Prin cârciumi nu intram, Monicăi nu-i plăcea, dar am fost prin toate cofetăriile din centrul orașului. Beam cafea sau mâncam prăjituri. Vorbeam.

Într-o duminică dimineața am fost iar la mine la facultate. I-am arătat sălile de cursuri care nu erau închise, am intrat prin sălile de seminar.

Era de serviciu, în ghereta lui, nea Costică, portarul cel mai simpatic, un om foarte drăguț, la care toți studenții țineau foarte mult. Văzându-mă cu Monica, nea Costică mi-a făcut un semn cu mâna. I-am răspuns, am urcat scările, de nu știu unde se auzea muzica.

- Monica, i-am spus eu în timp ce urcam scările.

- Da, a zis ea, care era cu o treaptă mai sus și s-a întors.

Și brusc și ușor buzele noastre s-au atins și am urcat mai departe. I-am arătat amfiteatrele Odobescu și Hasdeu, biblioteca principală, în facultate nu era aproape nimeni, sesiunea era departe și fiecare student își vedea de treabă, dormea sau cine știe ce făcea, și prin bibliotecă, pe culoare, peste tot, nu era aproape nimeni.

Când ieșeau colegii mei de la cursul de literatură universală de la Rectorat III, într-un grup de clădire vecin cu grupul în care era facultatea noastră, îmi plăcea să trec cu Monica. Să mă admire toți pentru fericirea de care eram în stare.

Într-o altă dimineață am condus-o pe undeva aproape de gară. Cred că era la Piața Sfinții Voievozi. M-a rugat s-o aștept puțin, că are de lăsat un pachet. Ne uitam la trenurile care vin și pleacă.

Am băut o cafea la Restaurantul Gării.

- Noi nu ne mai căsătorim? am deschis iar discuția.

- Ba da, cred că mâine, a răspuns ea.

Prin gară trecea o mulțime de lume. Noi stam pe terasa restaurantului și alături de cafea am cerut o bere. A vrut și Monica să bea o bere.

Altă dată o așteptam în stația Ion Vidu, când știam că trebuie să se urce de acolo să meargă la facultate. Mergeam și eu cu ea o stație, mă dădeam jos la Universitate, îi sărutam mâna și mă duceam și eu la cursuri sau la bibliotecă.

Mergeam mult la cinema, mergeam prin Cișmigiu, cu Parcul Herăstrău o cam rărisem că era departe de centru și uneori o așteptam la facultate. O așteptam și când știa și când nu știa că o aștept.

Stam pe băncile-acelea sub luminile felinarelor puține și printre toți cei care ieșeau de la curs îi căutam cu ochii încordați ca niște pistoale armate silueta ușoară, înaltă, subțire, săream de la locul meu, mă apropiam, uneori în fugă, ea mă simțea și de multe ori ghiceam în ochii ei galbeni reproșul, uneori se bucura și întârziam într-o cofetărie, la un pahar cu café-frappé, uneori la *Tosca*, uneori la *Albina*, la *Universității* și ntr-adevăr cel mai mult ne duceam la *Albina* și *Universității*, dar și la *Lămâița*, la *Cofetăria Tineretului* și la o cofetărie mică din Piața Kogălniceanu.

CAPITOLUL XVIII: Inimi solitare. În lume. Galoșii. Scurta de vinilin. Singur în parc. Altă scrisoare. Lacul e un spital. Porcul. Alte scrisori. 1963 se pregătește să moară. A fost sau nu complot ? Și stelele erau impresionate. Sufletul. Fragmentul.

Fiindcă într-un fel o tot băteam la cap pe Monica și cu căsătoria de ce să nu vedem cum se prezentau niște inimi solitare. Vom lua exemplul din Italia anului 1963 :

„Anticonformist, dornic să dea și să primească afecțiune, caută pentru orele libere o prietenă. Nu contează naționalitatea ei și nici frumusețea. Cartea de identitate cu nr. 22617011. Roma.”

„Bărbat de 28 de ani, cultură superioară, prezentabil, foarte singur, după o căsătorie nefericită dorește să corespundă cu o femeie sau fată în scopul unei cordiale amicitii. Cartea de identitate nr. 33101796. Modena.”

sau

„Studentă de 21 de ani, singură, prezentabilă, vrea să cunoască o doamnă sau domnișoară de circa 30 de ani pentru cordială amicitie. Cartea de identitate nr. 34988092. Catania.”

Dar pe noi nu ne priveau aceste fete și acești băieți din Roma, Catania și Modena. Noi aveam treburile noastre. În săptămâna 18-24 noiembrie 1963 rulau în București premierele cinematografice *Tudor* (românesc), *Ah, acest tineret!* (R.D.G.), *Să ne trăiești, Gnat* (U.R.S.S.) și *Minna von Barnhelm* (R.D.G.). Continuau să ruleze *Codin*, *Electra*, *Vară și fum*, *A dispărut o navă* și *Harakiri*. La Teatrul Național se juca *Vizita bătrânei doamne*, la Teatrul de Comedie *Švejk în al doilea război mondial*, la „Tănase”, *Palatul melodiilor* și *Expoziția de muzică ușoară*.

Eu mai treceam pe la biblioteca din parc. Dar destul de rar. Biblioteca se-nchisese. Totuși într-o seară ne-am întâlnit acolo eu, Costum, Gaby Chitaristu, care era cu chitara, un băiat brunet și gras și Ella cu Ligia și verișoara lor Marcela și încă o fată căreia îi ziceam Nuți Țoapa.

Sportul popular din 25 noiembrie 1963 consemnează surpriza etapei: Farul a învins pe Steagul Roșu, la Brașov!

În *Contemporanul* din 15 noiembrie 1963 George Călinescu scria *Despre natura lucrurilor*, în 22 noiembrie scria *Orgoliul*, iar în 29 noiembrie *Indignare și mâhnire*, articol prilejuit de moartea lui Kennedy.

„J. F. Kennedy - scria George Călinescu - părea pătruns de o viziune mai lucidă în politica internațională, încât s-a putut începe cu el un dialog în care erau de prevăzut multe necunoscute și incidente, afară de unul singur: dispariția tragică a conlocutorului. Existența omului de stat s-a-ncheiat saturnian, ca într-o dramă de Shakespeare.”

Într-adevăr, în ziua de 22 noiembrie 1963, la Dallas, John Fitzgerald Kennedy murise în văzul întregii lumi, la vârsta de 46 de ani, când părea venit în lume ca un apostol al frumuseții, al ușurinței lumii.

Frumos și concret ca un actor de cinema a fost primul mare mort din suita de atentate care aveau să urmeze ajungându-se încet dar sigur în lumea de azi în aprilie 1978 la un groaznic păienjenis de organizații teroriste hidoase și la victime incredibile.

Între 1963 și 1978 au intervenit mai multe probleme în lume. Poluarea a ajuns o chestiune extrem de gravă ca și criza de energie. În schimb Neil Armstrong s-a suit pe lună. În schimb s-a pus în fabricație bomba cu neutroni și statisticile asupra înarmării ating niște cifre cu totul fantastice.

În literatura română nu s-a-ntâmpnat nimic deosebit. N-a mai apărut nici un mare scriitor. Totuși un poet, se numește Mircea Dinescu, a deschis în blazarea frumuseții obișnuite un puț mai puțin obișnuit, deși el nu e decât beneficiarul atâtor săpători mai puțin norocoși.

Pe plan mondial chiar, opțiunea estetică a intrat în desuetudine. Fiecare opțiune umană este inițial și final o opțiune politică.

În 1963 eram însă sub o zodie a esteticii, sub o oarecare distincție a fenomenului estetic de celelalte fenomene.

Monica nu mă prea iubea. Și eu nu prea înțelegeam asta. Și era foarte greu pentru mine care iubeam atât de intens s-o înțeleg pe Monica, ea ne iubindu-mă intens sau chiar ne iubindu-mă deloc.

Un sentiment puternic e autoritar și absolut, e totalitar, el nu îngăduie divagații puerile. Monica era însă chiar întruchiparea divagației puerile.

Odată trebuia să mă-ntâlnesc cu ea la ora 5. Aveam seminar între ora 3 și ora 5. Ca să pot să ajung la întâlnire, trebuia să plec de la facultate pe la 5 fără 1/4. Am stat în seminar până la pauza de la ora 4. Apoi m-am dus la bibliotecă, am luat o piesă de dragoste de Camil Petrescu și am început să citesc. Pe la 5 fără 20 m-am pregătit de plecare. Dar mi-am dat seama că îmi uitasem la seminar galoșii.

N-am vrut să-i las acolo, fiindcă precis pe urmă nu-i mai găseam și vremea de galoși era în plină desfășurare.

Am deschis ușa la seminar și toți tipii din grupă au început să râdă. Asistentul a fost enervat că am întârziat atâtă, dar mi-a șters absența. Eu m-am dus frumos, mi-am luat galoșii care stăteau sub cuier și am spus că trebuie să plec.

Asistentului nu-i venea să creadă. Grupa râdea în hohote, eu mi-am luat galoșii și am ieșit. Nu mai țin minte dacă asistentul a lăsat absența ștersă sau a pus-o din nou, în orice caz eu m-am dus fericit și fără grijă să mă-ntâlnesc cu Monica.

Pe data de 17 noiembrie era duminică, Monica mi-a dat seara telefon. Mă ruga să-i împrumut scurta mea neagră fiindcă se ducea pe munte. A doua zi, seara, am așteptat-o la facultate. Am venit pe urmă la mine acasă, ea a rămas în curte și eu i-am aruncat scurta pe geam. Nu vroiam să vadă nici maică-mea nici ceilalți din casă că-i împrumut scurta ca să nu-nceapă să mă sfătuiască să nu i-o împrumut. Am coborât și eu în curte. Monica era cu scurta mea în mână, m-aștepta lângă poartă, am coborât în fugă scările, Monica a deschis poarta, a tras-o repede-n urma ei și-a-nceput s-o țină.

Nu mi-am pus mintea cu ea, mi-era frică să n-o lovesc dacă am să-mi dovedesc superioritatea musculară, dar capul meu trecu peste poartă ca o minge de volei peste fileu și capul Monicăi blocă atacul meu, vântul încetă, eram ridicat pe vârfurile picioarelor, mă sprijineam cu o mână de poartă, Monica ținea încă poarta, obrazul meu trecu tangent cu obrazul ei, gurile se-atinseră-n treacă și-un automobil trecu în viteză pe stradă.

Monica nu mai ținu poarta, am putut să ies și eu, casa mea rămânea în urmă, o țineam pe Monica de braț, tăceam tot timpul, traversam bulevardul Mărăști, și-n dreptul gardului alb, abia văruit, al Stadionul Tineretului, ne-am oprit.

- Acum stai pe loc, spuse Monica.

Am stat.

- Să nu te miști deloc.

Nu m-am mișcat.

- Și-nchide ochii.

- Ai să dispari.

- N-am să dispar.

Am închis ochii. Monica s-a apropiat și-a cules scurt de pe gura mea o răsuflare cuminte, puțin uluită, apoi m-a luat de braț, am deschis iar ochii și am ajuns în stația de troleibuz.

- Eu am să lipsesc două-trei zile, a zis Monica. Te rog să fii cuminte.

- Dar ce-aș putea să fac ?

- Nu știu. Dar te rog să fii cuminte.

Troleibuzul a intrat în stație, Monica a-ntors repede capul, eu m-am repezit, n-am mai apucat să-i sărut decât nasul.

Monica s-a urcat repede, am vrut să mă sui și eu, cu un deget ea m-a oprit și făcându-i cu mâna se-ndepărta, cu troleibuz cu tot, ea nu făcea cu mâna și rămas singur în stație am pornit-o de unul singur în parc.

Mă afundam pe aleile umbroase, treceam pe sub stejarii care lăseau alene ghindele dup-un ușor bombardament de vânt.

Am ajuns la lac. Era plin de pale de ceață. Eu stăteam și respiram. Mă simțeam cel mai fericit din lume, nu-mi închipuiam că poate exista atâta fericire. Îmi dădeam seama că Monica înseamnă pentru mine totul. Că nimic nu mai poate schimba viața mea de-acum încolo.

Palele de ceață se risipeau peste lac. Priveam acum drept luminile maiestuoase ale felinarelor cu neon de pe malul celălalt, se-auzea muzica de la restaurantul Pescăruș, dar se-auzea foarte încet, se cânta probabil înăuntru, sezonul era înaintat.

Cât ea a lipsit, a lipsit numai vreo trei zile, am fost însă iar neliniștit. Iar m-au cuprins gândurile negre. I-am scris o scrisoare:

„Mi-e dor de tine de-aș veni să te scol din somn și să-ți spun vreo două și mai ales că nu-i frumos să dormi acum visând la cine știe ce, în timp ce eu fumez țigară de la țigară și-aștept să se facă 9,30 să se trezească domnișoara ducesă Monika von Wasilenstein.

Mă uit acum la tine, îmi apari puternic în gând și totuși ești copil, ce să-ți fac?

Când faci pe dama insensibilă te crezi de-o cruzime spaniolă, sonoră chiar.

Oh, dar sunt prea leșinat și foarte puțin plastic astfel, fiindcă formele plastice nu se fac din leșinături ci din cântece sănătoase.

Bu-hă-hă-hă-hă!

Ah !

Pascu"

Dar nu i-am trimis nici această scrisoare scrisă într-o dimineață cu nori de fier pe cer și mi-am continuat martiriul.

Pe 22 noiembrie Monica mi-a dat telefon.

Pe 23 ne-am întâlnit și ne-am dus iar în Parcul Herăstrău, la banca noastră de lângă bustul lui Chopin.

În ziua aceea se anunțase în ziare asasinarea lui Kennedy. Toată lumea era foarte emoționată, era ceva de necrezut și eu mă întâlneam cu Monica sub salcia noastră pletoasă unde când era senin stelele se-aruncau arzătoare, ascuțite, găurindu-ne capetele cu măreția razelor cosmice. atentatul a avut loc la Dallas. La ora 13, ora locală, președintele, lovit la cap, a murit. Vicepreședintele Johnson a devenit președinte.

Nu se cunoștea identitatea asasinului. Poliția căuta pe un tip în jur de 30 de ani. N.B.C. credea că a fost deja arestat. Secretarul de stat Dean Rusk, în drum spre conferința militară de la Honolulu, se-ntorsese la Washington. I-era frig. I-am pus haina pe umeri.

- Auzi? Cântă muzica la restaurant...

- Ce minunat e lacul...

- Parcă e un spital.

- Mi s-a făcut frig. Hai să mergem.

- Să mai fumez o țigară și mergem.

- Dar mi-e frig.

Și-a strâns mai bine haina pe umeri.

- Vezi luminile astea roșii?

- De la restaurant...

- Da. Parcă sunt femeii goale.

- Ai mai spus asta...

- Da, Dixi și ce? Și, vezi tu, deasupra noastră e o stea.

- Unde?

- Dacă n-o vezi, înseamnă că a plecat deja.

Priveam luminile roșii. Erau într-adevăr femei goale.

- A-nceput să plouă:

- Ți-e frică de ploaie?

- Nu.

- Ți-e frică să nu răcești...

- Nu.

- Nu mai ți-e frig ?

- Ba da.

M-am apropiat de ea încet, am cuprins-o cu brațul și-am sărutat-o lin. Nu se-mpotrivi deloc. Am îndrăznit, buzele mele i-au prins buza de sus, abia greu se desprinsese. Eram aiuriți amândoi.

- Săruți ca un porc.

Am tăcut.

- Știi, de fapt eu acum mă sărut prima oară.

- Nici cu Mario nu te-ai sărutat?

- Bine, dar nu ți-am spus?

- Ce ?

- Iubirea mea cu Mario a fost o iubire de copii.

- Și Andrei?

- De fapt Andrei m-a-nvățat să sărut.

- Nu prea bine.

- Ce? A... nu sărut bine? Știi, eram la ștrand, în barcă. Andrei m-a-ntrebat atunci: „Ia ascultă, Sifiloi, nu vrei să te-nvăț să săruți?”

- Și tu ai vrut?

- Da.

- Dar cu Mario precis nu te-ai sărutat?

- O dată sau poate de două ori. De-abia ne-am atins buzele.

- Și eu de ce sărut ca un porc?

- Da, săruți porcos.

- Cum adică porcos?

- A-nceput să plouă.

- Și ce dacă plouă?

Ziarul din 25 noiembrie anunță lovitură de teatru la Dallas. Presupusul asasin al lui Kennedy a fost omorât de un oarecare Jack Ruby, dovedit ca informator al poliției.

La 25 noiembrie se desfășura înmormântarea lui Kennedy. Mikoian, Home și De Gaulle au venit la Washington.

Henry Lee Oswald a fost împușcat în fața camerelor de luat vederi ale televiziunii de Jack Ruby, patronul unui local de noapte și informator al poliției. Oswald fusese în mod oficial inculpat de asasinarea președintelui.

25 noiembrie era luni. Miercuri Johnson avea să expună în fața Congresului programul său politic.

Un milion de americani au participat la înmormântarea lui Kennedy.

Pe 27 noiembrie Monica mi-a dat telefon noaptea la ora 11. Pe 28 ne-am întâlnit. Am sărutat-o pe obraz lângă ureche. Era către ora 10 seara, pe scările de la blocul ei în acea seară ne-am oprit la un chioșc de ziare.

- Ia-mi o revistă, a zis Monica. Îmi place înainte s-adorm să citesc o revistă frumoasă.

- O revistă colorată ?

- Da.

- I-am luat *Flacăra*.

I-am scris în seara de 28 o scrisoare, imediat ce-am ajuns acasă:

„*Monica mea,*

Îți scriu acum fiindcă te simt departe de mine, mai departe chiar decât atunci când spui că mă mințai.

E vina mea desigur și numai a mea fiindcă m-am aruncat spre tine orb, sfidând orice motiv de prudență. Mă-ntrebai dacă am încredere-n tine și ți-am spus că DA, dar chestia asta cu încrederea este ceva asemănător cu principiul vaselor comunicante. când tu n-ai încredere decât așa de puțin, oricât aș vrea și cât m-aș lăsa dus de tine, nu pot să depășesc nivelul tău de încredere și când totuși sfidând gravitația reușesc, tu mă tragi înapoi și revenim mereu la același nivel. Tu spui că noi nu ne-nțelegem, dar e interesant de arătat că nu ne-nțelegem în lucruri cu totul și cu totul neesențiale. Păcatul e că tu te pierzi prea des în neesențial și prin mulțimea amănuntelor complici linia noastră directă cu arabescuri care deși nu sunt lipsite de farmec, nu-și au întotdeauna locul.

Eram azi bolnav după tine și-ai fost un doctor lipsit de abnegația care părea să te caracterizeze, din raporturile pe care le ai cu bunele tale prietene.

Abia am fumat o țigară. Nu pot s-adorm și două gânduri contrare vin: să mă cufund și mai adânc în suflet, pentru a te cuprinde mai mult și-al doilea gând: să mă trezesc, în fine.

Așa nu mai pot, fiecare por îți aparține, fiecare gând și orice vorbă spusă, care depind de porii și gândurile mele.

Mă uit afară. Plouă mărunț."

Am continuat scrisoarea a doua zi, pe 29 noiembrie

„Plouă și azi mărunț. Mă uit pe geam. Oamenii se grăbesc, mamele-și duc copiii la grădinița de lângă mine și câinii trec rebegiți, după oase, după căldură. Când eram la Sinaia și-ți așteptam scrisoarea am fost în masivul Gârbova, M-am simțit pasăre. Eu, Titi Ghindă și Ianși am descoperit acolo o poiană.

Ne-am întins toți trei pe iarbă și-am privit cerul. Norii albi, fini, treceau în fâșii subțiri.

Deodată a-nceput ploaia, din norii albi, fini, subțiri."

Nu i-am trimis bineînțeles nici această scrisoare.

Tot pe 29 ne-am întâlnit iar. A fost o întâlnire scurtă. O așteptasem la facultate.

- Monica, trebuie să ne despărțim.
- Cred că mi-ai spus până acum de cincizeci de ori asta. Dar de ce să ne despărțim?
- Nu mai merge-așa. Nu mai poate merge.
- Ești nebun. Ești arțăgos. Abia te mai pot suporta. Ești chiar gelos. Și tot tu vii și mă ameninți cu despărțirea. Chiar vrei să ne despărțim?
- Nu.
- Atunci ce vrei? Parcă spuneai că mă iubești.
- Da.
- Uite, te rog ceva, să nu-mi mai spui de-atâtea ori ! Nu-mi place ! Dacă spui prea des nu mai are farmec...
- Nu știu ce să spun altceva.
- Te rog...
- Ce mă rogi?
- Te rog frumos, nu mă călca pe coadă.
- Eu?
- Tu.
- Poate am făcut o gafă. Am s-o prind c-o agrafă.
- Faci bancuri?
- Am s-o prind c-o agrafă, am s-o pun de-o parte și n-o s-o mai fac niciodată.
- Ce vrei tu de la mine Dixi?
- Nu mai fac gafe, zău.
- Ai să faci. E-n firea ta.

- Vrei să ne-ntâlnim și mâine?
 - Nu știu.
 - Ce vorbă-i asta?
 - Păi când ne-am întâlnit noi o zi după alta?
 - Ne-am mai întâlnit. Nu ne-am văzut și ieri?
 - Tocmai. Vrei și mâine?
 - Da.
 - Mâine sunt ocupată, și poimâine. Dă-mi luni un telefon.
 - Dar azi e vineri.
 - Da, e vineri. Nu. Mai bine nu-mi da telefon.
 - Ba o să-ți dau.
 - Știi că pe mama au înnebunit-o telefoanele astea. Dai de trei-patru ori pe zi și chiar după masă, când ti-am spus că toți dorm. Am mereu scandal pentru tine.
 - Când mi-e dor de tine nu pot să nu-ți dau telefon. Hai să ne căsătorim.
 - Hai! Când?
 - Cred că în zece zile sau în două săptămâni ne facem toate formele.
 - Și ce mai facem?
 - Cum ce? Nimic. Sau totul.
 - Totul... da... Tu vorbești serios cu căsătoria?
 - Da.
 - Dar cine să ne țină, Dixi, suntem studenți.
 - Ce contează?
 - Contează, uite...
 - Dar ne iubim Monica...
 - Ei, asta-i... de ce nu ești serios?
 - Atunci să ne despărțim.
 - Iar începi? Mi-ai zis că nu mai faci gafe. Că le pui în agrafe. Dar tu faci mereu gafe. Asta e. Totuși dacă vrei, dă-mi luni telefon.
 Vorbind astea eram la o cofetărie. Luminile se stingeau. Închidea.
 A doua zi am continuat scrisoarea. Puneam data de 30 noiembrie:

„Chestia cu poiana din Gârbova și prietenii s-a-ntâmplat cu adevărat. Într-o seară de sfârșit de noiembrie stam cu tine în holul blocului tău și tu, ca prietenii mei din Gârbova, spuneai banalități. Holul blocului era ca poiana din Gârbova, banal și frumos, cu nori albi și subțiri și cădea o ploaie de sentimente.

Când am fost la salonul fotografic cu tine, pe pereți erau numai farse. Tu erai adevărul. În părul și-n hainele tale era adevărul. Restul era o farsă. Îmi venea să m-arunc în pereți, în geamuri, să fug cu părul și hainele tale, cu adevărul.

Vorbele tale însă se bat cap în cap. Ce să mai cred? Nu pot înțelege subtilitățile sunt prea subiectiv și nu mă interesează din adevăr decât esențialul. Și totuși minți, mereu minți. Subtilitățile sunt minciuni. De-aia nu le-nțeleg. Nu-ți înțeleg minciunile, nu-nțeleg decât adevărul din părul tău, din hainele tale. Restul e minciună. Minciună și numai minciună și gol.

S-a format în mine un sistem de gânduri care depind de tine.

Fiecare gest al tău pune-n pericol sistemul. Sistemul de gânduri e pavăza și echilibrul meu.

Nu vrei să te calce nimeni pe coadă. Pe mine mă calci sistematic pe coadă, ficat și stomac.

Dar suport.

Mă crezi un prieten, sunt ca prietenele tale, cel mult.

De ce nu vrei să existe-ntre noi armonia? De ce?

Sunt trist ca o mânăstire pe un colț de munte pleșuv. Sunt foarte trist, sunt chiar mâhnit.

Ești atât de rece și uneori atât de apropiată, ești rece și caldă ca o sauna.

Și uneori aspră. Ca o mătură. Ca un târn.

Tot ce faci pentru mine e o teribilă favoare. N-am nevoie de-aceste favoruri. Îți mulțumesc.

*Totuși te iert. Te iert mereu. Îngrozitor te iert. Cum iartă mereu șoarecele pisica.
Și totuși în stomacul tău mi-ai pregătit mormântul. Și te-aștept. Mereu te-aștept.*

Pascu"

Nu i-am trimis scrisoarea. Eram în ultima zi a lui noiembrie.

1963 se pregătea să moară. Mai avea o lună. O ultimă lună.

În 1963 geneticianul japonez Y. Tazima a identificat la viermele de mătase o mutantă naturală la care larvele femele prezintă pete pe corp datorită translocației unui segment al cromozomului II pe cromozomul Y, care se găsește numai la femele, ca urmare femelele cu translocație putând fi ușor separate de masculi, care sunt lipsiți de pete, dar mutanta cu femelele nu putea fi folosită în producție din cauză că translocația segmentului cromozomal determina nu numai apariția petelor pe corp, ci și un dezechilibru al întregului organism. Atunci Y. Tazima a iradiat mutantele respective, fapt care a determinat numeroase rupturi cromozomale. Dintre indivizii iradiați s-au selecționat cei la care s-a eliminat o porțiune din segmentul cromozomal translocat, păstrându-se numai un mic fragment, cu gena ce determina pătarea corpului. Astfel mutanta respectivă a devenit utilă pentru practică.

În 1963 ciclotronul de tip V-120, de la Centrul Național de Fizică din București, împlinea cinci ani de la achiziție, iar primul betatron românesc, de 30 MeV, împlinea 4 ani.

În 1963 nu se descoperiseră încă în astronomie radiația centimetrică de fond (demonstrată în 1965), ca să nu mai vorbim de quasari și găuri negre.

Iar după cum arată o carte de popularizare:

„Universul își continuă și azi expansiunea. Multe din stelele formate la început au murit între timp, sfârșind fie în explozii spectaculoase de supernove care au împrăștiat materia în galaxiile unde se găseau, fie probabil ca găuri negre. Una din cele o sută de miliarde de galaxii este galaxia noastră, care are circa o sută de miliarde de stele. Una dintre acestea este Soarele, apărut cu planetele sale acum aproximativ cinci miliarde de ani.”

Noi stăm sub soare, noi stam sub soare, eu și Monica, noiembrie se sfârșea, se sfârșea decent ca o stea într-o gaură neagră, și-n legătură cu asasinarea lui Kennedy continuau presupunerile:

- A fost sau nu complot?

Aceasta era principala întrebare. Într-un ziar din 28 noiembrie se zicea că ipoteza complotului e confirmată la fereastra de unde s-a tras ar fi fost doi inși. Lucrul era relevat de filmul unui cineast amator. Al doilea om se ascunsese de cu seară în depozitul librăriei și, după cum spune un ziar francez : „*c'est lui qui a mangé du poulet*”.

„Cine era acest al doilea bărbat? se~treabă ziarul. Ce rol a jucat el exact? El a tras sau numai l-a ajutat pe Oswald să țină carabina?”

Ziarul conchide:

„Se pare că această ultimă ipoteză e cea bună”, fiindcă un trimis special la Dallas al acestui ziar parizian declară :

„Numai prezența unui om în spatele lui Oswald poate explica precizia tirului. Plasat la 68 de metri de mașina prezidențială, în momentul împușcării, el l-a avut pe președintele Kennedy 30 de secunde în linia de miră.

El nu a vizat mașina din față, ci din diagonală și din spate, adică în momentul când i se oferea ținta cel mai mult timp.”

Și eu și Monica eram foarte impresionați.

Și stelele erau impresionate.

„Gravitația va reuși oare să oprească dilatarea universului ?” se-ntreabă altă carte de popularizare și continuă:

„Da, dacă masa materiei, conținute în aceasta, este suficient de mare”.

Și apoi, urmează:

- „Va urma poate o concentrare a materiei și din nou o dilatare, caracteristice unui univers în pulsație.”

Universul cântă la armonică. Și în 1963 cânta și azi cântă și Eminescu în 1872 scria în *Sărmanul Dionis*:

„Și sufletul nostru are vecinicie-n sine dar numai bucată cu bucată.”

Despre sufletul bucată cu bucată vorbeau într-o zi și Cehov cu Tolstoi. Iată ce-i scrie Cehov la 10 aprilie 1897 lui M. O. Menșikov despre această discuție:

„Tolstoi vede nemurirea în felul lui Kant; el socotește că tot ce e vietate (oameni și animale) va trăi sub formă de rațiune, dragoste, esența și scopul rămân pentru noi o taină. Eu, însă, acest început, sau această forță o văd ca o masă informă și gelatinoasă în care eul meu - individualitatea mea, conștiința mea - se va contopi. Eu nu înțeleg și nici n-am nevoie de o asemenea nemurire. Lev Nikolaevici se mira că n-o înțeleg...”

Tolstoi îl vizitase la clinică, Cehov era bolnav. A vorbit mai mult Tolstoi. Cehov îl asculta. Iar Eminescu continua în 1372, în acea memorabilă ședință a „Junimii” din 1 septembrie:

„Închipuiește-ți că, pe-o roată mișcată-n loc s-ar lipi un fir de colb. Acest fir va trece prin toate locurile prin care trece roata, învârtindu-se, dar numai în șir, pe când roata chiar în aceeași clipă e în toate locurile cuprinse-n ea.”

Lui Slavici nuvela i s-a părut bizară, iar lui George Pann, mereu singurul de sine, convins că Eminescu îi poate fi familiar, pentru că i-a fost contemporan, i se pare că poetul „nu mistuise bine ceea ce citise” și „nu izbutise să dea *Sărmanului Dionis* măcar caracterul unei nuvele fantastice”, ea întrecând ca „*elucubrație filosofică*” tot ce fusese prezentat până atunci la „Junimea”.

Totuși nuvela apare în *Convorbiri literare* în numărul din decembrie 1872 - ianuarie 1873.

Eu m-am întrebat însă dacă se lipește într-adevăr firul de colb de roată și dacă conștiința șirului e chiar conștiința colbului și în fine din ce material e colbul.

Dar oricum și Eminescu și Tolstoi și Cehov și chiar eu credem cu toții că totul nu e decât fragment, așa cum și Hasdeu avea să spună undeva iubindu-se pentru numele de om-fragment care i l-au dat niște nătărăi:

„Orice porțiune a infinitului este un fragment. Un fragment este și o rază a soarelui, un fragment și soarele însuși, un fragment este întreaga sistemă solară. De ce să nu fiu și eu un biet fragment? Fiecare fragment, însă, are o misiune pe care o îndeplinește în sfera totalității.”

Da, domnule Hasdeu, de acord, dar ce fel de fragment? Și de unde acest fragment? Și pentru ce? Și care e misiunea?

Dincolo de vorbele frumoase există fragmente. Dar ce suntem noi în aceste fragmente și vorba lui Gauguin: *De unde venim și unde ne ducem?*

Și conștiință au oare fragmentele în tot și mai alea are așa ceva totul în fragmentele sale?

CAPITOLUL XIX : Pe perete. Drăgălana. Scrisoarea din 6 decembrie. Șeherazada. PISOI. AZURUL. LA CINEMA „CAPITOL”. DE LA TEDI. MINCIUNA. CU HIPO LA „KISSELEFF”. UN MĂGAR REPARAT. WELTGEIST. CU GEAMUL DESCHIS.

Iarna a venit în 1963 destul de devreme. Eu cu Monica mergeam mai departe cu calvarul.

Pe 4 decembrie i-am dat să citească poeziile lui Eminescu. Aveam o ediție bibliofilă. I-am dat-o și am rugat-o măcar s-o răsfoiască. A spus că și ei îi place Eminescu. Ei asta-i!

Pe 6 decembrie am așteptat-o să se-ntoarcă de la cursuri. Era vifor. Stăteam în holul blocului ei, mă rezemam de calorifer și-o așteptam. Viforul bombarda blocul.

Peste vreo oră a venit. Avea sub palton halatul. Venea probabil de la un laborator sau chiar de la o disecție.

Îi scrisesem pe perete:

*Ich liebe dich Monica.
Te iubesc Monica.
Je t'aime Monica.
Ti voglio bene Monica.
I love you Monica.
Te quiero Monica.
Ia liubliu vas Monica.*

– De ce-ai făcut asta?

– Nu știu. Mă plictiseam.

Din ochii ei parcă se lăsau lacrimi. O priveam intens. Monica lăsă ochii-n jos.

– De ce-ai făcut asta?

Eu scriam ceva pe-o agendă. Am rupt foaia și i-am dat-o.

– Ochii tăi sunt lacrimile ce-ncălzesc chipul Mântuitorului! a citit ea.

– Da.

– Ce frumos ai scris!

– Iți place?

– Da.

Pe urmă i-am întins o poezie:

„Stelele sunt lăcrămioare
pe covorul nopții.
Ochii tăi sunt canguri
pe covorul feței.
Iar marsupiul pupila
unde moare mila
după vila
sufletului meu.”

– Ce frumoasă poezie!

– Nu, îți place? Nu vrei să ne plimbăm?

– Nu.

– De ce?

– E vifor.

Și Monica a alergat la lift. Am pornit și eu, când am ajuns în fața ei a deschis repede ușa liftului, am sărutat-o din fugă, undeva pe obraz, lângă ureche și Monica a-nchis ușa liftului.

Înainte să plece, Monica scosese din geantă o ilustrată. Înfățișa hotelul „Perla” din Mamaia. Avea și un timbru de 40 de bani, mare, înfățișându-l pe Ion BIANU. Monica a scris cu creionul:

„Și amintirea acestei seri va dăinui... Trăiască lupta pentru pace!”

Și a semnat:

Drăgăłana.

Adevărul e că e foarte greu să-ți închipui lipsa de sentimente a celuilalt. De ce oare?

M-am dus acasă și i-am dat telefon.

– Monica, te iubesc!

– Iar începi?

– Dar ce e rău în asta?

– Nu știu.

– Monica, te iubesc.

– Mă exasperezi. Ce vrei?

– Nimic, Monica, dar te iubesc.

– Bine. Și ce vrei?

– Nimic.

Am închis telefonul.

Pe-atunci era la modă Sara Montiel. Aveam impresia că Monica încearcă s-o copieze.

Același joc al ochilor, al buzelor, mai ales al buzelor.

Dac-aș fi întâlnit-o acum, în 1978, era cu totul altă poveste. Cu experiența mea de-acum aș fi îngenucheat-o. Precis. Dar destinul n-a vrut să fie așa.

Uneori mă privea cu spaimă. De ce? De unde? Buzele-i tremurau ca pupa unei bărci cu motor.

În seara aceea de 6 decembrie m-am apucat să scriu:

„Monica mea,

îți scriu iar și sunt fericit. Te iubesc, Monica.

Am dat drumul tuturor temerilor, te iubesc, Monica.

Crede-n noi doi, te rog.

Lasă tot frigul din tine. Se va da la o parte orice voal.

Crede-n noi doi.

Vreau să fiu cât mai demn de tine.

Am să fiu rațional, îți promit.

Și-am să cred că mă iubești și tu.

Atunci am să fiu liniștit, am să ies din mocirla de neurastenie.

Am să iau asta ca o trambulină.

Și vom sări peste prăpăstii peste hăuri, strânși de mână, fiindcă ne iubim, Monica.”

Bineînțeles că n-am trimis-o.

– Există oameni care iau și oameni care dau, mi-aduceam eu aminte un frumos motiv lansat în filmul lui Billy Wilder *Apartamentul*, într-o scenă între Shirley MacLaine și Jack Lemmon, primul film care venise la noi cu acești mari artiști.

Eu eram ca Jack Lemmon. Dădeam. Tot timpul dădeam. De ce?

Ne mai întâlneam.

Și iar treceam cu ea la braț, când ieșeau colegii de la cursuri și vedeau de câtă fericire sunt în stare.

Astă-nseamnă că eram snob? Se poate. Dar nu-mi pasă. Deloc.

– Sunt un romantic de nelecuit, mă-gândeam. Ce pot să fac?

Dar trăiam ca Șeherezada, mereu cu pericolul din zori. Monica era sultanul. Mă putea executa când vroia. Atunci i-am spus într-o duminică dimineața:

– Să ne despărțim, Monica.

– Iar începi?
– Nu mai pot suporta, înțelegi?
– Termină cu prostiile.
– Ce prostii?
– Tîi, domnule, tîi... zise Monica, pentru a sparge atmosfera de seriozitate pe care o încercam.

– Ei?
– Ei? Păi bine, domnule...
Și-atunci nu mai puteam fi serios. Eram în holul blocului ei. Un pisoi stătea covrig pe scară.

A intrat în bloc un copil. S-a uitat la noi și ne-a spus:

– Să vă fie rușine, sunteți niște îndrăgostiți!

Și pe urmă a rupt-o la fugă pe scări.

Pe Monica a amuzat-o.

Eu am luat însă totul în serios

– Uite, vezi? Și copilul spune.

– Care copil?

– Cum care?

– Care dragă?

Monica vroia cu orice preț să rupă tensiunea. Dar eu nu înțelegeam.

– Copilul care-a urcat pe scări.

– A... da... copilul...

Dar eu nu renunțam. Voiam măcar să intru în negocieri. Să pertractăm, cum s-ar spune. Dar Monica n-avea chef de asta.

– Să mergem la masa tratativelor, am insistat eu ușor ironic acum.

– La Geneva?

– Nu. La „Albina”.

– Vrei să bem cafea?

– Da.

– Eu vreau înghețată.

– Bine, să luăm înghețată.

– Ai bani?

– Da.

Am pornit spre „Albina”. Pe drum, Monica mi-a povestit iar de tipul mai în vârstă, care-o curta:

– Știți, mama avea încredere în el. Bărbatul acela m-a dus la Ambasador. M-am uitat la lista de bucate. Am comandat ce era mai scump, ca să se-nvețe minte.

Iar îmi povestea penibilul din gingășia ei. Am reacționat însă de parcă auzeam prima oară.

– Ai făcut tu asta?

– Da. Ce, n-am făcut bine?

– Nu.

– De ce? Mă plictisea. Cum să scap de el?

– Atunci ai făcut bine.

– Ai văzut?

– Am văzut.

Am ajuns la „Albina”. Am luat eu cafea și ea înghețată.

– Monica...

– Ce e, PISOI?

Acum îmi zicea PISOI. Era prima dată că îmi spunea așa. Dar n-am dat mare importanță. Totuși am ezitat. Îmi adunam gândurile.

– Monica... Nu vrei să ne căsătorim?

– Nu.

– De ce?

- Nu vezi, PISOI, că nu ne-nțelegem...
- Păi, cum să ne-nțelegem? Suntem la temperaturi diferite.
- Tu ai febră.
- Iar tu ești rece ca lacul Sfânta Ana.

Monica tăcea, lua încet cu lingurița și gusta.

- Și ai în suflet tot felul de tipi.
- Eu? se miră Monica.
- Da.
- Te referi la Gabriel?
- Da.

Gabriel era colegul de facultate, despre care îmi tot vorbea. Îmi vorbea și de un coleg din Uganda, pe care-l admira foarte mult și pe care-l chema Hector.

- Te referi și la Hector?
- Da.

Monica gusta mai departe din înghețată. Eu gustam mai departe din fiere.

- Mă iei de prost.
- De ce vorbești așa?
- Așa cred.
- Zău?
- Zău.
- Păcat.
- Păcat de ce?
- Păcat de tine.

Am sorbit din cafea. Parcă era plină de lacrimi, de lacrimi concentrate, de lacrimi grele, solide.

- Azurul, mă gândeam eu, azurul...

Monica tăcea.

- Știi ce mi-a zis Alcoolicul?
- Ce?
- A văzut la mine fotografia ta. E pe bibliotecă, rezemată de *Madame Bovary*.
- Și ce-a zis?
- Că ești frumoasă...
- Ei?
- Se zice că dacă spui unei femei urâte că-i frumoasă...
- Ce se-ntâmplă?
- Nu mai scapi de ea.
- Da?
- Iar tu nu ești urâtă. Și unei femei frumoase dacă-i spui, o pierzi pentru totdeauna.
- Și vrei să mă pierzi?
- Da.
- Bine.
- Ce bine?
- Bine.

A terminat ea înghețata și eu cafeaua, am plătit și am plecat.

Monica era pentru mine Amorul cu A mare și Azurul cu A mare.

N-o iubeam pe ea. Iubeam din ea ce-ar fi putut să fie. Țăsta era defectul meu.

Si eram grandilocvent. Și puști.

Și eram ponosit, cu sufletul ponosit. Așa eram.

Totuși eu și Monica priveam lumea la fel. Aveam aceeași zare.

- Bine, PISOI, mi-a spus ea la despărțire, mai sună-mă.
- De ce-mi spui PISOI?
- Fiindcă semeni cu un pISOI.

– Bine, Monica, pa!

– Pa!

Și tot vorbeam la telefon, uneori ajungeam să vorbim și o oră, o oră și jumătate.

Pe 11 decembrie am fost iar la teatru. Juca *Act venețian* de Camil Petrescu, cu George Constantin în rolul principal.

Monica a venit la teatru într-o haină de astrahan.

Pe urmă ne-am dus la cofetăria „Scala”.

Monica mi-a zis:

– Ești prea bun cu mine, nu știi să mă păstrezi.

– Vorbești serios?

– Nu. Am glumit.

A doua zi i-am dat telefon pe la 8 seara. Nu era acasă. Pe la 10 jumătate am găsit-o. Am vorbit puțin. A rămas să-ne-ntâlnim peste două-trei zile. A promis că-mi dă ea telefon. Nu mi-a dat.

I-am dat eu peste două zile și am găsit-o acasă la 9 seara. Am stat de vorbă 30 de minute. A acceptat să iasă puțin. La despărțire am sărutat-o pe frunte și pe obraz, atingându-i ușor buza.

A doua zi i-am dat iar telefon. Am vorbit trei sferturi de oră. Când i-am dat telefon însă mânca. A promis că mă sună ea când termină. M-a sunat.

Pe 20 decembrie am fost la cinema, pentru ultima oară, la cinema „Capitol”. Înainte de film și-a cumpărat un ciorap-chilot. Mai avea nevoie de 6-7 lei. I-am dat eu. Apoi ne-am dus pe la Facultatea de stomatologie. Uneori avea ore pe-acolo. La garderobă am probat niște pălării. Am trecut și prin Cișmigiu. De la film s-a dus direct la antrenament, la sala „Recolta”. Mi-am uitat basca la ea în sacoșă. O pusese acolo când ne așezasem la cinema.

Pe 21 decembrie eram acasă la Tedi Măcelaru, prietenul meu care era student la Medicină. Mai erau Alcoolicul, Bursă zis și Șnobă, Albinel și prietenul cel mai bun al lui Tedi, poreclit Magotu sau Scanarța.

Făceam planuri pentru revelion. Eu mă plângeam că Monica nu vrea să vină cu noi la revelion.

Atunci Tedi i-a dat telefon.

Dar Monica tot n-a vrut să vină. Eram disperat.

Pe 23 decembrie i-am dat telefon și i-am cerut basca. A spus c-o să mi-o dea, dar nu acum, e ocupată.

În seara de 26 decembrie i-am demonstrat c-a mințit.

Spusese că se duce iar la gimnastică, la sala „Recolta”. Am controlat, nu era acolo.

I-am dat telefon, era acasă.

– Ai mințit, Monica, n-ai fost la „Recolta”.

– Ba am fost.

– De ce n-ai fost?

– Am avut treabă.

I-am închis telefonul. Eram chiar la telefonul public de la blocul ei. Am luat liftul. Am sunat. Mi-a deschis.

– Ce vrei?

– Poftim!

I-am dat o păpușă. Înfățișa un cow-boy. Îl luasem de la Magazinul copiilor.

– Mulțumesc, a zis ea rece.

– De ce-ai mințit?

– N-am mințit.

– Monica, ce-ai de gând?

– Nimic.

– Trebuie să ne despărțim.

– Da?

– Da.

– Bine, am să mă gândesc. În noaptea asta am să-ți spun ce-am hotărât. Vino mâine la unu, când plec la facultate.

– Monica...

– Ce e?

– Am încredere în tine.

– Bine.

Monica s-a întors cu spatele și a intrat în casă.

Deci în noaptea aceea avea să se hotărască totul, totul. Și eu nu puteam să fac nimic. Absolut nimic.

Puteam doar să uit. Pentru asta aveam nevoie de-un prieten. Am trecut întâi pe la Bursă. Nu era acasă. M-am dus atunci la Hipodrom. Am avut noroc. El lucra acum în provincie, la Strehaiia, la niște restaurări, dar era acasă.

L-am rugat pe Hipo să vină cu mine să bem ceva.

Pe drum Hipo mi-a zis:

– Mi-am uitat ceasul, cocoș, înseamnă că iarăși pot să mă caftesc!

– De ce să te caftești, Hipo?

– M-am bătut cu un pietrar la mine pe șantier săptămâna trecută.

Ne-am oprit la restaurantul „Kisseleff” din Piața 1 Mai, actualul restaurant cu specific roman și român „Ovidiu”.

– Auzi, băi cocoș, zise Hipo, după ce ne-așezarăm la masă, să vezi cum am reparat un măgar. Eram acolo la mine la Strehaiia mai mulți țigani. Și..., treabă țigănească... câinele unuia intră la altu-n curte, ăsta-l taie cu toporul și-l aruncă la celălalt. Când vede asta țiganul cu câinele, ia toporul și se duce la măgarul ăstuia și-i taie tendonul măgarului.

De fapt voiam s-o-ncerc. Sau să rezolv așa cum trebuie.

Dar ea spunea:

– O căsătorie nu se face așa, o căsătorie presupune multe.

– Dar ne iubim, Monica.

– Ei, ne iubim noi, dar vezi tu... Dixi... de ce nu vrei s-aștepti?

N-aveam ce aștepta. Monica trebuia să fie a mea. Chiar mă gândeam, în secret, s-avem un copil. Acesta era scopul. Nu mai trebuia s-așteptăm.

– Și vine țiganul dup-o săptămână, spune Hipo, și zice că măgarul trage mai bine ca-nainte. „Adu-l, să-i scot sârma”, zic eu. Dar țiganul zice : „Lăsați, dom' inginer, că dacă merge, ce să-i mai scot sârma, lasă-l așa, mânca-ți-aș fericirea, și să trăiești!”

– Și cum? I-a rămas sârma acolo?

– Așa-i la cai sau la măgari, nu se dezinfectează niciodată, veterinarul umblă cu siringa-n buzunar și cu acul la butonieră. Ascute acul pe-o piatră, e din oțel casant, și-l găurește pe dobitoc. Să vezi, după aia țiganul a venit c-un coș întreg, cu trei chile de vin, cu-o grămadă de potol și nu mai știa ce să-mi facă.

– Bravo, Hipo, zic eu, dar de fapt tot la Monica mă gândeam, acum îmi dădeam seama: făcusem o mare prostie. Trebuia s-o fi lăsat puțin, dar acum ce să fac?

– Odată vine o țarancă la mine cu porcu, zice Hipo. „Ce are?” întreb eu „Aprindere la plămâni”, spune țaranca. „De când?” „Păi, de vreo două săptămâni.” Aha, îmi zic eu, așa-i la pneumonie, și la om și la animal, la două săptămâni se vede, ori scapă, ori o mierlește. Mi-a adus porcul și i-am făcut o injecție. A doua zi porcul era sănătos. Țaranca a venit la mine, mi-a făcut și plăcinte, o duc bine la Strehaiia.

– Păi dacă te pricepi, am recunoscut eu.

– Da, băi cocoș, zice Hipo, adevărul e că îmi plac animalele și mă pricep, iar la șantier merge treaba bine.

A doua zi, la ora 1, o așteptam. Eram în holul blocului. Mă rezemam de calorifer. A coborât din lift, m-a depășit, am coborât scările după ea.

– Te-ai hotărât? am întrebat-o eu din spate, din fugă aproape.

– Da, zise ea fără să se oprească.

Am înțeles sentința imediat.
— Mai gândește-te, am încercat eu.
Aproape în fugă am ajuns în stația troleibuzului. Niciodată n-o văzusem pe Monica așa.
Poate i-era frică de reacția mea.
M-am urcat și eu în troleibuz. Am scos bilete pentru amândoi. Am coborât și eu la Medicină,
Monica mergea repede prin curte, eu mă țineam greu după ea, am lăsat amândoi paltoanele la
garderobă.
A intrat într-o sală. Am intrat și eu. Era o sală de disecție. Toate cadavrele erau acoperite.
Domnea o ordine sadică, pedantă. Mirosea a dezinfectant.
Monica n-avea treabă acolo, vroia poate să mă semene pe drum. Rezistam.
Trecurăm pe coridoare, a urcat niște scări, am ajuns în bibliotecă.
Ceru niște cărți. M-am așezat lângă ea.
Aveam o foaie-ncepută, cu notițe de la cursul lui Tudor Vianu despre „Istoria ideii de
geniu”.
Nu prea luasem notițe. Nu scria decât puțin. Scria:

Cursul 6.

Apoi:

„Sfântul Augustin: Geniul poetic are un caracter malefic”.
Jakob Burckhardt: Die Kultur der Renaissance in Italien.
Volksgeist : (de aici o săgeată spre Burckhardt.)
Hegel: Filozofia istoriei (de aici o săgeată spre *Volksgeist*).
Weltgeist luând cunoștință de sine devine Kultur.
„Istoria omenirii – istoria conștiinței de libertate”.

Am scris mai jos:

*„Dă-mi 10 minute și-ai scăpat de mine pentru totdeauna. În 10 minute nu conspectezi mare
lucru, în schimb mă scapi de chinul de care pretinzi că vrei să mă scapi. E vorba de viața unui om,
care valorează mai mult chiar decât o eventuală notă proastă care-ai luato. In numele dragostei
mele, dă-mi această ultimă considerație.”*

Mi-a răspuns pe verso:

*„De ce să fim teatrali?
Ce-mi poți spune în 10 minute din moment ce hotărârea mea e luată?
Nu vezi că te autochinuiești?
De ce nu cauți să fii normal?”*

Scrisese cu litere înalte, nervoase, mult mai drepte ca de obicei.
I-am răspuns mai jos:

*„Nu eu sunt teatral, dar ca să mă pot conforma hotărârii, și s-o iau și eu ca atare, am
nevoie de un ultim cuvânt. Întotdeauna la un proces cel din urmă cuvânt îl are apărarea. Înțelege-
mă, am suferit o condamnare și am nevoie de acest ultim cuvânt. Să nu crezi c-aș vrea prin asta să-
ți schimb hotărârea. Pentru atâta dragoste câtă-ți port, sau ți-am purtat, merit această ultimă con-
vorbire.”*

Monica nu mi-a mai răspuns. Își potolea cruzimea cu sângele meu. Am ieșit din bibliotecă, i-am mai tot dat telefon, am avut convorbiri lungi. Totul degeaba.

M-am dus la un prieten și-am ascultat muzică. Am plâns cu disperare. Prietenul era în altă cameră și mânca. Eu aveam 21 de ani.

M-am dus în parcul plin de zăpadă.

– Pentru-o idee, îmi spuneam, ai sfidat orice bun simț! Așa-ți trebuie!

Și priveam zăpada.

Parcă Monica murise. Parcă totul era într-o nouă culoare, în care nu mă puteam obișnui. Și absența ei era imposibilă.

Pe 29 decembrie seara am fost la un ceai la Hipo. Era ca-ntr-o vizuină de hoți. Figuri blazate se strânseseră să-și treacă timpul într-o agonie ușoară. Beam vermut, coniac, mastică și alte tâmpenii.

Înainte s-adorm, numele Monicăi îmi tremura ca o flacără-n fața ochilor.

În vis eram cu Monica pe bulevardul Ana Ipătescu, la colțul cu strada Grigore Alexandrescu. Acolo era atunci stația lui 82. Pe stradă nu era nimeni, numai noi. M-apropiam de Monica, dar m-am împiedicat și-am căzut. Ca o flacără i s-a despiciat rochia și-au apărut picioarele, albe, amețitoare, treceau picioarele prin capul meu ca o stea într-o noapte de vară. M-am ridicat și m-am uitat în toate părțile. Veneau trei milițieni. Cel mai înalt ne-a invitat la secție. Pe ea au luat-o c-un troleibuz, pe mine cu altul.

Trezindu-mă, am deschis geamul. Era întuneric. Zăpada presa tot pământul. Stelele vegheau, eu așteptam primăvara, ea ne va curăța, se va dezgheța și lacul.

Tot îi propuneam blândeii Monica să mergem pe lac să patinăm. Tot n-avea timp. Dar lacul putea acum să se dezghețe, vara putea veni, vom face baie chiar în mai și anotimpul nou va relua ciclul acestui mare amor.

O cunoscusem pe Monica vara, în cea mai puternică vară din ultimii ani. Toamna fusese anotimpul încordării, al dezbaterii, al căutării. Iarna venise ca un satâr, intrasem în ea ca-ntr-o planetă pustie.

CAPITOLUL XX: Braseria „Neptun”. Nici un bilet? O grămadă de bani. În urma unei pierderi de vreme.

Ar urma poate să povestesc ce rău a fost la revelionul 63-64 fără Monica.

Și ce dac-a fost?

Nu asta ne interesează pe noi.

A fost rău și gata.

Ar urma poate să povestesc când am mai întâlnit-o pe Monica prin ce sentimente am trecut.

Nu?

Dar nu asta vreau, nu. Oricum povestea cu Monica s-a terminat atunci, în decembrie 1963. Și a mai fost un mare moment de speranță. În 1967, la mare.

Eu tocmai ratasem o logodnă și-am ajuns la mare. Era pe la-nceputul lui august. La braseria „Neptun” din Mangalia am intrat să mănânc o friptură.

Am dat întâi un tur prin local. Să văd dacă nu găsesc un cunoscut. N-am găsit. M-am așezat la o masă, cu fața spre mare.

Priveam marea. Dar deodată am sărit de la masă, am dărâmat scaunul, am urcat scările și pe cine-o văd rezemată de balustradă, lângă emblema braseriei privind marea? Pe Monica.

– Am alergat după tine, a spus Monica.

Nu puteam spune nimic. Stam și eu rezemat de balustradă și priveam marea.

– Nu te pot invita acum la masa noastră, a spus Monica. Sunt cu două doctorițe și cu alte câteva persoane. Mâine dimineață mergem să facem nudism către sud, iar nu te pot invita.

Am râs. A râs și ea.

– Vino mâine după-amiază, pe la 6. Uite adresa. Stau lângă poștă.

Mi-am notat adresa pe buletinul de identitate.
M-am întors la locul meu. Friptura venise. Am băut o bere. Din friptură n-am mâncat decât un sfert.

M-am dus la adresa de lângă poștă. Am găsit repede casa: A doua zi aveam să vin la sigur. La-ntoarcere m-am întâlnit cu Monica. Era cu grupul.

– Ce faci? Ai fost în recunoaștere? Ia spune...

Nici n-am avut timp să răspund. Monica a trecut pe lângă mine, rapid și ușor ca o rafală de vânt.

A doua zi la ora 6 am fost la ea. Am bătut în ușă. Mi-a deschis o bătrână.

– A plecat, domnule. A plecat azi la prânz.

– N-a lăsat nimic, nici un bilet?

– Nu. Dar mi-a spus c-o să veniți.

– Și nu v-a lăsat nimic să-mi transmiteți?

– Nu, domnule.

– Vă mulțumesc.

De fapt, Monica îmi spusese că s-ar putea să plece. Totul depindea de niște bani.

Au trecut de atunci 11 ani. Suntem în 1978.

În 1969 e drept că a fost iar un moment puternic.

Monica mi-a dat telefon. Ne-am întâlnit în Piața Scânteii. Am fost la Băneasa, la Restaurantul Parcul Privighetorilor.

– Sunt nefericită, mi-a spus ea, am nevoie de tine.

Beam vin negru. Mâncam escalop. Amintindu-ne de zilele frumoasa prin care-am trecut, plângeam. Beam vin, mâncam escalop și plângeam. Ne-ntindeam gâturile peste masă și ne sărutam.

Gura ei avea gust de ciuperci. Se potrivea cu escalopul. Afară era iarnă. Dincolo de geam, zăpada sclipea.

– Să mergem undeva pe munte, a propus ea.

– Da, să mergem.

Dar eu n-aveam timp și nici bani. Începusem să lucrez la Televiziune și voiam să fac totuși carieră. Aveam 27 de ani.

Cu banii stăteam prost. Mai mult dădeam decât primeam. Lucram ca un disperat să mă afirm. Nu puteam lipsi nici măcar o săptămână. Iar ca să merg cu Monica pe munte îmi trebuiau cel puțin 1000 de lei. Nu aveam timp. Pregăteam o emisiune foarte importantă.

Monica se duse pentru un moment la W.C.

Când s-a întors nu mai plângeam. Trecutul se evaporă.

A rămas s-o mai sun.

Am sunat-o peste vreo două zile și n-am găsit-o.

Apoi peste patru zile. Același rezultat. Iar timpul a trecut. A trecut mereu.

*

*

*

Monica s-a măritat c-un doctor. Apoi cu altcineva. Eu nu m-am căsătorit niciodată. Anul ăsta fac 65 de ani și ea 62.. Deși locuiește-n Statele Unite are și-aici o proprietate, la Snagov¹) .Are ceva și prin Canada. Acum e văduvă.

M-a sunat într-o zi, anul trecut. Am vorbit la telefon ore întregi. A fost vorba să ne vedem, pe urmă nu ne-am mai văzut, probabil nu-i convenea s-o văd cum arată la vremea asta.

Și viața ne-a trecut. Un prieten al meu, un critic literar, scria că un roman e o poveste despre o pierdere de vreme. Cred că Protopopescu avea dreptate. Asta-i și romanul meu : fotografia unei pierderi de vreme.

CUPRINSUL :

- CAPITOLUL I : Ce-I cu burlacul ? Situația și pretențiile mele. Anturajul burlacului :
Mariiela, psihopata, Consuela, Nelly, actorul, avocatul etc.....p.4
- CAPITOLUL II : Copilărie. 1963 în lume. Zile de armată. Dorul de Gaby. *Lemuonde* și
maiorul Popescu. Liberarea.....p.7
- CAPITOLUL III : Pe malul mării. Ali Bulat. În tren cu Doru Răducanu. Nostalgii. Înainte
de armată. Birgit. În Câmpia Dunării. Părintele, don Stănescu, tața
Dumitrica...Gaby și Bucureștiul. Manițoiu, Hipodrom, Tedi, Bursă,
Albinel, Alcoolicul. La o bere.....p.11
- CAPITOLUL IV : Date meteorologice pentru 18 august 1963. Găinile. Pisicile. Deșteptarea
în stil umanist. 1963 și august în calendar. 18 august 1963 la București.
Ce-nseamnă o zi. La ștrand. Înapoi acasă,..... p.17
- CAPITOLUL V : Seara de 18 august. Pregătiri d ceai. Șanviși-cu-Șuncă și Viplă. Sticle și
dopuri. Picturile. A venit Monica. Ceaiul. *Un tango italiano*. Mario.
Doctorul Tedi. Motocicleta. Un tablou și stelele.....p.20
- CAPITOLUL VI : Ziua de 19 august. La Telefoane. Insula Trandafirilor. 20 august.
Fotografiile. Biserica Italiană. Sirena de vapor. Strada Polonă. Scrisoarea.
În fundul curții.....p.24
- CAPITOLUL VII : Psihopata. Gigi și Jeni. Un revelion. Cu psihopata la telefon. Bebe.
Simțul distructiv.Monica pictorița. Floarea și fluturele. Dezordinea
naturii.....p.28
- CAPITOLUL VIII : Ceaiul din 24 august. Gaby și celălalt Sandu. Spoitu. Pușa și
Hipodrom. Gaby și răul. Filmul de la televizor. Bancuri tâmpite. La
telefon cu Pușa . Scrisoare. Ceartă și împăcare cu Hipo..... p.31
- CAPITOLUL IX : În tabără. Monica și balul. Ploaia. Jean, Rodi I, Rodi II și Nae. Castelul
Peleş. Din nou Jean, Rodi I, Rodi II . Lucrarea științifică. Iancsi și
fotografiile.....p.36

- CAPITOLUL X : Spre Gârbova. Cu Titi Ghindă și Iancsi. Cu Titi păe cerdac. Monica și vocația. De ce nu m-am făcut sportiv. Madam Popescu. Clubul din Sinaia. Scrisoarea de la Momica.....p.40
- CAPITOLUL XI : Carnavalul de la Cazino. Iancsi. Titi. Dezbaterea scrisorii. Cum să faci rost de o foaie de drum ? Scrisoarea primită-n București. Doctorul Angelicus. O scrierae armonică, rotundă, înclinată. p.45
- CAPITOLUL XII :Telefonul din 12 septembrie. Apendicele și aeroportul. Matricea. Numele. La *Bolta rece*. Examenul, bafta, Dixi. Cinstea. Un meci vândut. Cuvite încrucișate. Poetul. Golanii. Puia. Strania coincidență. p.51
- CAPITOLUL XIII:Emoție în septembrie. Telepatie ? Jeanine. Neonul. Dixi și Lu. Ultima țigară. Mahealani. La telefon.....p.56
- CAPITOLUL XIV :Biblioteca din parc. Despre Costum. Grădina Hesperidelor. Din nou pe strada Polonă. Bătaia cu corcodușe. *Dî-gî-dîm, dî-gî-dîm ! Pe cai ! Șpilu. Le nostre labbra*.....p.59
- CAPITOLUL XV : Recapitulări și calificative. Listele de la facultate. Păcăneala. Olga și Tuți. Vederea. Cișmigiul. Iar păcăneala ! Monica Vitti. Arhitecta și *Blow-Up*. Grădina Icoanei. Ceaiul de la Nina. Lili ochelarista. Câț și miau ! Alcoolicul, Petrolache, trenul, Șpilu și Victorița.....p.61
- CAPITOLUL XVI: La Universitate. O floare. Văpăi. Luminile felinarelor. Există moartea ? Pe bordură. Afurisenia. Casa liftului.....p.68
- CAPITOLUL XVII:Pe nemțește. O cafea ? La Colțea. *Albina*. Câinele flămând. Sala *Dalles*. Duminică dimineața. Holistica. O scrisoare netrimisă. În genunchi. O nouă scrisoare. Voință cu ideal. Nea Costică, Restaurantul Gării.....p.71.
- CAPITOLUL XVIII:Inimi solitare. În lume. Galoșii. Scurta de vinilin. Singur în parc. Altă scrisoare. Lacul e un spital. Porcul. Alte scrisori. 1963 se pregătește să moară. A fost sau nu complot ? Și stelele erau impresionate. Sufletul. Fragmentul.....p.76
- CAPITOLUL XIX :Pe perete. Drăgălana. Scrisoarea din 6 decembrie. Șeherazada. Pisoii. Azurul. La cinema *Capitol*. De la Tedi. Minciuna. Cu Hipo la *Kiseleff*. Un măgar reparat. Weltgeist. Cu geamul deschis.....p.84

CAPITOLUL XX : Braseria *Neptun*. Nici un bilet ? O grămadă de bani. În urma unei pierderi de vreme.....p.91

editie on-line www.cartesiarte.ro

Aceasta carte poate fi comandata la adresa :pusidinulescu@yahoo.com